

ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ" ማርቆስ ፃኣፔ ኮዥ ሓይሶ

ዓይያ ካሮ"

ማርቆስ ፃኣፔ ኮዥ ሓይሳ፡- «ሃይ ጾኣሲ ናዓሢ ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሃይሶ ቤርቶኬ» ጌይሢና ዓርቃኔ፤ ሃኖ" ኮዥ ሃይሶሎ ጋራ ዩሱሴ ማዳ ዓሲና ሓሣ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማዒ ጴዳኔ፤ ዒዛኮ ቢታንታኣ ዔርዚያይዳ፣ ፑርቶ ዓያኖ ዑያይዳ ዓኣ ዋልቆና ዓሲኮ ጎሜ ዓቶም ጌይያናይዳ ጴዳኔ፤ ሓሣ ገንሣ ዩሱሴ፡- «ዓሲ ጎሜ ዓይሉሞይዳፓ ኬሲ"፣ ታ ሺምፖዋ ዬያ ዛሎ" ማሂ ጉሪ ዒንገኒ ሙኬያ ታኣኒ ዓሲናይኬ» ጌዒ ፔ ቶኣኪና ኬኤዜኔ።

ማርቆስ ዩሱሴ ዛሎ" ዓኣ ሓይሶ ሺኢሺሢሢ ፒዜና ዶዲ ዋልቆና ዓኣ ጎይሢና ማዓዛ ዒዛኮ ባሼ ማሊያ ዩሱሴኮ ቃኣሎ"ና ዔርዚያናይዳቱዋንቴ ዒ ማዴ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶ"ይዳኬ፤ ቃሲ" ሓሣ ማሰካ ዮሓኒሴ ዛሎ" ሓይሶ፣ ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያና ፃላሄ ዩሱሴ ዳቢሻኑዋዎ ጌሼ ጌሺያ ዛሎ" ቃሚሢ ማዔ ዓይሢ ካራ ዒንጌሢኮ ገንፃ ዩሱሴኮ ዔርዚያና ሓርገንቴ ዓሶ ፖዒሶ ማዶ" ዛሎ" ኬኤዜኔ። ገንፃፓ ናንጊቤቃ ዩሱሴኮ ገንፃ ሓንታ ናኣታ" ዩሱሴ ኮሺ ዔሪ ዔሪ፣ ዲሴ ዎዶ"ና ዩሱሴ ዒፃ ዓሳኣ ባሺና ዒዛ ዒዒ ዒዒ ዴንዴኔ፤ ሓሣ ጋፒንፃ ዓይያንሢ ዩሱሴ ሺምፓሢዳ ጋፒንፃ ቃልሾ ኬሎ" ጋራ ማዲንቴ ማዶና ባሼ ዒዛኮ ሱዒንቶ ዛሎ"ና ሓይባ"ፓ ዔቂያ ዛሎ"ዋ ኬኤዛያኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ኮዥ ሓይሶኮ ቤርቶ 1፡1-13
- ዩሱሴኮ ጌለላይዳ ማዶ"ና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ 1፡14—9፡50
- ጌለላይዳፓ ዩሩሳላሜ ሄላ"ንዳኣና ማዲንቴ ባኮ 10፡1-52
- ጋፒንፃ ቃልሾ ኬላ" ዩሩሳላሜይዳ ሓሣ ኮይሎ" ዓጫ"
- ማዲንቴ ባኮ 11፡1—15፡47
- ዩሱሴኮ ሓይባ"ፓ ዔቂያ 16፡1-8
- ሓይባ"ፓ ዔቂ ጎዳኮ ጴዲያና ሌካ ጫሪንጮ ዓኣዲያ 16፡9-20

ማሰካ ዮሓኒሴ ዩሱሴ ዛሎ" ደገዲ ኬኤዜሢ
(ማቴ. 3፡1-12፤ ሉቃ. 3፡1-18፤ ዮሐ. 1፡19-28)

- 1 ሐይ ያኦሲ ናዓሢ * ዩሱስ ከሪሰቶሴኮ ኮኩ ሐይሶ ቤርቶኬ፤
- 2 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎ"ና፤
- «ያኦሲ ኔኤኮ ቤርታ ጎይያ ጲሻንዳያ
ታኣኮ ከኢቶ" ናዓሢ ታ ዳካንዳኔ፤
- 3 ዩይያ፡-
  - ጎይንሢ ጎዳኮ ጎይያ ጊኢጊሹዋቱ፤
  - ሉኡጎ ጎይያዋ ፒዚሱዋቱ»
  - ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ»
  - ጌይንቲ ፃኣፒንቴሢ ጉዲ፡-
  - 4 ማሰካ ዮሐንስ † ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ ዓሶም፡- «ያኦሲ
ዒንሢም ጎዋ ዓቶም ጋዒንዳጉዲ ጎዋ ቡኡዲ ቡኡዲ ዋኣሢና
ማሰቱዋቱ» ጌዒ ኬኤዚ ኬኤዚ ሙኬኔ።
  - 5 ዒማ"ና ዩሁዳ ዓጮ" ዓሶንታ ዩሩሳላሜ ዓጮ" ዓሳ ቢያ ዒዛ
ኮራ ሙኪ ጎዋ ቡኡዲ ቡኡዲ ዮርዳኖሴ ጎዋ ዋራ ማሰታኔ።
  - 6 ዮሐንስ ጋኣሎ ጌይንታ ቆሎኮ ጋፓኔፓ ኮሻ"ና ማኣያ ማይንቲ፤
ኬርኖይዳ ቃልሾ ቱካ"ኔ፤ ዒዛኮ ሙዓ ዓቢሢና ዑቶ ዔኤሲ"ናኬ።
  - 7 ዒዚ ዓሶም ኬኤዛያ፡- «ታ ሂርኪ ጌዒ ዒዛኮ ዱርዘ ቱኮ" ሱዘ
ቡላ"ኒ ዒጊቻያ ታ ጊዳ"ፓ ባሼ ታኣኮ ጊንያ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።
  - 8 «ታኣኒ ዒንሢ ዋኣሢና ማሰካኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ ዒንሢ ዓያና
ጌኤሽና ማሰካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ጌሺ ጎሜ ማዲሳኒ ዳንዳዒባኣሢ
(ማቴ. 3፡13-17፤ 4፡1-11፤ ሉቃ. 3፡21-22፤ 4፡1-13)

- 9 ዩኖ ዋዶ"ና ዩሱሴ ጌለላ ዓጮ" ዓኣ ናዚሬቴ ካታማፓ ሙኪ
ዮርዳኖሴ ጎዋ ዋራ ዮሐንስ ኮራ ማሰቱኔ።
- 10 ዩሱሴ ዋኣያፓ ኬኬሰካኣና ጫሪንጫ ቡሊ"ንቲ ጌኤኩ
ዓያና" ዒዛይዳ ደኦሌ" ማሊ ኬዳ"ንቴ ዒ ዛጌኔ።
- 11 ዩማ"ና፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ናሽኪንታ ናዓሢኬ፤ ታና ኔ ኮሻ"
ዋዛሳኔ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ሙኬኔ።
- 12 ዩማፓ ኔጉዋያ ጌኤኩ ዓያና" ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ" ዒዚ
ዓኣዳንዳጉዲ ዔቂሴኔ።

---

* 1:1 ያኦሲ ናዓሢ፡- ጋዓዞ ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ «ያኦሲ ናዓሢ» ጋዓ ቃኣላ
ቃሱዋሴ። 1:2 ሚሊ. 3፡1። 1:3 ዓሲ. 40፡3። † 1:4 ማሰካ ዮሐንስ፡-
ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ «ማሰካ ዮሐንስ» ጌይያ ሃሺ" «ዮሐንስ ማሰካ ማሰካ» ጋዓኔ።
1:6 2ካኣቶ". ማ 1፡8። 1:11 ማኸ. ማፃ 22፡2፤ ዓይኑ. 2፡7፤ ዒሲ. 42፡፤
ማቴ. 3፡17፤ 12፡8፤ ማር. 9፡7፤ ሉቃ. 3፡22።

13 ዩሱስ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ"ይዳ ያይዲታሚ" ኬሊ" ፃላሂ
ዒዛ ዛጋጊ ገሻንቴ ዳዔኔ፤ ዒዚያ ዓኣሢ ካዮ ቦዮ ባኣካ"ኬ፤
ጋዓንቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ማኣዴ"ኔ።

ዩሱስ ሞላሢ ዓርቃ ያይደንሢ ዔኤሌ"ሢ
(ማተ. 4፥12-22፤ ሉቃ. 4፥14-15፤ 5፥1-11)

14 ዮሐንስ ቴኡዝ ማኣራ ቴኡቴሰካፓ ዩሱስ ያኦሲኮ ኮዮ
ሓይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ጌሊላ ዓጮ" ሙኬኔ።

15 ዒዚ ኬኤዛዮ፡- «ፒዙሞ ዋዳ" ሙኬኔ፤ ሓሣ ያኦሲኮ
ካኣቱማ ዑኬኔ፤ ጎሞይዲፓ ማዑዋቴ፤ ሓያ ኮዮ ሓይሶዋ
ጉሙርቁዋቴ» ጌዔኔ።

16 ዩካፓ ዩሱስ ጌሊላ ባዘ"ኮ ዓጮና ዓኣዲቤቃ ሲሞኦኔና
ዒዛኮ ጌርሲ ዒንዲራሴ ጎዖሢና ሞሎ ፒሪ ዓርቃታሢሮ ሞላሢ
ዓርቆ ሮኦጮ፣ ሱሲጉዲ ጋሶና ሱዞ ባዘ" ዋኣዳይዳ ዓጋንቴ ዛጌኔ።

17 ዩሱሴያ ዔያቶሞ፡- «ሓኒ ታ ጊንዮ ሙኩዋቴ፤ ታኣኒ ዒንሢ
ዓካሪ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሓንዳኔ» ጌዔኔ።

18 ዔያታ ቤዘና ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮጉዴ ሱዞ ሓሺ" ዒዛ
ጊንዮ ዓኣዳኔ።

19 ዩካፓ ዒዚ ዳካ" ሓኬሰካፓ ሓሣ ማሌ" ዒሸና ጌኤዚና
ማዔያ ደንቄኔ፤ ዔያታኣ ዜብዲዮሴ ናኣቶ"ንሢ ያይቆኦቤና
ዮሐንሴናኬ፤ ዩንሢያ ዋኣዳና ፒንቆ ጎንጎይዳ ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ
ሮኦጮጉዴ ሱዞ ኮሻ"ኔ፤

20 ዩሱስ ዔያቶ ዛዛጋዮ ዔኤሌ"ኔ፤ ዔያታኣ ዩሱስ ጊንዮ
ዓኣዲዮሮ ዔያቶኮ ዓዳሢ ዜብዲዮሴና ዒዛኮ ማዳ ዓሶ ዋኣዳና
ፒንቆ ጎንጎይዳ ሓሺ" ዓኣዳኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቆ ዓሢኮ ዳቂዮ
(ሉቃ. 4፥31-37)

21 ዩማፓ ዩሱስ ዒዛና ዓኣዘንሢና ዋላ" ቁፒርናሆሜ ጎዮ
ካታሞ ጌሌኔ፤ ሔሊ"ሢ ዓይሁደ ዓሶኮ ሓውሺዮ ኬሎ"ና ዔያቶኮ
ሺኢጲዮ ማኣሮ ጌሊ ዔርዚሢ ዓርቄኔ።

22 ዩሱሴኮ ዔርዚዮ ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዚ ዓሳ
ዔርዚሢ ጉዲቱዋንቴ ፔኤኮ ዳኤፒ ቢታንቶና ዔርዚኔ፤ ዩያሮ
ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ዔርዚዮና ዲቃቲ ሄርሼኔ።

23 ዒማ"ና ዓይሁደ ዓሶኮ ሺኢጲዮ ማኣራ ፑርታ ዓያናና ዓኣ ዓሲ
ዓኣኔ፤ ዒዚያ ሂዚ ጌዒ ዳ"ጊዲ ዒላቴኔ፡-

24 «ናዚሬቶ ዩሱሴ! ኔኤና ኑኡና ዎላ" ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ኔ ኑና ባይዛኒ ሙኪያ? ታኣኒ ኔኤኮ ያኑሞ ዔራቴ፤ ኔኤኒ ጌኤሺ ያኑሴ ዓይኬ» ጌዔ።

25 ዩሱሴያ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ዚቲ ጌዔ፤ ዓሢዳፓ ኬሰኬ!» ጌዔ ጎሬ።

26 ፑርቶ ዓያናሢያ ዓሢ ሚርጌና ጎቃይሴሢኮ ገንፃ፡ ፑኡፒ ዑኡሲና ዒላቲ ዒዛይዳፓ ኬሰኬ።

27 ዓሳ ቢያ ዲቃቲሢና ሄርሺ ዎሊ ኮራ፡- «ሓይ ዓይጎ ባኣዚ"ዳይ? ፑርቶ ዓያኖ ፔ ቢታንቶና ዒዚ ዓይሢ፤ ዔያታኣ ዒዛሞ ዓዓይሢንታ፤ ሓይ ዓኪ ዔራቶቱዎይ?» ጌዔ ጌዔ ሴካና ሓጎጋና ዎሊ ያኑጩ።

28 ዩያሮ ቤዘማና ዩሱሴኮ ሱንፃ ጌሊላና ኮይሎ"ይዳ ዓኣ ዓጮ" ቢያይዳ ዎይዚንቴ።

**ዩሱሴ ሚርጌ ሓርገንቴ ዓሶ ፓሢሢ
(ማቴ. 8፡14-17፤ ሉቃ. 4፡38-41)**

29 ዩማ"ና ዩሱሴ ዓይሁደኮ ሺኢጲያ ማኣራፓ ኬሰኪ ያይቆኦና ዮሓኒሴና ዎላ" ሲሞኦኔና ዒንዲራሴና ማኣሪ ጌላንቴ፡

30 ጋሮይዳ ሲሞኦኔኮ ባይጎ ቆፂንቴ ላሂ ዓኣ፤ ዒዘኮ ቆፂንቴዎ ዓሳ ዒዛሞ ቤዘና ኬኤዜ።

31 ዩሱሴ ዒዛ ባንሢ ዑካዎ ኩጮ ዒዘኮ ዓርቂ ዔቂሴ፤ ቆሣኣ ዒዛ ሓሺ፤ ዒዛ ዔቂ ዔያቶ ሾኦቲንሢ።

32 ዓባ" ጌሊ ሳዓ ዓሚሢኮ ገንፃፓ ዓሳ ሓርገንቴ ዓሶንታ ፑርቶ ዓያኖ" ዓርቂ ዓሶ ቢያ ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ዔኪ ሙካ።

33 ካታሞ ዓሳ ቢያ ማኣሮ ጋሮይዳ ቡኪንቴ ዓኣ።

34 ዩሱሴ ሚርጌ ዲማ ዲማ ደርዎና ሜታዳ ዓሶ ፖዒሴ፤ ፑርቶ ዓያኖዎ ዓሶፓ ኬሴ፤ ፑርቶ ዓያኖ" ዩሱሴ ያናታቴያ ዔራቴ፤ ማዔቶዎ ዔያታ ፔቴ" ባኣዚ" ጋዓንዳጉዲ ዩሱሴ ዔያቶ ዓይሢባኣሴ።

**ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዜሢ
(ሉቃ. 4፡42-44)**

35 ካሪዎ ዑፃ፡ ሳዓ ዲሚ ዓኣንቴ ዩሱሴ ጳጢ ኬሰካዎ ሺኢቃኒ ዓሲባኣ ቤሲ ዓኣጴ።

36 ሲሞኦኔና ዒዘኮ ላጎንሢ ዩሱሴ ኮዒ ገንፃ ዓኣጴ።

37 ዔያታ ዒዛ ጴንቃዎ፡- «ዓሳ ቢያ ኔና ኮዓንቴቱዎይ?» ጌዔ።

38 ዩሱሴ ማሓዎ፡- «ታ ሙኬሢ ዔርዛኒ ማዔያታሢሮ ዔርዛኒ ሓያ ዑኬ ዓኣ ጉርዶ ኑ ዓኣደሞ» ጌዔ።

39 ይህ ዓይነት ዓላማ ለእኔ ማህራ ዓርዲ ዓርዲ ሐሣ ፎርቶ ዓያኖዎ ዓላማ ከሰ" ከሰ" ጌሊላ ዓጮ" ቢያ ሐንጎቴ።

0-9 ከሰካ ደርዓሂና ዓርቂንቴ ዓሂ ዩሱሴ ፓሣሂ (ማቴ. 8፡1-4፤ ሉቃ. 5፡12-16)

40 0-9ይዳ ከሰካ ፎርቶ ደርዓሂና ፥ ዓርቂንቴ ፔቴ" ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ" ዴማ" ጉሞዓታ፡- «ኔ ኮዔቴ ታና ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዓ፤» ጌራ ሸኢቄ።

41 ዩሱሴያ ሚጪንታ፡ ኩጮና ዒዛ ካላሚ፡- «ጌኤሻኬ! ኔ ጌኤሻካንዳጉዲ ታ ኮዔ፤» ጌዔ።

42 0-9ይዳ ከሰካ ፎርቶ ደርዓሂ ዓሂ ሐሻዛ ቤዞማና ዒዚ ጌኤሻኬ።

43 ዩሱሴ ዓሂ ዳካእና ሂዚ ጌራ ኮሺ" ላቴ" ዓይሣ።-

44 «ሐያ ባኮ ምላእክ ኔ ከኤዙዋጉዲ ኔና ዔሬ፤ ጋዓንቴ ዓኣዲጋፓ ኔና ቄኤሳሂም ዳዌ፤ ዴሮ"ማእ ኔኤኮ ጌኤሻኪ፡ ማርካ ማዓንዳጉዲ ዩያጉዴ ደርዓሰካፓ ዳቄ ዓሳ ዒንጎም ጌራ ሙሴ ዓይሣ ዒንጊያ ምሳሰም ዒንጌ።»

45 ያዒ ማዕቶዎ ዓሂ ዒኣካፓ ከሰካ፡ ዓሲም ቢያ ቤዞይዳ ከኤዚሂ ዓርቄ።። ዩያይዳፓ ዔቄያና ዩሱሴ ምኖ ካታሞ ማዕቶዎ ፔጌና ጌሊኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጋዓንቴ ካታሞኮ ዙላ" ዓሲባኣ ዔቄ ቤሰካ ናንጋ፤ ዓሳ ቢያ ቤዛፓ ዒዛ ባንሂ ሙካ።።

2

ዩሱሴ ምሶ ዓሂ ፒሼሂ

(ማቴ. 9፡1-8፤ ሉቃ. 5፡17-26)

- 1 ዩሱሴ ዳካ" ዓቢኮ ጊንፃፓ ቁፒርናሆሜ ጌይንታ ካታሜሎ ማዒ ሙኬ፤ ዒዚ ዒኣካ፤ ናንጋ ማህራ ዓኣሂ ሞይዘንጎቴ።
- 2 ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ጋሮና ዙሎ"ና ቤሲባይዚ ኩሚ" ቡኪንጎቴ፤ ዩሱሴያ ዔያቶም ቃኣሎ" ከኤዛ።።
- 3 ዩማና ያይደ ዓሲ ፔቴ" ሐንታኒ ዳንዳዑዎ ምሶ ዓሲሰኬያ ከዲ ዩሱሴ ባንሂ ሙኬ።።
- 4 ዴሮ"ኮ ዲቡሞፓ ዔቄያና ዓሂ ዔያታ ዩሱሴ ሔሊ"ሳኒ ዳንዳዒባኣሂር ዩሱሴ ዓኣ ዛሎ"ና ሳኮ ሻሂ ዩሱሴኮኮ ቤርታ ዒዛ ከደና ሐላሂና ምላ" ከይሴ።።

1:39 ማቴ. 4፡23፤ 9፡35። ፥ 1:40 0-9ይዳ ከሰካ ፎርቶ ደርዓሂ፡- ጋዓዛ ጌኤኮ ማፃኣፓ ጋዓ ጎይያና 0-ሂዳ ከሰካ፡ ዓሲዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዓ ደር፡ ቢያኬ (ሉቁ. ዓኬ 13 ጊዳ ዛጌ)። 1:44 ሉቁ. ዓኬ 4፡1-32።

5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዎማዒ ጉሙርቁሢ ዓኣቴያ ዛጋዖ፥ ሓንታኒ ደንዳዑዎ ዎቦ ዓሢም፡- «ታ ናዓሢዮ ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌዒንቴኔ» ጌዔኔ።

6 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢዳፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንሢ ዒኢካ ዴዒ ዓኣዖ ፔ ዒኖና፡-

7 «ዎዲ" ሓይ ዓሢ ሓያ ጌዒ ጌሰታይ? ሓይ ዖኦሲ ጫሽኪሢኔ፤ ፔቴ" ዖኦሲዳፓ ዓታዛ ጎማ ዓቶም ጋዒኒ ደንዳዓሢ ዖናደይ?» ጌዒ ማሌኔ።

8 ዩማዒ ጌዒ ዔያታ ማላኣና ዩሱሴ ቤዘማና ዔያቶኮ ዒኖ ማሊዖ ፔ ዓያኖና ዔራዖ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ዒንሢ ዒኖና ዓይጎር ሓያ ጌይ ማላይ?

9 ሓያ ሃንታኒ ደንዳዑዎ ዎቦ ዓሢም ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌዒንቴኔ» ጌዒሢና ሶቂ ኔኤኮ ኔና ዔኪሙኮና ሓላሢ ኬዲ ዓኣዴ» ጌዒሢዳፓ ዎና ሹሌዓይ? ጋዓዖ፥

10 ዓሲ ናዓሢኮ * ሳዖይዳ ጎማ ዓቶም ጋዒኒ ዎልቁና ዓኣ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ» ጌዔሰካፓ ሓንታኒ ደንዳዑዎ ዎቦሢም፡-

11 «ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ዔቂ ኔና ኬዲ ሙኮና ሓላሢ ኬዲ ኔ ማኣሪ ዴንዴ» ጌዔኔ።

12 ሓንታኒ ደንዳዑዎ ዎቦሢም ቤዘማና ዔቃዖ ፔና ኬዲ ዔኪ ሙኮና ሓላሢ ኬዲ ቢያ ዓሳ ዛጋንቴ ኬሰኬኔ። ዩያር ዓሳ ቢያ ዲቃቴ ሄርሻዖ፡- «ሓያ ጉዴ ባኣዚ" ኑ ዛገ ቤቂ ባኣኬ» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ዖኦሲ ጋላቴኔ።

ዩሱሴኮ ለዊ ዔኤሊ"ዖ
(ማቴ. 9፥9-13፤ ሉቃ. 5፥27-32)

13 ዩማፓ ዩሱሴ ጌለላ ባዘ" ዓጮ ላሚ ዓኣዴኔ፤ ዴሪ" ቢያ ዒዛ ባንሢ ሙካዛ፥ ዒዚ ዔያቶ ዔርዜኔ።

14 ዩካፓ ዒዚ ዴንዳኣና ዒልፒዮሴ ናኣዚ" ለዊ ጎዖሢ ኮርሞም ማዓ ባኣዚ"ፓ ቢያ ማኢሹ ቡኩሳያታሢር ዒዚ ፔኤኮ ማደ" ቤዛ ዓኣንቴ ዛጋዖ፡- «ሓኒ ዩዔ» ጌዔኔ፤ ዒዚያ ዔቂ ዒዛ ጌንዖ ዓኣዴኔ።

15 ዩካፓ ዩሱሴ ለዊ ማኣራ ሙኡዚር ጌኢጋዛ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ጌንዖ ሓንታሢር ዔያቶይዳፓ ሚርጌሢ ኮርሞም ማዓ ባኮይዳፓ ማኢሹ ቡኩሳዘንሢና ጎሞ ዓሶናታዖ ዩሱሴና ዒዛኮ ጌንዖ ሓንታ ናኣቶ"ና ዎላ" ሙዓኒ ዴዔኔ።

16 ፔርሴ ዓሶ ዜርዖፓ ማዔ፥ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢ ዩሱሴ ማኢሹ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ዎላ" ሙዓሢ ዛጋዖ፡-

* 2:10 ዓሲኮ ናዓሢ፡- ጋዓ ሱንፃ ዩሱሴ ኮኩፍ ሓይሶ ማፃኣፖይዳ ፔና ዔኤላ" ሱንዖኬ።

«ዓይጎር ዒዚ ዩያጉዳ ዓሰና ዎላ" ሙዓይ?» ጌዒ ዩሱሴኮ ጊንዖ
ሓንታዞንህ ምዃጌ።

17 ዩሱሴ ዒያታ ዩያ ጋዓህ ዎይዛዖ፡- «ዳኤሻ ዒራ ዓሲ
ሓርጊንቴ ዓሲም ኮይሳንዳኣፓዓቴም ዎሊ" ዓሲም ኮይሱዎሴ፤
ታኣኒ ሙኬህ ጎሞ ዓሰ ዒኤላ"ኒ ማዓንዳኣፓዓቴም ጌኤዦ ዓሰ
ዒኤላ"ኒ ሙኪባኣሴ» ጌዔ።

ሙዖ ሓሺ"ዖ ዳምቦ ዛሎ" ዖኦጠንቴ ዖኦጠህ
(ማቴ. 9፡14-17፤ ሉቃ. 5፡33-39)

18 ማሰካ ዮሐንሴኮ ጊንዖ ሓንታዞንህና ፔርሴ ዓሰና ሙዖ
ሓሺ"ዖ ዳምቦ ካፓ፤ ዩያር ዓሳ ዩሱሴ ባንህ ሙካዖ፡- «ማሰካ
ዮሐንሴ ጊንዖ ሓንታዞንህና ፔርሴ ዓሰና ሙዖ ሓሺ" ዳምቦ
ካካፓንቴ፤ ኔ ጊንዖ ሓንታዞንህ ዩያጉዳ ካፑዎኣህ ዓይጎርዳይ?»
ጌዔ።

19 ዩሱሴ ዒያቶም ማሓዖ፡- «ዑኡታ"ህ ዒያቶና ዎላ" ዓኣንቴ
ዒፖ ዓሳ ሙዖ ሓሺ"ዖ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዓ? ዑኡታ"ህ ዒያቶና
ዎላ" ዓኣንቴ ዒያታ ሙዖ ሓሺ"ዖ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዑዎሴ።

20 ጋዓንቴ ዑኡታ"ህ ዒያቶይዳፓ ዲማዳንዳ ዎይ ሙካንዳ፤
ዩና ዎድ"ና ዒያታ ሙዖ ሓሺ"ዖ ዳምቦ ካፓንዳ።» ጌዔ።

21 «ዖናታቴያ ዓኪ ዓፒላይዳፓ ዒኪ ጠሚ ዓፒላይዳ ዓገ
ሲኩዎሴ፤ ዓገ ሲኬቶ ዓኮ ዓገፃ ጉርሚ ጠሞ ዓፒሎ
ዳዳርዛንዳ፤ ዳርዒፃኣ ቤርታኣሰካፓ ፔቶ ዳልጋንዳ።»

22 ዩያጉዳ ሶልኪ ዑሺ ዎሆ ጠንቁ ዖቲዳ ሺሜ ዎሂንቴዎሴ፤
ዎሂንቴቴ ጋዓንቴ ሺሜ ዑዣ ቡርቁ ዖቶ ዲኡሳንዳ። ዑዣኣ
ላኣሊንታንዳ። ዩያር ሺሜ ዑሺም ዓኪ ጌኤሺ ዖቲ» ኮይሳ።

ዓይሁደኮ ሓውሾ" ዓቦ ዛሎ" ዖኦጠንቴ ዖኦጠህ
(ማቴ. 12፡1-8፤ ሉቃ. 6፡1-5)

23 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዞንህና ዎላ" ዓይሁደኮ ሓውሾ"
ኬሎ"ና ፔቴ" ዛርጌ ጎሺ ጊዴና ዓኣዳንቴ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዞንህ
ዛርጎ ቲሻህ ዲኡዚ ዲኡዚ ዒኪህ ዓርቄ።

24 ዩያር ፔርሴ ዓሳ ዛፓዖ፡- «ሓኣዛጌ፤ ኔኤኮ ጊንዖ ሓንታዞንህ
ዓይሁደኮ ሓውሾ" ኬሎ"ና ማዳንቴዎ ባኣዚ" ዓይጎር ማዳይ?»
ጌዒ ዖኦጠ።

25 ዩሱሴ ማሓዖ፡- «ዳውቴ ፔኤኮ ዓሰና ናይዲንቴ ማታዳ
ዎድ"ና ዒዚ ዓይጎ ማዴቶዎ ዒንህ ማሊ ናባሲባኣዓዳ?

26 ዓቢያታሬ ጎጆህ ቄሌሶኮ ቢያ ዑህ ማዒ ማዳ ዎደ"ና ዒዚ ያኦሲ ማኦሪ ጌሊ ቄሌሶይዳገዓቲም ያኦማኦ ለኦገንቴያ ማዒ፥ ያኦሲም ዒጎጎና ካያ ሙዒኔ፤ ዒዛና ዎላ" ዓኦ ዓሶማኦ ዒጎጌኔ።»

27 ሐሣ ዩሱሴ ሂዚ ጌዒኔ፡- «ዓይሁደኮ ሐውሽ፣ ኬላ" ዓሲም ማዢጎታጎዳኦገዓቲም ዓሲ ዩኖ ሐውሽ ኬሌሎም ማዢጎቲባኦ።»

28 ዩያጉዲ ዓሲኮ ናዓህ ዩኖ ሐውሽ ዓቤሎኮዎ ጎዳኬ።»

3

ዩሱሴ ኩቺ ዎቦ ዓሲ ዳቂሼህ
(ማቴ. 12፥9-14፤ ሉቃ. 6፥6-11)

1 ዩካገ ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ማዒ ጌሌኔ፤ ዒኦካ ፔቴ" ኩቺ ዎቦ ዓሲ ዓኦኔ።

2 ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛይዳገ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዩሱሴ ዎጎና ዓይህጎኒ ኮዓዖ፡- «ሂንዳ ሐኖ" ዒዚ ሐውሽ ዓቦና ሐያ ዎቦ ዓህ ገሃቴ ኑ ዛጎም» ጌዒ ዒዛ ካፔኔ።

3 ዩሱሴ ኩጮ ዎቦ ዓህ፡- «ሐይካ ሙኪ ባኦካ" ዓቄ» ጌዒኔ።

4 ዩካገ ዒዚ ዔያቶ ያኦጫዖ፡- «ዓይሁደኮ ሐውሽ ኬሎ"ና ዓይህጎቲህ ኮሺ ማዳጎዳጉዲም ፑርታ ማዳጎዳጉዲዳይ? ሸምፖ ዳዳቂሽም ባባይዘምዳይ?» ጋዓዛ፥ ዔያታ ጋዓጎቴ ዚቲዮ ጌዒኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዒና" ዔኩዎያ ማዒ ዶጩህሮ ያዩጋገ ዒኦካ ዓኦ ዓሶ ዳጋዲ ዛጋዖ ዎቦ ዓህ፡- «ኩጮ ኔኦኮ ፒሼ» ጌዒኔ። ዒዚያ ፒሼ ዎደ"ና ኩጫ ዳቂኔ።

6 ዩያሮ ፔርሴ ዓሳ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛገ ኬሰካዖ ዑኬና ዎምይዲ ዩሱሴ ዔያታ ባይዛጎዳቲያ ካኦታ"ህ ሄሮዲሴ ዓሶና ዎላ" ዘርቴኔ።

ዴራ" ባዘ" ዓጫ ዩሱሴ ባንህ ቡኪንቴህ

7-8 ዩሱሴ ዒዛኮ ገንዖ ሐንታዘንህና ዎላ" ጌሊላ ባዘ" ባንህ ዴንዴኔ። ዒማ"ና ዒዚ ማዳ ባኮ ዎይዜ ዓሳ ሚርጌህ ዒዛ ባንህ ሙኬኔ፤ ዔያታ ሙኬህ፡- ጌሊላይዳገ፥ ዪሁዳይዳገ፥ ዩሩሳላሚይዳገ፥ ዔዶሚያሴይዳገ፥ ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ሱካ ዓኦ ዓጫ"ገ ሐሣ ፂሮሴና ሲዶና ጌይጎታ ካታማገኬ።

9 ዳሮ"ኮ ኮሺ" ዲቢያይዳፓ ዔቁያና ዓሳ ዒዛ ቱቸ
ሜታሱዋጉዲ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ዒዛም ገአጊሻንዳጉዲ ዒዛኮ
ጊንዖ ሓንታዞንሢ ዒ ዓይሣኔ።

10 ሚርጌ ዓሶ ዒዚ ቤርታ ዓውሴሢሢ ሓርጌና ሜታዳ ዓሳ ቢያ
ዒዛኮ ዑዖ ካኣማኒ ኮዒ ሓዒንታኔ።

11 ፑርቶ ዓያና" ዩሱሴ ዛጌ ዎዶ"ና ቢያ ዒዛኮ ቤርታ ሎኦሚ
ሎኦሚ፡- «ኔኤኒ ዖኦሲ ናዓሢኬ» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ።

12 ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናም ዒዛኮ ዖኦም ኬኤዙዋጉዲ ዶዲሺ
ጎሬኔ።

ዩሱሴ ታጰ ላምዖ ዳኪንቴዞንሢ ዶኦሬሢ

(ማቲ. 10፡1-4፤ ሉቃ. 6፡12-16)

13 ዩሱሴ ጌሚር ኬሰካዖ ዒዚ ኮዔዞንሢ ፔ ባንሢ ዔኤሌ"ኔ፤
ዔያታኣ ዒዛ ባንሢ ሙኬኔ።

14 ዔያታ ዒዛና ዎላ" ማዓንዳጉዲ፣ ዔርዛንዳጉዲ ዔያቶ
ዳካኒ ታጰ ላምዖንሢ ዶኦሬ፡- «ዳኪንቴዞንሢ» ጋዓ ሱንሢ ጌሣኔ።

15 ሓሣ ፑርታ ዓያና ኬሳንዳጉዲ ዎልቁና ዓኣ ቢታንቶ ዔያቶም
ዒንጌኔ።

16 ታጰ ላምዖ ዳኪንቴዞንሢ ማዒ ዶኦሬንቴዞንሢ ሓንሢኬ፡-
ጰዒርሴ ጌዒ ሱንዖ ጌሦና ሲሞኦኔ፤

17 ቦዖኔርጌሴ ጌይፃ ጉጉንሢጉዲ ማዔ ዓሶንሢ ጌዒ ሱንዖ
ጌሣንቴ ዜብዲዮሴ ናኣቶ" ያይቆኦና ዒዛኮ ጌርሲ ዮሓኒሴ፤

18 ዒንዲራሴ፣ ፒሊጰሴ፣ ቤርቴሌሞሴ፣ ማቲዮሴ፣ ቶኦማኦሴ፣
ዒልፒዮሴ ናኣዚ" ያይቆኦኔ፣ ታዲዮሴ፣ ፔ ዓጮ" ሚጨንታ
ሲሞኦኔ፤

19 ዩሱሴ ዓኣሢ ዒንጌ ዓሰቆርንቶ ዪሁዳንታኬ።

ዩሱሴና ቤዔልዛቡሌ ጌይንታ ፑርቶ ዓያናኮ ሱኡጋሢና

(ማቲ. 12፡22-32፤ ሉቃ. 11፡14-23፤ 12፡10)

20 ዩካፓ ዩሱሴ ማኣሪ ጌላዛ ሚርጌ ዓሲያ ሙኪ ቡኬሢር
ዒዛና ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዞንሢናም ዴዒ ሙዓኒ ማጌኔ።

21 ዩሱሴኮ ማኣር ዓሳ፡- «ዒዚ ዣኣሸካኔ» ዓሳ ጋዓሢ ዎይዚ
ዒዛ ዓርቂ ዔካኒ ሙኬኔ።

22 ዩሩሳላሜፓ ሙኬ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዞንሢ፡-
«ዒዛይዳ ቢዔልዛቡሌ ዓኣኔ፣ ዒዚ ፑርቶ ዓያና ኬሳ"ሢ ሓያ
ፑርቶ ዓያናኮ ሱኡጋሢ ማዔ ቤዔልዛቡሌናኬ» ጌዒ ጌዒ ጌሰታኔ።

1 ዩሱሴ ጌሊላ ባዘ" ዓጫ ለሚ ዔርዚሢ ዓርቄ። ኮሺ" ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ባንሢ ሙኪ ቡኪንቴያ ማዔሢር፣ ዒዚ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌሊ ዴዔ፤ ዴራ" ጋዓንቴ ቢያ ባዘ" ዓጫ ዔቄ።

2 ዒዚ ዔያቶም ኮኦኪንሢና ሚርጌ ባኣዚ" ዔርዜ፤ ዔርዚያዎ ሒዚ ጌዒ ዓርቄ፡-

3 «ዋይዙዋቴ! ፔቴ" ዓሲ ዜርሢ ዜርቃኒ ኬሰኬ፤

4 ዒዚ ጎዙይዳ ዜርቃኣና ፔቴ" ፔቴ" ዜርፃ ጎይፃ ዓጫ ኬዳ"ዛ ካፓ ሙኪ ሙዔ፤

5 ዛሎ" ዜርፃ ዳካ" ዓጪ ዓኣ፣ ሓኣሻ ሳዓይዳ ኬዳ"ፃ ሚርጌ ዓጪ ባኣሢር ዑኩና ባቃሌ።

6 ማዔቶዎ ዓባባ" ኬሰኬ ዎደ"ና ሹሌ"፤፤ ፃጲ ባኣሢርዎ ማሌ።።

7 ዛሎ" ዜርፃ ዓንጊሢ ቶሻ ባኣካ ኬዴ"ም ዓንጊፃ ዑጊ

ባይዜሢር ዓኣፑዎፃ ዓቴ"፤።

8 ዓቴ" ዜርፃ ሓሣ ቃራ ሳዓይዳ ኬዴ"ሢር ባቃሌ፤ ባቃላ"ኣ ዑጊ ካፄ፤፤ ፔቴ"ዛ ሃይሢታሚ" ዓኣፒ፣ ባጌላ ላሂ"ታሚ" ዓቴ"ዛኣ ፄኤታ ዓኣፔ።።»

9 ዩሱሴ፡- «ሓያ ዋይዛሢ ኮሺ" ዋይዘንጎ!» ጌዔ።።

ዩሱሴ ኮኦኪንሢና ኬኤዚሳኒ ማሄ ባኮ

(ማቴ. 13፣10-17፤ ሉቃ. 8፣9-10)

10 ዩሱሴ ፔኤር ማዔ ዎደ"ና ዒዛ ኮራ ዋይዘር ሙኬ ዓሰንታ ዒዛኮ ጊንፃ ሓንታ ታጰ ለምፃ ናኣቶ"ንታ ኮኦኪንሢና ዒዚ ኬኤዜሢኮ ቡሊ"ፃ ፃኦጩ።።

11 ዒዚ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ዒንሢም ፃኦሲኮ ካኣቱም ማኣርኮ ዓኣሺንቴ ዔራቶ ዒንጊንቴ፤ ሓንጎዎቶ ዙላ" ዓኣዘንሢም ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ" ኮኦኪንሢና ኬኤዚንታ።።

12 ፃጲ ማዔሢ፡-

«ዔያታ ፃኦሲ ባንሢ ማዒ

ጎማ ዔያቶም ዓቶም ጌዒንቴዋጉዲ

ዛጎ ዛጋያታፃ ዴንቁዋሴ

ዋይዘ ዋይዘያታፃ ዒና ዔኩዋሴ»

ጌይንቴ ጎይፃኦ።።

ዜርሢ ዜራ ዓሲኮ ኮኦኪንሢ ቡሊ"ፃ

(ማቴ. 13፣18-23፤ ሉቃ. 8፣11-15)

13 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ዒንሢማኣ ሓይ ኮኦኪንሢ ዔርቱዋዓዳ? ሂዳፃ ሓንጎ ኮኦኪንሢ ቢያ ዎዲ" ዒንሢ ዔራኒ ዳንዳዔይ?

- 14 ዜርቃሢ ጾኑሲ ቃኣሎ" ዜርቃኔ፤
- 15 ቃኣላ" ዜርቁንታ ዎድ"ና ጎይጾ ዓጫ ኬዴ" ዜርጻላ ዳዎሢ፡- ቃኣሎ" ዎይዛኣና ቤዘማና ዔያቶኮ ዒኖይዳ ዜርቁንቲ ቃኣሎ" ጻላሄ ዔካ ዓሶኬ።
- 16 ዬያጉዲ ሓኣኙ ሳጾይዳ ዜርቁንቲሢ ዳዎሢ፡- ቃኣሎ" ዎይዛጾ ዑኬና ዎዛዲ ዔካዘንሢ፤
- 17 ጋዓንቲ ዔያታ ዳካ" ዎይሮ ማዓንዳኣፓዓቲዎ ጾድሲ ጻጲ ባኣሢሮ ዳካ" ዎይኮ ጊንፃፓ ጾኑሲ ቃኣሎ" ዛሎና ሜቶና ዳውሲሢና ሙኬቶ ዳቢንቲ ኔጉዎጾ ሓሻ"ኔ።
- 18 ዓንጊዎ ቶሾ" ባኣካ" ዜርቁንቲ ዜርጻላ ዳዎሢ፡- ቃኣሎ" ዎይዛ ዓሶንሢ፤
- 19 ጋዓንቲ ሓጾ ዓጮ" ናንጎሮ ሜታዲጾና ቆሎ ናሹዎና ሜሌ" ፓሡዎ ባኣዚ" ሱኡካዲሢ ዔያቶኮ ዒኖይዳ ጌላጾ ጾኑሲኮ ቃኣሎ" ዎሊ"ሲ ዓኣፑዎጾ ማሓኔ።
- 20 ቃሮ" ዓጮ"ይዳ ዜርቁንቲ ዜርፃ ዳዎሢ፡- ጋዓንቲ ቃኣሎ" ዎይዚ ዔካ ዓሶኬ። ዬያጉዴ ዓሳ፡- ፔቲ"ይ ሓይሢታሚ"፤ ባጋሢ ላሒ"ታሚ"፤ ዓቲ"ሢ ጻኤታ ዓኣፒ ዓኣፓኔ።»

ዓኣሺንቲ ፖዒ
 (ሉቃ. 8፡16-18)

- 21 ሄሊ"ሳጾ ዬሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲ ፖዒ ፖዒ ሳጾ ዔኤቢና ጉኡፒ ጌሣ? ጌሣሢ ፖዒ ጸዳጾ ዳ'ጌ ቤሲዳቲዓዳ?
- 22 ዎይቲቶዎ ዓኣሺንቲ ባኣዚ" ፔጋዲዎጾ ዓኣኙና ባኣዚ" ዔርቲዎጾ ዓታዓኔ።
- 23 ዬያሮ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣሢ ዎይዘንጎ» ጌዔኔ።
- 24 ዬሱሴ ላሚ ዔያቶም፡- «ዎይዛ ባኮሮ ዒንሢ ኮሺ" ዔሩዎቲ፤ ዒንሢ ማካ" ባኮማና ዒንሢም ማኪንታንዳኔ፤ ዬያፓ ዑሣ ዒንሢም ቃሲ"ንታንዳኔ፤
- 25 ዔኤቢ ዓኣሢም ጊዳ" ቃሲ"ንታንዳኔ፤ ዔኤቢ ባኣ ዓሢዳፓ ዳካ"ታጾ ዓኣቶ ዒማ ዔኪንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ባቃሊ ዑጋ ዜርሢኮ ኮኣኪንሢ

26 ሄሊ"ሳጾ ዬሱሴ ዔያቶም ሄዚ ጌዔኔ፡- «ጾኑሲኮ ካኣቲማ ሳዓ ዜርሢ ዜርቃ ዓሲ ማላኔ።

4:21 ማቲ. 5፡15፤ ሉቃ. 11፡33።   4:22 ማቲ. 10፡26፤ ሉቃ. 12፡2።   4:24 ማቲ. 7፡2፤ ሉቃ. 6፡38።   4:25 ማቲ. 13፡12፤ 25፡29፤ ሉቃ. 19፡26።

40 ዬሮድ ዩሱስ ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታዞንሢም ጋዓዖ፡- «ዓይጎር ዒንሢ ሂዲ ዒጊጫይ? ጉሙርቁሢ ዋይቲ ዒንሢኮ ባይቁይ?» ጌዔኔ።

41 ዔያታ ኮሺ" ዒጊጫ፡- «ዓህ! ሓይ ጉዳሢንታ ባዘ"ንታ ዓይሢንታሢ ያናዳይ?» ዋሊ ኮራ ጌዔኔ።

5

ዩሱስ ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቴ ዓሲሰኬያ ፓሢሢ
(ማቴ. 8፡28-34፤ ሉቃ. 8፡26-39)

1 ዩሱሱና ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታዞንሢና ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ጌሊላ ባዘ" ፒንቆፆ ጌርሴኖኔ ዓጮ" ሄሊ"ኔ።

2 ዒማና ዩሱስ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ኬኬዳኣና ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቴ ዓሲ ዱኡፒ ሴሲፓ ኬሰኪ ካእማኔ።

3 ዬያ ዓሢኮ ናንጋ ዱኡፒ ሴሲዳኬ፤ ያኦኒያ ዒዛ ካኒቢራቴና ቱኪ" ቃዛኒ ዳንደዑዋሴ፤

4 ዒዛኮ ቶኮና ኩጮና ሚርጌ ኬሊ" ዓንጊ ዱፃና ካኒ ቢራታና ቱኡታኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ቢያ ዋዴና ካኖቢራቶዋ ዱኡዚ ዱኡዚ ቶኮ" ዓንጎዋ ማንሢ ማንሢ ኬኤራኔ፤ ዬያር ዒዛ ዓርቁ ቃዛኒ ዳንደዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ።

5 ቢያ ኬሊ" ዓሞና ሮኦሮና ዱኡፖ ባኣኮ"ይዳ፤ ዱኮ" ዑያይዳ ዒላቲ ዒላቲ ሓንታዖ፤ ዑያዋ ፔኤኮ ቲሊንጊና ቲቂ ቲቂ ኪፃሳኔ።

6 ዒዚ ዩሱስ ዳካ" ሓኬ ዓኣንቴ ዴንቃዖ ባንሢ ጳሽኪ ሙኪ ጉሞዓቲ ዚጌኔ።

7 ዬካፓ ፑኡፒ ዑኡሲና፡- «ኔኤኒ፣ ፑኡፖ ያኦሲ ናዓሢኖ ዩሱሴ! ኔኤና ታኣና ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ያኦሲ ሱንፆና ታኔና ሺኢቃኔ ሃዳራ ታና ማታሲፖ» ጌዒ ዒላቲኔ።

8 ዬያ ዒዚ ጌዔሢ፡- «ሓይ ኔ ፑርቶ ዓያና"ሢ፤ ሓያ ዓሢ ሓሺ" ኬሰኪ!» ጌዒ ዩሱስ ዓይሢሢሮኬ።

9 ዩሱስ ዒዛ፡- «ሱንፆ ኔኤኮ ያናዳይ?» ጌዒ ያኦጮኔ፤ ዒዚያ፡- «ኦኡኒ ሚርጌታሢሮ ሱንፆ ታኣኮ ዴሬኬ» ጌዒ ማሄኔ።

10 ፑርቶ ዓያናና ዓኣ ዓሢ ዬኖ ዓጮ"ፓ ዩሱስ ዔያቶ ዳውሱዋጉዲ ደዲሺ ሺኢቁኔ።

11 ዬኖ ሴዘይዳ ሚርጌ ዓሲኮ ቆሎ ጉዳንሢ ዉዴ ጌማር ጎኦባ" ሄንቃኔ፤

12 ዬያር ፑርቶ ዓያና" ዩሱስ ኮራ፡- «ሓዳራ ኦና ሓሴኬ ጉዳንፆ ባንሢ ዳኬ፤ ኦኡኒ ዔያቶይዳ ዓኣዲ ጌሎም» ጌዒ ሺኢቁኔ።

13 ዒዚ ዔያታ ጌላንዳጉዲ ዓይሢዛ፤ ፑርቶ ዓያና" ዓሢዳፓ ኬሰኪ ጉዳንፆይዳ ጌሌኔ፤ ጉቤ ዉዳ" ሴካ ላምዖ ሺያ ማዔ

ጉዲንሢ ማኅ ዋኦ ሳንሢ ዲርጊ ባዘ"ይዳ ጌሊ ዔኤዲንቲ ሓይቄኔ።

14 ጉዲንያ ሄንቃዘንሢ ጳሽኪ ዳንዲ ካታሞና ኮይሎ" ጉርዶ ቢያይዳ ሓይሶ ሚርጌና ዳልጊሼኔ፤ ዓሳ ማዔ ባኮ ዛጋኒ ፔኤኮ ማኦጉ ማኦጉ ኬሰኬኔ፤

15 ዔያታ ዩሱሴ ባንሢ ሙካያ ዩይ ቤርታ ሚርጌ ፑርቶ ዓያናና ዓርቄንቲ ዓሢ ዠኦካሢዲታ ዳቄ፣ ዓፒሎ ፔኤኮ ማይንቲ፣ ዳዒ ዓኣንቲ ዔያታ ዘጊ ዲቃቲ ዒጊጨፎን።

16 ዩያ ቤርታዲ ዘጌ ዓሳ ፑርቶ ዓያና" ዓርቄ ዓሢና ጉዲንያናይዳ ማዲንቲ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤዘኔ።

17 ዩያሮ ዩና ዓጮ" ዓሳ ዩሱሴ' ዔያቶኮ ዓጮ"ፓ ኬሰኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቄኔ።

18 ዩሱሴ ዋኦና ፒንቆ ጎንጎ ጌላኣና ፑርቶ ዓያና" ዓርቄንቲ ፖዔ ዓሢ፡- «ሓዳራ ታ ኔኤና ዎላ" ዓኣዶም» ጌዒ ሸኢቄኔ።

19 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዒዛ ላኣኔ፤ ዩሱሴ ዒማ"ና ዒዛም፡- «ኔ ማኦሪ ዓኣዲጋፓ ጎዳ ኔኤም ዎዘጉዴ ፑኡፒ ባኣዘ" ማዴቶዎ ሓሣ ዎዲ" ኔና ማኦሪቶዎ ኔ ማኦሪ ዓሰም ኬኤዘኔ» ጌዔኔ።

20 ዓሢ ዩሱሴ ዒዛም ማዴ ባኮ «ታጳ ካታሞንሢ» ጌይንታ ዓጮ" ኬኤዛዛ፣ ዎይዜ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሼኔ።

ዒያዒሮሴኮ ናይሰኬኖንታ ዩሱሴኮ ዓፒሎ" ካኣሜ ላኣሊሰኬኖ ዛላ (ማቲ. 9፡18-26፤ ሉቃ. 8፡40-56)

21 ዩሱሴ ዋኦና ፒንቆ ጎንጎና ባዘ" ሱኮ ጊንሣ ማዒ ፒንቃዘ ሚርጌ ዳሬ ዒዛ ኮራ ቡኬኔ፤ ዒማ"ና ዒዚ ባዘ" ዓጮኬ።

22 ዒኢካ ዒያዒሮሴ ጌይንታ፣ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ሙኪ ዩሱሴ ዳንቃያ ዒዛኮ ቶኮ" ዳማ" ሎኦሚ፡-

23 «ታኣኮ ዳካ" ዉዲሮ ናይሰኬማ ሃርጊንቲ ባኣሴ ሃይቃኒ ዑኬኔ! ዩያሮ ሙኪ ዒዛ ዳቃንዳጉዲ ሓሣ ሸምፔና ዒዛ ናንጋንዳጉዲ ሓዳራ ኔኤኮ ኩጮ ዒዛ ዑፃ ጌሣቴራ» ጌዒ ዶዲሺ ሸኢቄኔ።

24 ዩያሮ ዩሱሴ ዒዛና ዎላ" ዓኣዳኒ ዔቄኔ፤ ዒማ"ና ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴና ዎላ" ጎይያ ዒዛ ቱቺ ዳንዳኔ።

25 ዒኢካ ታጳ ላምያ ሌዔ ጉቤ ሱጉሢ ሸኦቲ ሚርጌ ሜታሳ ላኣሊሰኬና ዓኣኔ።

43 ጋሳንቴ ዩሱሴ ዔያቶም የአማካ ኬኤዙዋጉዲ ዶዲሺ ላታዎ፡- «ዲዞም ሙዎንዶ ባኣዚ" ዒንጉዋቴ» ጌዔኔ።

6

ዩሱሴ ናዚሬቴይዳ ዒዲንቴህ (ማቴ. 13፥53-58፤ ሉቃ. 4፥16-30)

1 ዩሱሴ ያፓ ቤዛ ሓሺ" ፔኤኮ ዓጮ" ካታም ሙኬኔ፤ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዞንህያ ዒዛ ጊንዖ ሙኬኔ።

2 ዓይሁዶኮ ሓውሾ ዓቦ"ና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዒዚ ዔርዚህ ዓርቄኔ፤ ሚርጌ ዓሲ ዒኣካ ዓኣኔ፤ ዒዚ ኬኤዛህ ዔያታ ዋይዛዎ፡- «ዓንካፓ ዒዚ ሓያ ቢያ ዴንቄይ? ዋዚጉዴ ዔራቶዳይ ዒዛም ዒንጊንቴህ? ሓያ ዲቃህ ዓኮ ባኮ ዎዲ" ዒዚ ማዳይ?» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ሂርሼኔ።

3 ጊንህ ሓህ ዔያታ ጋዓዎ፡- «ማዔቶዎ ሃይ ሚዖ ዓርሳ ሓኣማሂቱዓዳ? ዒንዳላ ዒዛኮ ማይራም ሓህ ጌርሲንህ ዒዛኮ ያይቆኦ፤ ዮሳ፥ ዩሁዳ፥ ሲሞኦኔንታ ጌርንህያ ዒዛኮ ሓይካ ኦኤና ዓኣዞንህቱዓዳ?» ጌዒ ዒዚ ኬኤዛ ባኮ ዔኩዋዎ ሃሼ"ኔ።

4 ዩሱሴ ዔያቶም ኬኤዛዎ፡- «ዖኦሲ ማለሂ ኬኤዛይ ማሌ" ዓሲ ኮራ ቦቦንቲንታኔ፤ ፔኤኮ ዓጮ"ይዳ፥ ፔኤኮ ዒጊኖ ባኣኮ"ና ፔኤኮ ማኣሮ ዓሶና ባኣካ" ቦቦሂንታኔ» ጌዒ ማሄኔ።

5 ዒዚ ዒኣካ ዳካ" ሓርጊንቴ ዓሲኮ ሌሊ ዑፃ ኩጮ ጌህ ፓህያፓዓቴም ማሌ" ዓኪ ዲቃህ ባኣዚ" ማዲኒ ዳንዳዒባኣሴ።

6 ዓሶኮ ጉሙርቂህ ባኣሂሮ ዒዚ ዲቃቴኔ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ጉርዶ ባኣኮ" ሓንቲ ሓንቲ ዔርዜኔ።

ዩሱሴ ታጰ ላምዎ ዳኪንቴዞንህ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዞም ዳኬህ (ማቴ. 10፥5-15፤ ሉቃ. 9፥1-6)

7 ዒዚ ታጰ ላምዎ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ" ፔ ባንሂ ዔኤሊ" ላምዎ ላምዎ ማሂ ዔያቶ ዳኬኔ፤ ዒዚ ዔያቶም ፑርቶ ዓያኖ ዑዖይዳ ዎልቄና ዓኣ ቢታንቶ ዒንጌኔ።

8 ዩሱሴ ዔያቶም ኪኢታዎ፡- «ዒንሂ ጎይዖኮ ኮኣሎ"ፓ ዓታዛ ጋላ፥ ጋላ ዓርቆ ሉካ"፥ ሚኢሼታቶዎ ቡራሻይዳ ዓጊ ዔኪፖቴ» ጌዒ ዓይሄኔ።

9 ዒ ኬኤዛዎ፡- «ቶካ" ዒንሂኮ ዲርሲ ዓኣሃንዳፓዓቴም ቃሲ" ላምዎ ማኣዎ ማኣዒፖቴ፤

10 ዓንካኣ ማምዎ ዲንሢ ዓሲ ማእሪ ጌሌቶ ዲኢካፓ ኬሰካንዲያ ሄላ"ንዳኣና ዲማካ ደዑዋቲ፤

11 ዋካ ማዔቶዎ ዓሳ ዲንሢሲ ዔኩዋያና ዋይዙዎ ቤዛ ቢያ ዲንሢኮ ቶኮ" ሲላሎ ፒዊ"ጋፓ ኬሰኪ ዓኣዲዋቲ። ዬይ፡- ዔያቶም <ዲንሢና ዔሩዋቲ> ጋዓ ማርካ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

12 ዬያሮ ዔያታ ኬሰኪ ዓሳ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡፃንዳጉዲ ኬኤዜኔ።

13 ዔያታ ሚርጌ ፑርታ ዓያናኣ ኬሴ"ኔ፤ ሓሣ ሚርጌ ሓርጊንቴ ዓሲ ዛይቴ ቲሽና ቲሽኪ ዓውሴኔ።

ማሰካ ዮሐንሴኮ ሓይቦ"

(ማቴ. 14፥1-12፤ ሉቃ. 9፥7-9)

14 ዬሱሴኮ ማዳ" ቢያ ቤዛይዳ ዋይዚንቴሢሮ ካኣቲ ሄሮዲሴያ ዒዛ ዛሎ" ዋይዜኔ። ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ፡- «ማሰካ ዮሐንሴ ሃይባ"ፓ ዔቄኔ፤ ዬያሮ ሃይ ጉቤ ዋይዚንታ ባካ ዒዛና ማዲንታያኬ» ጋዓኔ።

15 ዓሳ ዛላ"፡- «ዒዚ ዔኤሊያሴኬ» ጋዓኔ፤ ዛላ" ሃሣ፡- «ሚናኣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢ፣ፓ ፔቴ"ያኬ» ጋዓኔ።

16 ዬያ ካኣቲ ሄሮዲሴ ዋይዛ፡- «ዬይ ታኣኒ ቶኦኮ" ቲቂሴ ማሰካ ዮሐንሴታፓ ሓይባ"ፓ ዔቄያዋይ ሚሌ"ቱዋዋይ!» ጌዔኔ።

17 ሄሮዲሴ ፔኤኮ ጌርሲ ፒልጶሴ ማቾ ሄሮዲያዳ ዔኬም፡

18 ዬያ ዛሎ"ና ማሰካ ዮሐንሴ፡- «ጌርሲ ማቾ ዔኮና ኔኤኒ ዳሴኔ» ጌዒ ጎሪሢሮ ካኣቲ ዒዛ ዓይሢ ቱኡሴኔ።

19 ዬያሮ ሄሮዲያዳ ዮሐንሴ ኮሚ ዋዲሳኒ ኮዔቶዎ ዒዛ ዳንዳዒባኣኔ።

20 ዓይጎሮ ጌዔቶ ካኣቲ ሄሮዲሴ ማሰካ ዮሐንሴ ጌኤሺ ሓሣ ዒሎ" ዓሲ ማዔሢ ዔሪ ዲጊጩ ካፓሢሮኬ። ማሰካ ዮሐንሴ ኬኤዛ ዋድ"ና ካኣቲ ዲቃታቶዎ ዋዛና ዒዛሲ ዋይዛኔ።

21 ማዓዛ ካኣቲ ሄሮዲሴ ፔኤኮ ሸይንቴ ኬሎ" ቦንቻያ ማዔሢሮ ዓጮ" ዋይሣ ዓሶና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎና ፔቴ" ፔቴ" ጌሊላ ዓጮ"ይዳ ዔርቲ ዓሶናም ዳኤፒ ሙኡዚ" ጊኢጊሼኔ፤ ዬና ሄሮዲያዳም ዒዛ ማሊያና ካኣማያ ማዔኔ።

22 ዒማ"ና ሄሮዲያዳኮ ናኣ ሙ፡ፆ ቤዛ ጌሊ ኮፆና ካኣቲንታ ዒዛና ዋላ" ዓኣ ዓሶዎ ዋዛሴሢሮ ካኣቲ ናዔሎም፡- «ኔኤኒ ኮዓ ባካ ዓይጌንዴ ማዔታቶዎ ያኦጩ፣ ታኣኒ ዲንጋንዳኔ፤

23 ታኣኮ ካኣቱሞኮ ዛሎ" ማዔቶዎ ኔኤኒ ያኦጩ ባኣዚ" ቢያ ዲንጋንዳኔ» ጌዒ ጫኣቄኔ።

6:11 ዳኪ. ማዳ" 13፥51። 6:13 ያይ. 5፥14። 6:15 ማቴ. 16፥14፤ ማር. 8፥28፤ ሉቃ. 9፥19። 6:18 ሉቃ. 3፥9-20።

24 ዲዛ ዲንዶ ኮይላ" ኬሰኪ ዓኣዲ፡- «ዓይጎ ታ ዲዛ ያኦጮቶ ቃራዳይ?» ጌራ ያኦጮኔ። ዲንዳ፡- «ማሰካ የሐኒሴኮ ቶኦኮ" ታኦም ዲንገጌ ጌራ ያኦጮ» ጌራ ማህኔ።

25 ናዔላ ዑኩና ሩኡሪ ካኣቲ ባንሢ ማዒ ሙካዖ፡- «ማሰካ የሐኒሴኮ ቶኦኮ" ሃሢ ሓይማካ ጎንጊዳ ታኦም ኔ ዲንገንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጌራ ያኦጮኔ።

26 ሂዚ ጌራ ዲዛ ያኦጮሢሮ ካኣቲ ኮሺ" ያዩኔ፤ ጋዓንቲ ዲዛ ያኦጮ ባኣዚ" ኩንሢኒ ዲዛኮ ሾኦጮ ጉቤሢኮ ቤርታ ዲዚ ጫኣቋሢሮ ዲዚ ላኣጋኒ ዳንዳዒባኣሴ።

27 ዩያሮ ካኣቲ ዑኩና ፖኦሊሶይዳፓ ፔቴ"ሰኬያ ማሰካ የሐኒሴኮ ቶኦኮ" ቲቂ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዳኬኔ፤ ፖኦሊሳሢ ቴኦዘ ማኣሪ ዳንዲ ማሰካ የሐኒሴኮ ቶኦኮ" ቲቂኔ።

28 ቲቂንቲ ቶኦኮ" ጎንጊዳ ዓጊ ዔኪ ናዔሎም ዲንገኔ፤ ናዔላ ዔኪ ዲንዳሎም ዲንገኔ።

29 ማሰካ የሐኒሴኮ ጊንዖ ሓንታዞንሢ ዩያ ዋይዜ ዋዶ"ና ሙካዖ ለዘ ዲዛኮ ዔኪ ዳኦኦኔ።

ዩሱሴ ደንጎ ሺያ ዓሲ ሙኡዜሢ
(ማቲ. 14፡13-21፤ ሉቃ. 9፡10-17፤ ዮሐ. 6፡1-14)

30 ዳኪንቲዞንሢ ዳኪንቲ ቤዘይዳፓ ማዒ ዩሱሴ ኮራ ቡኬኔ፤ ዔያታ ማዳ ባኮና ዔርዜሢ ሲያ ዲዛም ኬኤዜኔ።

31 ዲዚ ዔያቶም፡- «ዲንሢሮ ሌሊ ታኣና ዎላ" ዓሲባኣ ቤሲ ሙኪ ዳካ" ሓውሹዎቲ» ጌዔኔ። ዩያ ዲ ጌዔሢ ዔያቶ ኮይላ" ሙካ ዓሶና ዓኣዳ ዓሶና ሚርጋዛ፤ ሙዓኒያ ዔያቶም ማጌሢሮኬ።

32 ዩያሮ ዓሳባኣ ቤዘይዳ ዔያታ ሌሊ ማዓኒ ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ዓኣዳኔ።

33 ማዔቶዎ ዔያታ ዓኣዳኣና ሚርጌ ዓሲ ዔያቶ ዛጊ ዔሪ ፔኤኮ ካታማፓ ኬሰኪ ቶኪና ጳሽኪ ጳሽኪ ዔያቶ ቢራዖ ዔያቶ ኮራ ቡኬኔ።

34 ዩሱሴ ዎኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ኬዳ"ኣና ሚርጌ ቡኬ ዳሮ" ዛጋዖ ዔያታ ሄንቃ ዓሲባኣ ማራይጉዳያ ማዔሢሮ ዲዛኮ ዲና" ዔያቶ ሚጪንቲኔ፤ ዩያሮ ዲዚ ሚርጌ ባኣዚ" ዔርዜሢ ማርቂኔ።

35 ሳዓ ዓማኣ ጋዓዛ ዲዛኮ ጊንዖ ሓንታ ኣኣታ" ዲዛ ባንሢ ሙኪ፡- «ሳዓ ዓሜኔ፤ ቤዛ ሓይ ዔኤቢባኣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ"ኬ፤

36 ሙዖ ባኣዚ" ዓሶኮ ባኣሢሮ ሃይካ ጉርዶይዳፓ ዳንዲ ፔኤኮ ሙዖ ባኣዚ" ሻንቃንዳጉዲ ዓሶ ዳኬ» ጌዔኔ።

6:34 ገይ. ማፃ 27፡17፤ 1ካኣቶ". ማ 22፡17፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 18፡16፤ ሂዚ. 34፡5፤ ማቲ. 9፡36።

37 ዩሱሴ ጋዓንቱ፦ «ዔያታ ሙዓንዳ ባኣዚ" ዒንሢ ዔያቶም ዒንጉዋቱ» ጌዒ ማሃኔ። ዔያታ፦ «ሂዴቶ ዓሳ ሙዓንዳ ካሣ ፔቴ" ዓሲ ላምዖ ዌኤታ ኬሊ" ማዴም ዒንጊንታንዳ ሚኢሹና ሻንቂ ኑ ዒንጎንደሞ?» ጌዒ ዖኑጩኔ።

38 ዩሱሴ ዩሱሴ ዔያቶ ዖኑጩዖ፦ «ዓኣፒኒ ካሣ ዓኣቴ ሂንዳ ዴንዲ ዛጉዋቱ» ጌዔኔ። ዔያታ ዛጋዖ፦ «ደንጎ ካሣና ላምዖ ሞሎሰከንሢና ዓኣኔ» ጌይ ከኤኤኔ።

39 ዩሱሴ ፔ ጊንዖ ሓንታዞንሢም ዓሶ ፓቂ ፓቂ ቡጮይዳ ዴይሠዋቱ ጌዒ ዓይሣኔ።

40 ዩሱሴ ዓሳ ዋሊ ጊንዖ ዛላ" ዌኤታ ዛላ" ደንጊታሚ" ማዒ ፓቂንቲ ፓቂንቲ ዴዔኔ።

41 ዩካፓ ዩሱሴ ደንጎ ካዖንሢና ላምዖ ሞሎንሢያ ዔኪ ጩሪንጮ ባንሢ ዛጊ ዖኦሲ ጋላታዖ ቡንዲ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣታ" ዓሶም ጊሸካንዳጉዲ ዒንጌኔ፤ ሓሣ ላምዖ ሞሎንሢያ ቢያሢም ጊሸከኔ።

42 ቢያሢ ሙዒ ሚሸከኔ።

43 ዓሳ ሙዒ ሚሸከዛ ዓቴ" ካሦና ሞላሢናኮ ደንቦ ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣታ" ታጰ ላምዖ ዳልጊ ሌማቴ ኩሙሢ ዔከኔ።

44 ካሦ ሙዔ ዓሶይዳፓ ዓቲንቆ ፓይዳ" ሌሊ ደንጎ ሺያኮ።

ዩሱሴኮ ዋኣዖ ዑፃ ሓንቲዖ
(ማቴ. 14፥22-33፤ ዮሐ. 6፥15-21)

45 ዩሱሴ ዓሶ ዳካኣና ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዞንሢ ዑኩና ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎና ሱኮ ቤቴሳይዳ ጌይንታ ቤዞ ቢሪ ዒዛ ፒንቃንዳጉዲ ዒ ዓይሣኔ።

46 ዒዚ ዓሶ ኮሺ ዓኣዲዋቱ ጌዔሢኮ ጊንፃፓ ሺኢቃኒ ጌሜሪ ኬሰከኔ።

47 ሳዓ ዓማኣና ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጋ ዋኣዖ ሳዛ" ዓኣንቱ ዩሱሴ ፔኤሮ ሌሊ ሳዖይዳ ዓኣኔ።

48 ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታዞንሢ ዔያቶኮ ቤርታ ዠባርሻ ዠባርይዳፓ ዔቆያና ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎ ዒሾ ባሺንቲ ሚርጌ ሜታዳንቲ ዒዚ ዛጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ፦ ዲሞኮ ሴካ ባራሪ ኮይዳ ቂኢቃኣና ጉዴያናከ፤ ዩሱሴ ባዞ" ዑፃ ቶኪና ሓንቲ ሙካዖ ኮርሳ ዔያቶኮ ቢሪ ዓኣዲኒ ዑከኔ።

49 ጋዓንቲ ዔያታ ዒዚ ዋኣዖ ዑፃ ሓንታንቲ ዛጋዖ ዓልጎ ዔኤከፍ ዔያቶም ማላዛ ዒጊጪ ዒላቴኔ።

50 ቢያሢ ዒዛ ዛጋዖ ዲቃቴኔ።

ዲዚ ጋዳንቴ ቤዘማና፡- «ሓይ ዲንህሂ ዎይታይ፤ ታናኸ
ዒጊጨፖቴ» ጌዒ ዔያቶ ዶዲሺኔ።

51 ዩካፓ ዲዚ ዔያቶ ኮራ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ጋሮ ጌላዛ ዠባራ
ዠባርሺያ ሓሺ "ኔ። ዲዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣታ" ጉቤ ሓያጉዳ ባኣዚ"
ጌዒ ኮሺ" ዲቃቲ ሄርሺኔ።

52 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒና" ዔያቶኮ ዶንጎ ካሦና ማዲንቴ ባኮ
ጰቂሁዎያ ማዒ ዶጨህረኤ።

ዩሱሴ ጌንሴሬዔ ጎዎ ቤዛ ሓርጊንቴ ዓሶ ዓውሴህሂ
(ማቴ. 14፡34-36)

53 ዔያታ ባዘ"ና ፒንቂ ጌንሴሬዔ ካታሞ ሄሌ"ኔ፤ ዋኣዎና ፒንቆ
ጎንጎ ዔያታ ባዘ" ዓጫ ዓኣ ሳዎ ባንህሂ ዶጨሲ ቱኤ"ኔ።

54 ዔያታ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎይዲፓ ከኤዳ"ኣና ዓሳ ዩሱሴ
ቤዘና ዔሬኔ።

55 ዩያሮ ዩሱሴ ዓኣዴ ቤዘይዳ ቢያ ዲዚ ዓኣ ቤዘ ዋይዜ ዓሳ
ጉርዶ ባኣኮ" ጰሽኪ ሓርጊንቴ ዓሶ ሓሎና ከዲ ከዲ ዲዛ ባንህሂ
ዔኪ ሙከህሂ ዓርቂኔ።

56 ዩሱሴ ዓኣዴ ቤዘይዳ ቢያ፡- ጉርዶ ባኣካ"፤ ካታሞይዳ፤
ካታሞ ዙላ" ሓርጊንቴ ዓሶ ዲዛ ቤርቶ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘ ዔኪ
ዔኪ ሙካኔ፤ ዲዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ዓርቃኒያ ዔያታ ሺኢቃኔ።
ዓፒሎኮ ዓጮ ዓርቃህሂያ ቢያ ዳቃኔ።

7

ዓሳ ከሴ" ዎጎ ዩሱሴ ማከህሂ
(ማቴ. 15፡1-9)

1 ፔርሴ ዓሶና ዩዴሳላሜፓ ሙከ ፔቴ" ፔቴ" ሙሴ ዔርዜ ዎጎ
ዔርዛ ዓሶና ዩሱሴ ኮራ ቡከኔ።

2 ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታዘንህሂዲፓ ፔቴ" ፔቴ"ዘንህሂ ሙሴ ዎፓ"
ዓይህ ጎይያ ጌኤሽኪባኣ ኩቺና ሙዓንቴ ዔያታ ዛጌኔ።

3 ፔርሴ ዓሶንታ ሓህ ዓቴ" ዓይሁዶ ዓሳ' ጨማ ዔያቶኮ ከሴ"
ዎጎ ካፒያና ኩጮ ፔኤኮ ኮሺ" ማስቲባኣዎ ሙኡዚ" ሙዑዎሴ።

4 ዩያጉዲ ቦኣካፓ ማዓዎ ማስቲቆዎ ሙዑዎሴ፤ ሓህ ዑሺ
ዑሽኮ ማሄ፤ ዎቴ፤ ጎንጊ፤ ሻኣላ"፤ ዩያ ቢያ ማስኮ ባኣዚ"ና ዩያ
ማላ ማሌ" ማርጌ ዎጌ ዔያታ ካፓኔ።

5 ዩያሮ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና፡- «ኔኤኮ
ጊንያ ሓንታዘንህሂ ዓይጎሮ ጨማ ከሴ" ዎጎኮ ዑህ ዓኣዴይ? ዓይጎሮ
ዔያታ ኩጮ ማስቲቆዎ ሙዓይ?» ሂዚ ጌዒ ዩሱሴ ዎኦጨኔ።

6 ዓዲ ዔያቶም ማሐዎ፡- «ዒንሢ ዓሲ ዓኣፒም ሄርሺንቲሮ ማዳ ዓሳ! ዒሲያሴ ጎዖ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢ ዒንሢ ዛሎ" ከኤዛዮ፡- ሐይ ዳራ" ዳንጎና ታና ቦንቻኔ

ዒና" ዔያቶኮ ታገዳፓ ሚርጌ ሐኬያኬ፤

7 ዔያታ ዓሲ ዋጌ ዔርዚ ዔርዚ

ታና ጉሪ ሉኡዙሞና ካኣሽካያ ማላኔ" ጌዒ ከኤዜሢ ጎኔኬ።

8 «ዔያሮ ዒንሢ ያኦሲ ዓይሢያ ሐሺ" ዓሲ ዋጌ ካፓኔ።»

9 ለሚ ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሢኮ ዋጎ ዒንሢ ካፓኒ ጌዒ ያኦሲ ዓይሢያ ዒንሢ ሚርጌና ቦሃ ሐሻ"ኔ፤

10 ሙሴ ሳዶና ዒንዶና ቦንቹ፤ ዓዶና ዒንዶና ጫሽኬሢ ዋዋዲንቶንጎ ጋዓኔ።

11 ጋዓንቴ ፔቴ" ዓሲ ዓዶና ዒንዶና ማኣዶንዶሢ ሃሺ" ዒንሢም፡- ሳዶና ዒንዶናም ማዶንዶ ባኮ ዛሎ" ቢያ ያኦሲም ታ ዒንጎ ባኣዚ" ዒንጌኔ" ጋዓዛ፡

12 ዩይ ዓሢ ዓዶና ዒንዶና ማኣዶዋጉዲ ዒንሢ ዓይሢያ፤

13 ሂዲያና ዒንሢ ዒንሢኮ ዔርዚያ ካፓኒ ጌዒ ያኦሲኮ ቃኣሎ" ሐሻ"ኔ፤ ሐሣ ዩያጉዴ ባኣዚ" ሚርጌ ዒንሢ ማዳኔ።»

ዓሲ ከንሢና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ" (ማቴ. 15፡10-20)

14 ዩሱሴ ዳሮ" ፔ ባንሢ ለሚ ዔኤሊ" ሂዚ ጌዔኔ፡- «ቢያሢ ዒንሢ ኮሺ" ዋይዙዋቴ፤

15 ዓሲ ከንሢና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ" ዓሲዳፓ ከሰካ ባኣዚ" ማዓንዳኣፓዓቴም ዙልካፓ ጌላ ባኣዚ" ዓሲ ከንሢና ዓኣያ ማህዋሴ።»*

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዳሮ" ሃሺ" ከኤያ ጌላዛ ዒዛኮ ጊንዖ ሐንታ ናኣታ" ዩኖ ጌይፆሎኮ ቡሊ"ያ ከኤዛንዳጉዲ ያኦጩኔ።

18 ዒዚያ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሄኔ፡- «ዒንሢያ ሃሣ ዩያ ዔፍቀዳ? ዙልካፓ ዓሲኮ ዳንጋና ጎጂ ጌላ ባኣዚ" ዓሲ ከንሢና ዓኣያ ማህዋኣሢ ዒንሢም ዔርቱዳዳ?

19 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዳንጎና ጎጆ ጌሌዜላ ዙሎ" ጊንሣ ከሰካኣፓዓቴም ዒና ባንሢ ጌሉዋሴ።» ዩያሮ ዩሱሴ ሙኡዚ" ቢያ ሙዒንታኒ ዳንዳዳ ማዔሢ ከኤዜኔ።

20 ዩሱሴ ለሚ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ከንሢና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ" ዓሲዳፓ ከሰካ ባኣዚ"ኬ፤

7:7 ዓሲ. 29፡13። 7:10 ከሲ. ማፃ 2፡12፤ 21፡17፤ ለዌ. ዓከ 20፡9፤ ለሚ. ዋማ 5፡16። * 7:15 ፔቴ" ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣፓ፡- ፓይዲ ጊዳ" ቃሳ"ኔ፤ ዩና" ቃኣሎ" ላ 4፡23 ጊዳ" ዓኣዙ ማላኔ።

21 ዓሲኮ ጋርሲ ዒናፓ ኬሰካ ፑርታ ባኣዚ"፡- ኮይሱዋ ጎይሢና ዘኣሰካ ኮኦሚሢ፡ ዉሱሞ፡ ዓሲ ዎዲሢ፡

22 ዓሲ ሃሣ ማቾ ማዒባኣያና ላሃሢ፡ ታዳቆ ጌዒሢ፡ ፑርቱሞ፡ ጌሺሢ፡ ፔ ሹኔና ሓገቲሢ፡ ቁኢሩሞ፡ ፑሸኪሢ፡ ያቶርሞ፡ ማሊሢ ባይሱሞኬ።

23 ዓካሪ፡ ዬይ ፑርቶ ባካ ጉቤ ዓሲ ዒኔፓ ኬሰኪ ዓሲ ጎማሳኔ።»

ፔቴ" ለኣሊሰኬኖኮ ጉሙርቂያ
(ማቴ. 15፡21-28)

24 ዬካፓ ዬሱሴ ዔቂ ዓርሴ ካታሞ ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዳ ዴንዲ ፔቴ" ዓሲ ማኣሪ ጌላዎ ዒኢካ ዒ ዓኣሢ ያኦኒያ ዔሩሞጉዲ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዒ ዓኣሺንታኒ ዳንዳዒባኣሴ።

25 ናይሰኬና ዒዘኮ ፑርታ ዓያናና ዓርቂንቲ ለኣሊሰኬና ዬሱሴ ዒኢካ ዓኣሢ ዋይዚ ዑኬና ሙካዎ ቶካ" ዒዘኮ ሎኦሜኔ።

26 ለኣሌላ ሰኦሪያ ዓጪዳ ፖኖቂ ጌይንታ ቤሰካ ሾይንቲ ጊሪኬ ዜርዓፓ ማዔያኬ፤ ዒዛ ዒዘኮ ናዔሎይዳፓ ፑርቶ ዓያና ዬሱሴ ኬሳ"ንዳጉዲ ሺኢቁኔ።

27 ዬሱሴ ጋዓንቲ፡- «ናኣቶ ሙዎ ዔኪ ካናቶሞ ዒንጊሢ ኮይሱዋሴ፤ ሂንዳ ቤርታዲ ናኣታ" ሙዒ ሚሽኮንጎ» ዒዘሞ ጌዔኔ።

28 ዒዛ፡- «ጎኔኬ ጎዳሢዮ፤ ያዲ ማዔቶዋ ካናታ ጎንጎ ዴማ" ናኣቶይዳፓ ዲኢኔሢ ሙሙዓያቱዓዲ» ጌዒ ዒዘሞ ማሄኔ።

29 ዬያሮ ዬሱሴ፡- «ዬያ ኔ ጌይዎና ፑርቶ ዓያና" ኔኤኮ ናዔሎይዳፓ ኬሰኬኔ፤ ማኣሪ ማዒ ዓኣጴ» ዒዘሞ ጌዔኔ።

30 ዒዛ ማኣሪ ማዒ ሙካንቲ ፑርቶ ዓያና" ናዔሎይዳፓ ኬሰኬሢሮ ናዔላ ኮሺ ሻኣሎ"ይዳ ላሂ ዓኣንቲ ዛጌኔ።

ዬሱሴ ዋይዚና ዳንጋና ባይቁ ዓሲሰኬያ ፓሣሢ

31 ዬሱሴ ዓርሴ ዓጪ"ፓ ኬሰካዎ ሲዶና ጌይንታ ዓጮ"ና ታጳ ካታሞ ጌይንታ ዓጮ"ይዳና ጌዒ ጌሊላ ባዘ" ሙኬኔ።

32 ዒማ"ና ዒኢካ ዒዛ ባንሢ ዋይዚና ዳንጋና ባይቁ ዓሲ ዓሳ ዔኪ ሙካዎ ዬሱሴ ዒዛ ዑፃ ኩጮ ጌሣንዳጉዲ ሺኢቁኔ።

33 ዬሱሴ ዓሶ ባኣካ"ፓ ዓሢ ዲማሲ ኬሳ"ዎ ዓሢኮ ዋዮይዳ ኬኤሎ" ዳኬኔ፤ ሓሣ ጩቺያ ጩቲ" ዒዘኮ ዒንዲርዘ ካኣሜኔ።

34 ዬማፓ ዬሱሴ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጊ፡ ሚጪንቲ «ዬይያ!» ጋዓዮ፡- «ዔፓታ» ጌዔኔ። ዬና ጌይዎ «ቡሊ"ንቲ» ጌይሢኬ።

35 ይህም ጋዳኣና ዓሢኮ ዋዮና ዒንዲርዘና ቡሊ "ንቴሞ ማታባኣያ ጌኤሺ" ጌሰተሢ ዓርቄኔ።

36 ዬሱሴ ዬያ ገኦማኣ ኬኤዙዋጉዲ ዓሶ ዓይሤኔ፤ ጋዳንቴ ዒያቶሞ ኬኤዙዋጉዲ ዓይሤሢዲፓ ባሼ ዒያታ ኬኤዘኔ።

37 ዬያ ዋይዜሢ ቢያ ሚርጌና «ሃያጉዴ ባኣዚ» ጌዒ ዲቃተ ሄርሺሢ፡- «ጉቤ ባኣዚ" ኮሺ ማዳኔ፥ ዋያ ባይቄሢ ዋይዘንዳጉዲ፤ ዳንጋ ባይቄሢ ጌሰታንዳጉዲ ማሃኔ» ጌዒኔ።

8

ዬሱሴ የይዶ ሺዮ ዓሶ ሙኡዜሢ
(ማቴ. 15፥32-39)

1 ዬማና ላሚ ሓሣ ሚርጌ ዴሬ ቡኬኔ። ዬያ ቡኬ ዓሶኮ ሙዖንዶ ባኣዚ" ባኣሢሮ ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣቶ" ፔ ባንሢ ዒኤላ"ዖ ሂዚ ጌዒኔ፡-

2 «ሓይ ዓሳ ሃኣዛጉዋቴ ሃይሠ ኬሊ" ሄላ"ንዳኣና ታኣና ዋላ"ኬ፤ ሓሣ ሙዖንዶ ባኣዚ" ዒያቶኮ ባኣሢሮ ታና ሚቻኔ፤

3 ዛላ" ዒያቶኮ ሃኬይዲፓ ሙኬያኬ፤ ሓያ ናዮና ታኣኒ ዒያቶ ዳኬቶ ጎይዖ ዒያታ ላባ"ንዳኔ» ጌዒኔ።

4 ዒዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣታ፡- «ሂዴቶ ሓያ ዳውሎ" ቦኣሎ"ይዳ ሓያ ዓሶሞ ቢያ ጊዳ ሙኡዚ" ዳንቃኒ ዳንዳዓይ ዖናዳይ?» ጌዒኔ።

5 ዬሱሴ ዒያቶሞ፡- «ዓኣፒኒ ካሣ ዒንሢኮ ዓኣይ?» ጌዒ ዒያቶ ገኦጩኔ፤ ዒያታ፡- «ላንካይ ካሣ ዓኣኔ» ጌዒኔ።

6 ዒዚ ዓሳ ሳዓ ዴዓንዳጉዲ ዓይሣዖ ላንካዋ ካሠንሢ ዒኪ ገኦሲ ጋላታዖ ቡንዲ ዴሮ"ሞ ጊሸካንዳጉዲ ዒዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣቶ"ሞ ዒንጋዛ፥ ናኣታ" ዓሶሞ ጊሸኬኔ።

7 ዒያቶኮ ሓሣ ዳካ" ዋላ ዓኣንቴ ዬንሢሮዋ ጋላታዖ ዴሮ"ሞ ዒንጋንዳጉዲ ዓይሤኔ።

8 ዓሳ ቢያ ሙዒ ሚሸካዛ ዓቴ" ደንቦ ዒያታ ላንካይ ዳልጊ ሌማቴ ኩንሢ ዒኬኔ።

9 ዬያ ሙዒ ዓሶኮ ፓይዳ" የይዶ ሺያ ኩማንዳያኬ፤ ዬሱሴ ዒያቶ ዳኬሢኮ ጊንዮ፥

10 ዒዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣቶ"ና ዋላ" ዋኣዮና ፒንቆ ጎንጎ ጋሮ ጌሊ ዳልማኑታ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዴኔ።

ፔርሴ ዓሶኮ ዲቃሣ ዓኪ ባኣዚ" ማዲንታንዳጉዲ ገኦጩዖ
(ማቴ. 16፥1-4)

11 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ዒዛና ዋላ" ማርሞ ዓርቄኔ፤ ዔያታ ዒዛ ጌኤሲና ፒራኒ ኮዓዖ ዖኦሲዳፓ ማዕያ ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚ" ዳዋንዳጉዲ ዒዛ ዖኦጩኔ።

12 ዩሱሴ ዒማ"ና ፔ ዒና ጋርሲሞ ጌሰታዎ፡- «ሃና" ዋደ" ዓሳ ዲቃሣ ዓኪ ባኣዚ" ማዲንታንዳጉዲ ዓይጎር ኮዓይ? ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ፔቲ"ታዖ ዔያቶም ጎኑሞ ዔርዛ ባኣዚ" ማዲንታዓኬ» ጌዔኔ።

13 ዒዚ ዔያቶ ሃሻ"ዖ ለሚ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎና ባዞ"ኮ ሶንጌኖ ሱኮ ፒንቄኔ።

ፔርሴ ዓሳና ሄሮዲሴናኮ ሙኑቆ ፃኣዞ ኮኣኪንሣ
(ማቴ. 16፡5-12)

14 ዒዛኮ ጊንዖ ሓንታ ናኣታ" ጋላ ዔካንዳዖ ዋላ"ዛ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዓሶኮ ፔቲ" ካሣይዳፓ ዓታዛ ዓኣ ባኣዚ" ባኣሴ።

15 ዩሱሴ፡- «ፔርሴ ዓሳና ሄሮዲሴናኮ ሙኑቆ ፃኣዞይዳፓ ካፒንቱዋቲ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ዋላ ኮይላ"፡- «ዒዚ ዩያ ጌዔሢ ኦኡኮ ጋላ ባኣሢር ናንዳኔ» ጌዒ ዘርቲሢ ዓርቄኔ።

17 ዩሱሴ ዩያ ማሊዖ ዔያቶኮ ዔራዖ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ኣሣ ኦኡኮ ባኣሢርኩ» ጌይ ዒንሢ ዓይጎር ማላይ? ሓማ ሄላ"ንዳኣና ዒንሢ ማሊ ጰቂሡዋያ ሓሣ ዒንሢሞ ዔርቱዋያዳ? ዒና" ዒንሢኮ ዔኩዋያ ማዒ ሃጊ ደጩ ጎይሣዳ?

18 ዓኣፓ ዒንሢኮ ዛጉዋዓዳ? ዋያ ዒንሢኮ ዋይዙዋዓዳ? ዋዲ" ዒንሢ ኮይላ" ማሊንቱዋይ!

19 ሃያኮ ቤርታ ደንጎ ካሦንሢ ደንጎ ሺኖ ዓሶም ታኣኒ ቡንዒ ዒንጌ ዋደ"ና ደንቦ ዒንሢ ዓኣፒኒ ሌማቲ ኩሙሢ ዔቂሴይ» ጋዓዛ፣ ዔያታ፡- «ታጰ ለምዖ ሌማቲ ኩሙሢ» ጌዔኔ።

20 ሓሣ ዒዚ፡- «ታኣኒ ለንካዎ ካሦ ዖይደ ሺኖ ዓሶም ቡንዒ ዒንጌ ዋደ"ና ዓኣፒኒ ሌማቲ ኩሙሢ ሃሻና ደንባ ዒንሢ ዔኬይ?» ጌዒ ዔያቶ ዖኦጩኔ። ዔያታኣ፡- «ለንካይ ዳልጊ ሌማቲ ኩሙሢ» ጌዒ ማሄኔ።

21 ዒዚ ዒማ"ና «ሂዳዖ ሓማ ሔላንዳኣና ዒንሢ ጰቂሡዋያዳ?» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴ ቤቲሳይዳይዳ ፔቲ" ዓኣፒ ባይቄ ዓሲሰኬያ ፓሣሢ

8:11 ማቴ. 12፡38፤ ሉቃ. 11፡16። 8:12 ማቴ. 12፡39፤ ሉቃ. 11፡29። 8:15 ሉቃ. 12፡1። 8:18 ዔር. 5፡21፤ ሂዚ. 12፡2፤ ማር. 4፡12።

22 ዴያታ ቤቴሳይዳ ሄላ"ዛ ዓሳ ፔቴ" ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ዔኪ ሙካዖ ዒዚ ፔ ኩጮና ካኣማንዳጉዲ ዒዛ ሺኢቄ።

23 ዩሱሴ ዓኣፓ ባይቄ ዓሂኮ ኩጮ ዓርቂ ጎቲ ጉርዶ ባኣካ"ፓ ኬሳ"ዖ ዓሂኮ ዓኣፓይዳ ጩቴሂኮ ገንፃፓ ዓኣፓ ዒዛኮ ካኣማዖ «ዳካ" ኔኤም ዔኤቢ ጴዳ» ጌዒ ዒዛ ዖኦጮ።

24 ዓኣፓ ባይቄሂ ጴግ ጌዒ ዛጋዖ፡- «ሂዮ ታኣኒ ዓሲ ዳንቃ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዓገፃ ሚሂ ማለኔ» ጌዔ።

25 ዩሱሴ ዓሂኮ ዓኣፓይዳ ኩጮ ለሚ ጌሄ፤ ዩማና ዓሂ ጌኤሺ" ዛጌ፤ ዓኣፓኣ ዳቄ፤ ቢያ ባኣዚ" ጌኤሺ" ዛገሂ ዓርቄ።

26 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛም፡- «ጉርዶ ባኣኮ" ዓኣዲፓ» ጌዒ ዓይሂ ማኣሪ ዳከ።

ጴዳርሴኮ ዩሱሴ ዛሎ" ማርካቶ
(ማቴ. 16፡13-20፤ ሉቃ. 9፡18-21)

27 ዩካፓ ዩሱሴና ዒዛኮ ገንፃ ሓንታ ናኣቶ"ና ፒልጶሴ ቀሳሪያ ጌይንታ ካታሞኮ ኮይላ" ዓኣ ጉርዶ ባንሂ ዴንዲ ዴንዲ ጎይፃ ዓኣዖ፡- «ዓሳ ታና ዖናኬ ጋዓይ?» ጌዒ ዒዛኮ ገንፃ ሓንታዘንሂ ኮራ ዖኦጮ።

28 ዴያታ ማሓዖ፡- «ዛላ" ኔና ማሰካ ዮሓኒሴኬ ጋዓ፤ ሓንጎዎታ ኔና ዔኤሊያሴኬ ጋዓ፤ ዓቴ" ዓሳ ሓሣ ዖሲ ማሊዖ ከኤዛዘንሂዳፓ ፔቴ"ያኬ ኔና ጋዓ።» ጌዔ።

29 «ዒንሂ ታና ዖናኬ ጋዓይ?» ጌዒ ዒዚ ዔያቶ ዖኦጮ።

ጴዳርሴ ማሓዖ፡- «ኔኤኒ ሜሲሔኬ»* ጌዒ ማሄ።

30 ዩሱሴ ዔያቶ፡- «ታ ዛሎ" ዖኦማኣ ከኤዚፓቴ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዒዛ ሄላ"ንዳ ሜቶ"ና ሓይቦ"ና ዛሎ" ከኤዜሂ
(ማቴ. 16፡21-28፤ ሉቃ. 9፡22-27)

31 ዩሱሴ ፔኤኮ ገንፃ ሓንታ ናኣቶ" ሂዚ ጌዒ ዔርዚሂ ዓርቄ፡- «ዓሲኮ ናዓሂ ሚርጌ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳ፤ ዓይሁዶ ጨሞና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዔርዛዘንሂና ቤርታ ቦሂንታንዳ፤ ሓይቄያ ሓይቃንዳ። ማዔቶዎ ሓይሦ ዓቢኮ ገንፃፓ ሓይባ"ፓ ዔቃንዳ።»

32 ዒዚ ዩያ ዔያቶም ጋፕዲ ፔጋሲ ከኤዛዛ ጴዳርሴ ዒዛ ዲማሲጋፓ፡- «ያዲ ጌዒፓ» ጌዒ ዒዛ ጎሬ።

8:28 ማር. 6፡14-15፤ ሉቃ. 9፡7-8። * 8:29 ሜሲሔኬ፡- ሜሲሔ ሃሃ ገንሂ ከሪሰቶሴ ጌይፃ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና ካኣቱሞም ዓርቆና (ዶኦሞና) ጌይሂኬ።

8:29 ዮሐ. 6፡68-69።

33 ጋዓንቴ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታ ናኣቶ" ባንሢ ሺሪ ዛጋዖ፡- «ኔኤኒ ፃላሄ ታ ኮራፓ ሺኢኬ፤ ኔኤኮ ማሊፃ ፆኦሲዳፓቱዋሴ፤ ዓሲዳፓኬ» ጌራ ጳደርሴ ጎሬኔ።

ዩሱሴ ጊንሢ ሓንቲሢ ጨገሳ ባኣዚ" (ማቴ. 10፥38-39፤ 16፥24-28፤ ሉቃ. 9፥23-27፤ 14፥26-27)

34 ዩካፓ ዩሱሴ ዳሮ"ንታ ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታ ናኣቶ"ንታ ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዖ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዖናታቶዋ ታኣና ዋላ" ሃንታኒ ናሽካሢ ፔና ሓሺ"፤ ሃይቢም ጊኢጌያ ማዒ ታ ጊንፆ ሓንቶንጎ።»

35 ዖናታቶዋ ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ናሽካሢ ዒዛ ባይዛንዳኔ፤ ጋዓንቴ ታናንታ ታኣኮ ኮዦ ሓይሶ ዛሎ"ሮ ፔኤኮ ናንጎ ዓኣሢ ዒንጋሢ ጋዓንቴ ናንጎ ፔኤሲ" ባይዛዓኬ፤

36 ዓሲ ሳዖይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዳንቃዖ ፔኤኮ ናንጎ ባይዜቶ ዓይጎ ማኣዳ"ይ?

37 ሓሣ ዓሲ ፔ ናንጎ ቤዞ ዓይጎ ጨጋኒ ዳንዳዓይ?

38 ፆኦሲ ቦንቹዋ፤ ጎሞ ዓሶ ሾይንቶ ሓያ ቤርታ ታ ዛሎ"ንታ ታኣኒ ዔርዜ ባኮ ዛሎ"ዋ ኬኤዛኒ ቦርሲንታ ዓሲዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓሢያ ፔ ዓዳኮ ቦንቸና ሃሣ ጌኤዦ ኪኢታንቸናኣ ዋላ" ሙካዖ ዩያ ዓሢዳ ቦርሲንታንዳኔ።

9

1 ሓሣ ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ሓሢ ሃይካ ዓኣ ዓሶ ባኣካ" ፆኦሲ ካኣቱማ ዋልቄና ዩዓኣና ዛጋንዳያ ሄላ"ንዳኣና ፔቲ" ፔቲ" ሓይቂንዳዋ ዓሲ ዓኣኔ።»

ዩሱሴኮ ዓውካሮ ላኣሚንቶ (ማቴ. 17፥1-13፤ ሉቃ. 9፥28-36)

2 ላሆ" ዓቢኮ ጊንፃፓ ዩሱሴ ጳደርሴንታ ያይቆኦቤንታ ዮሐኒሴንታ ሌሊ ፔኤና ዋላ" ዔኪ ፑኡፒ ዲካ ኬሰካዛ ዔያቶኮ ቤርታ ዒዛኮ ዓውካራ ላኣሚ"ንቲ ጴዳኔ።

3 ዓፒላ" ዒዛኮ ኮሺ" ቦኦሬኔ፤ ዓጨዳ ፆኦኒያ ማሰኪ ጌኤሺ" ቦኦሪሳያይዳፓ ዑሣ ዓኣዳ ቦኦሬኔ።

4 ዩማና ዔኤሊያሴና ሙሴና ጴዳ ዩሱሴና ዋላ" ጌሰታንቴ ዔያታ ዳንቄኔ።

8:34 ማቴ. 10፥38፤ ሉቃ. 14፥27። 8:35 ማቴ. 10፥39፤ ሉቃ. 17፥33፤ ዮሐ. 12፥25። 9:2 2ጴፃ. 1፥17-18።

5 ጳጳሮስ ዩሱስ ኮራ፡- «ዔርዛሢያ! ሐይካ ኑ ናንጋቴ ኮሺኬ፤ ዩያሮ ፔቴ" ኔኤም፥ ፔቴ" ሙሴም፥ ፔቴ" ዔኤሊያሴም ማዓያ ሐይሆ ዉዲ ኑኡኒ ማዦም» ጌዔኔ።

6 ዔያታ ሐይሆሢ ኮሺ" ዲቃቴ ዓአሢሮ ጳጳሮስ ፔኤሮ ዓይጎ ጋዓቴያ ዔሪባኣሴ።

7 ሻኣሬ ዔያቶ ሙኪ ባይዜኔ፤ ባይዜ ሻኣሮይዳጉ፡- «ሐይ ታኣኮ ታኣኒ ናሽካ ናዓሢኬ፤ ዒዚ ጋዓሢ ዋይዙዋቴ» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዚንቴኔ።

8 ቤዞማና ሺሪ ዔያታ ዛጋያ ዩሱሴጋ ዓታዛ ማሌ" ያናኣ ዴንቁባኣሴ።

9 ዲካ"ጋ ዔያታ ኬዳ"ኣና ዩሱሴ፡- «ዒንሢ ዛጌ ባኮ ዓሲኮ ናዓሢ ሐይቂ ሐይባ"ጋ ዔቃንዲያ ሄላ"ንዳኣና ያኦማኣ ኬኤዚጉቴ» ጌዔኔ።

10 ዩያ ዒ ጌዔ ባኮ ዔያታ ዋይዚ ዔኬኔ፤ ጋዓንቴ፡- «ሃይቢጋ ዔቂሢ ጌይሢ ዋዚ ጌይሢዳይ?» ጌዒ ዋላ" ጌሰቴኔ።

11 «ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዔኤሊያሴ ቤርታ ሙካኒ ኮይሳኔ ዓይጎሮ ጋዓይ?» ጌዒ ዔያታ ዩሱሴ ኮራ ያኦጩኔ።

12 ዒዚ ዔያቶም፡- «ጎኔኬ፤ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካኒና ጉቤ ባኮ ገኢጊሻኒ ኮይሳኔ፤ ማዔቶዋ ዓሲ ናይ ማቶ ዔካንዳሢና ቦሃንታንዳሢያ ፍኣፒንቴ ባኣዓዳ?

13 ታኣኒ ዒንሢም ኬኤዛኔ፡- ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙኬኔ፤ ቤርታዲ ዒዛ ዛሎ" ፍኣፒንቴሢጉይያ ዓሳ ኮዓ ባኮ ቢያ ዒዛይዳ ማዴኔ» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቄ ናይሰኬያ ዩሱሴ ዓውሴሢ
(ማቴ. 17፡14-21፤ ሉቃ. 9፡37-43)

14 ዩሱሴንታ ዒዛና ዋላ" ዲኮ" ኬሰኬ፥ ዒዛ ጊንያ ሓንታ ሐይሆንሢንታ ሓንጎ ዓቴ" ጊንያ ሓንታዞንሢ ኮይላ" ሙካንቴ ሚርጌ ዴሬ ዔያቶ ኮራ ቡኪ፤ ሐሣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳኣ ዔያቶና ዋላ" ማርማኔ።

15 ዒኢካ ዓኣ ዴሬ" ዩሱሴ ዛጌ ዋድ"ና ሚርጌ ዲቃቴ ሄርሻያ ዒዛ ባንሢ ጳሽኪ፡- «ኮሺዳ?» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሓንታ ናኣቶ" ኮራ፡- «ዔያቶና ዋላ" ዒንሢ ማርማሢ ዓይጎዛላዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

17 ዴሮ" ባኣካ"ጋ ፔቴ" ዓሲ ሄዚ ጌዔኔ፡- «ዔርዛሢያ! ጌሰቴሱዋ ፑርታ ዓያና ዓርቄ ናይ ታ ኔ ኮራ ዔኪ ሙኬኔ።

18 ዓቁ ዋደ"ና ሳዓ ዒዛ ጳዲሳኔ፤ ዳንጎና ዱባሲ ዓቺ ዳይሲሳኔ፤
ዑዎዎ ዒዛኮ ማልዚ ሌሲ"ጉዲ ማሃኔ፤ ዬያ ፑርቶ ዓያኖ
ዒዛይዳፓ ኬሳ"ንዳጉዲ ኔኤኮ ጊንዖ ሐንታ ናኣቶ" ታ
ዖኦጩያታንቴ ዔያታ ኬሳ"ኒ ዳንዳዒባኣሴ።»

19 ዬሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሢ ጉሙርቁዎ ዓሳ ዓይዴ
ሄላ"ንዳኣና ታ ዒንሢና ዋላ" ናንጋንዳይ? ዓይዴ ሄላ"ንዳኣና ታኣኒ
ጊባንዳይ? ሂንዳ ናዖ ታ ባንሢ ዔኪ ሙኩዋቴ።»

20 ዔያታ ናዓሢ ዬሱሴ ባንሢ ዔኪ ሙኩኔ፤ ፑርቶ ዓያኖ" ዬሱሴ
ዴዴንቃየ ናዖ ሳዓ ጳዲሳኣ ናዓሢያ ሳዓ ኮላዲ ዳንጎና ዱባ
ዬይሴኔ።

21 ዬሱሴ ናዖኮ ዓደ ኮራ፡- «ዓይዳፓ ዓርቁ ሃይ ናዓሢ
ሃያይዳይ?» ጌዒ ዖኦጩኔ።

ናዖኮ ዓዴ ማሐዖ፡- «ዓኣላ" ዓኣንቴ ዓርቃዖኩ፤

22 ፑርቶ ዓያኖ" ዒዛ ዎዳኒያ ሚርጌ ዎዴና ታሚዳ፤ ዎኣሢዳ
ኬኤራሢር ኔኤም ዳንዳዒንታቴ ሃዳራ ኑና ሚጨገቴ ማኣዴ"»
ጌዔኔ።

23 ዬሱሴ፡- «ኔኤም ዳንዳዒንታቶ ኔኤኒ ዎይቲ ጋዓይ?
ጉሙርቃሢም ቢያ ባኣዚ" ዳዳንዳዒንታኔ!» ጌዔኔ።

24 ቢዘና ናዖኮ ዓዴ፡- «ጉሙርቁዎ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓንቴ
ጉሙርቁሢ ፓጨሢፓ ታና ማኣዴ"» ጌዒ ዒላቴኔ።

25 ዓሳ ዲርጊ ዬዓሢ ዬሱሴ ዛጋዖ ፑርቶ ዓያኖሢም፡- «ሐይ
ኔኤኒ ናዖኮ ዎኖና ዳንጎና ባይቁያ ማሄ ዓያኖሢኖ ናዓሢዳፓ ኔኤኒ
ኬሰካንዳጉዲ፤ ላሚ ጊንሣ ኔኤኒ ዒዛይዳ ጌሉዋጉዲ ታ ኔና
ዓይሣኔ!» ጌዒ ጎሬኔ።

26 ፑርቶ ዓያኖሢ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላታዖ ናዓሢያ ሚርጌና
ባርዲሴሢኮ ጊንዖ ኬሰካዛ ናዓሢ ሐይቁ ሌሲ"ጉዲ ማሌሢር
ሚርጌ ዓሳ ሐይቁኔ ጌዔኔ።

27 ጋዓንቴ ዬሱሴ ናዓሢኮ ኩጩ ዓርቁ ዔቁሴኔ፤ ናዓሢያ ዔቁኔ።

28 ዬካፓ ዬሱሴ ማኣሪ ጌሌሢኮ ጊንዖ ዒዛኮ ጊንዖ ሐንታ ናኣታ"
ዒዛ ዳማሲ፡- «ዓይጎር ኑኤኒ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳ"ኒ ዳንዳዒባኣይ?»
ጌዒ ዖኦጩኔ።

29 ዬሱሴ ኬኤዛዖ፡- «ሐያ ጉዴሢ ሺኢዲሢና ሃሣ ሙኡዚ"
ሐሺ" ሺኢቁሢና ማዒባኣታቶ ማሌ" ዓይጎና ኬሰኩዋሴ» ጌዔኔ።

ዬሱሴ ዒዛ ሄላ"ንዳ ማታሢና ሐይቦ"ና ዛሎ" ሃሣ ኬኤዜሢ
(ማቲ. 17፡22-23፤ ሉቃ. 9፡43-45)

30 ዬሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሐንታ ናኣቶ"ና ዬኖ ቤዘ ሐሺ" ጌሊላ
ዓጮና ተቁዴንዴኔ፤ ዬሱሴ ዒዚ ዓኣ ቤዘ ዖኣኒያ ዔራንዳጉዲ
ኮዒባኣሴ።

31 ዓይጎር ጌዔቶ ዲማ"ና ዲዚ ፔኤኮ ጊንጾ ሓንታ ናኣቶ"፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ዓሲ ኩሽካ ዓኣሢ ዲንጊንታንዳኔ፤ ዔያታኣ ዲዛ ዎዳንዳኔ፤ ሓይቁሢኮ ጊንጾ ሓይባ"ፓ ሓይሣሳ ኬሎ"ና ዔቃንዳኔ» ጌዒ ዔርዚሢሢ ዓኣሢሮኬ።

32 ዲዛኮ ጊንጾ ሓንታዞንሢሢም ዩይ ዒ ጌዔ ባካ ዔርቲባኣሴ፤ ማዔቶዎ ማሂ ዒዛ ጾኦጫኒ ዔያታ ዒጊጩኔ።

ቢያፓ ባሼ ጾናዳይ?
(ማቴ. 18፡1-5፤ ሉቃ. 9፡46-48)

33 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንጾ ሓንታዞንሢሢ ቁፐርናሆማ ዓጮ" ሙኪ ማኣሪ ጌሌሰካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንጾ ሓንታዞንሢሢ ኮራ፡- «ዒንሢ ዎንዴ ጎይጾይ ዳ ኣኦ ዎላ" ማርማሢ ዓይጊንዳይ?» ጌዒ ጾኦጫኔ።

34 ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔኔ። ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ጎይ፡- «ኑ ጊዳ"ፓ ቢያ ባሼሢ ጾናዳይ?» ጌዒ ማርማሢሮኬ።

35 ዩሱሴ ዴዔሢኮ ጊንጾ ታጾ ላምጾንሢሢ ዔኤላ"ጾ፡- «ቢያፓ ቤርታ ማዓኒ ኮዓይ ጾናታቶ ቢያፓ ጋፐንሢሢ ሓሣ ቢያም ማዳጾ ማዓንዳጾ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

36 ዩካፓ ፔቴ" ዳካ" ናይ ዔያቶ ቤርታ ዔቂሲ ናጾ ኮንቂፓፓ ሂዚ ጌዔኔ፡-

37 «ሓያጉዴ ናኣቶ"ይዳፓ ፔቴ"ታጾ ታ ሱንጾና ቦንቺ ዔካሢ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካሢ ታና ሌሊቱዎንቴ ታና ዳኬሢያ ዔካኔ።»

ዩሱሴኮ «ኑና ዒፀዎኣሢ ኑኡና ዎላ"ኬ» ጌዒጾ
(ሉቃ. 9፡49-50)

38 ዮሐኒሴ ዩሱሴም፡- «ዔርዚሢሢ! ፔቴ" ዓሲ ኔ ሱንጾና ፑርታ ዓያና ኬሳ"ንቴ ኑ ዛጋጾ ዒዚ ኑኡና ዎላ"ቱዎኣሢሮ ዒዛ ኑኡኒ ላኣጌኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

39 ዩሱሴ ማሓጾ፡- «ታ ሱንጾና ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚ" ማዲ ማዲ ቤዘና ታ ዑጻ ፑርታ ጌሰታንዳይ ባኣሢሮ ሓሹ"ዎቴ ላኣጊፖቴ፤

40 ዓይጎር ጌዔቶ «ኑና ዒፀዎኣሢ ቢያ ኑኡና ዎላ"ኬ» » ጌዔኔ።

41 ጎኔ ታ ዒንሢሢ ጋዓኔ፤ ዒንሢሢ ታኣሮ ማዔሢሮ ፔቴ" ሙርሳና ዎኣሢ ዒንሢሢ ዑሻ ዓሢም ዎኣጾ ዑሼሢሢ ዛሎ"ሮ ዒንጊንታንዳ ባኣዚ" ባይቃዓኬ።

9:34 ሉቃ. 22፡24። 9:35 ማቴ. 20፡26-27፤ 23፡11፤ ማር. 10፡43-44፤ ሉቃ. 22፡26። 9:37 ማቴ. 10፡40፤ ሉቃ. 10፡16፤ ዮሐ. 13፡20። 9:40 ማቴ. 12፡30፤ ሉቃ. 11፡23። 9:41 ማቴ. 10፡42።

ጎሜኮ ካራ ማዓ ባአዚ" (ማቴ. 18፡6-9፤ ሉቃ. 17፡1-2)

42 ዩሱስ ከኤዛዎ፡- «ታና ጉሙርቃ፡ ሓንሣ ዳኮ"ንሣጋ ፔቴ"ማ ዳቢሳያ ዖና ማዔቶዎ ፑኡፒ ዎንሣ ሆላ" ቱኪ" ባዘ"ይዳ ከኤሪንቴቶ ቃራኬ፤

43 ዬያሮ ኩጫ ነና ዳቢሳቴ ተቂ ኔኤጋ ከኤሬ፤ ላምዎ ኩቺ ዓአንቴ ጋአናአሜይዳ፡ ታሞ ባይቁዋአሣዲ ከኤሪንቴፃጋ ኩቺ ዲጴያ ማዒ ናንጎ ማአሪ ጌሊፃ ቃራኬ። [

44 ጋአናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ዛአላ" ሓይቁዎያ፡ ታማአ ባይቁዎ ቤሲኬ።]*

45 ቶካ" ነና ዳቢሳቴ ኔኤጋ ተቂ ከኤሬ፤ ላምዎ ቶኪ ቢያ ዓአንቴ ጋአናአሜ ጌሊፃጋ ፔቴ" ቶኪና ማዒ ናንጎ ማአሪ ጌሊፃ ቃራኬ። [

46 ጋአናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ዛአላ" ሓይቁዎያ፡ ታማአ ባይቁዎ ቤሲኬ።]†

47 ዓአጋ ነና ዳቢሳቴ ኔኤጋ ከሲ" ከኤሬ፤ ላምዎ ዓአፒ ዓአንቴ ጋአናአሜ ጌሊፃጋ ፔቴ" ዓአፒና ናንጎ ማአሪ ጌሊፃ ቃራኬ።

48 ጋአናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ዛአላ" ሓይቁዎያ፡ ታማአ ባይቁዎ ቤሲኬ።

49 «ጾሳም ዒንጎ ባአዚ" ሶኦፕ ዎሂ ጌኤሻ"ሣጉዲ ዓሲ ቢያ ታሚዳ ጌሊ ጌኤሻኪ ከሰካንዳኔ፤

50 «ሶኦፕ ኮሺኬ፤ ጋዓንቴ ሶኦፕ ጌኤሻ"ኒ ዎልቁ ባአያ ማዔቶ ዓይጎና ዒንሣ ጌኤሻ"ንዳይ?

«ዒንሣኮዎ ሶኦፕ ጌኤሻ" ዎልቁ ዓአያ ማዎንጎ፤ ሴካና ሓንጋና ዎላ" ጊኢጊ ኮሺ ናንጉዎቴ።»

10

ዩሱስ ላአሊ ዓንጂሣ ዛላ ዔርዘሣ (ማቴ. 19፡1-12፤ ሉቃ. 16፡18)

1 ዩሱስ ዩና ዓጮ"ይዳጋ ዔቂ ዪሁዳ ዓጮ"ና ጌዒ ዮርዳኖሴ ዎሮ ሱኮ ፒንቄኔ፤ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ባንሣ ሙከሣሮ ዒዚ ሚናአጋ ዔርዘሣጉዲ ሓሣ ዔርዘሣ ዓርቄኔ።

9:43 ማቴ. 5፡30። * 9:44 ፔቴ" ፔቴ" ሚናአ ማፃአጋ ጋይ. 44 ጌዳ" ቃሳ'ኔ፤ ዩና ቃአሌ"ላ ጋይ. 48 ጌዳ" ዓአዘ ማላያኬ። † 9:46 ፔቴ" ፔቴ" ሚናአ ማፃአጋ ጋይ. 46 ጌዳ" ቃሳ'ኔ፤ ዩና ቃአሌ"ላ ጋይ. 48 ጌዳ" ዓአዘ ማላኔ። 9:47 ማቴ. 5፡29። 9:48 ዒሲ. 66፡24። 9:50 ማቴ. 5፡13፤ ሉቃ. 14፡34-35።

2 ፔቴ" ፔቴ" ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙካዖ ጌኤሲና ዒዛ ፒራኒ ኮዓሢሮ፡- «ዓሲ ፔ ማቾ ዓንጃንዳጉዲ ዋጋ" ዓይሣ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

3 ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዒንሢ ዩያ ዛሎ" ዋዚ ጌይ ዓይሣ?» ጌዒ ያኦጩሢና ማሄኔ።

4 ዔያታ፡- «ሙሴ ዋጋ" ዓንጃንቶ ዔርዛያ ፃኣፖና ዋርቃታ ዒንጊጋፓ ዓንጃንዳጉዲ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሄኔ፡- «ሙሴ ያዒ ጌይ ዓይሣሢ ዒንሢኮ ዒና" ዋይዘ ዒዒ ደዳሢ ዛጊኬ።

6 ጋዓንቱ ማኸንቶኮ ዓይፃፓ ጌኤኩ ማፃኣፓ ጋዓ ጎይፃ ምክሲ ዓቲንቁና ለኣለና ማሂ ማኸኔ፤

7 «ዩያሮ ዓሲ ዓዶና ዒንዶና ሐሺ" ማቾና ዋላ" ፔቴ" ማዓኔ፤

8 ለምዖንሢያ ፔቴ" ዑሢ ማዓኔ» ዩካፓ ሴካ ለምዖ ማዒፃ ዓቲ"ም ፔቴ" ማዓኔ።

9 ዩያሮ ያኦሲ ዋኣፃሢ ያኦኒያ ቡሎ"ፓ።»

10 ዩሱሴኮ ጊንፆ ሐንታ ናኣታ" ማኣሮ ባንሢ ማዔ ዋዶ"ና ለሚ ዒዛ ዛላ ዩሱሴ ያኦጩኔ።

11 ዩሱሴ ዔያቶም ማሐዖ፡- «ዖና ማዔቶዋ ፔ ማቾ ዓንጃ ሜሌ" ለኣሊ ዓካሢ ፔኤኮ ቤርታኣ ማቾ ዒኢሳ"ኔ ጌይሢኬ።

12 ዩያጉዲ ሐሣ ዖናታቲያ ፔ ዓሊፓ ዓንጃንቲ ሜሌ"ም ሎዓ ለኣሌላ ዒኢታያ ማዓኔ ጌይሢኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ናኣቶ" ዓንጃፆ

(ማቲ. 19፡13-15፤ ሉቃ. 18፡15-17)

13 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ፔኤኮ ናኣቶ"ኮ ዩሱሴ ኩጮና ዑፆ ካኣማንዳጉዲ ዔኪ ሙካዛ ዩሱሴኮ ጊንፆ ሐንታ ናኣታ" ዩኖ ዓሶ ጎራኔ።

14 ዩሱሴ ዩያ ዛጊጋፓ ጎራ"ንቲ ፔኤኮ ጊንፆ ሐንታ ናኣቶ"ም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ያኦሲ ካኣቱማ ሃንሢ ዔያቶ ጉዴዘንሢም ማዔሢሮ ናኣታ" ታ ኮራ ሙኮንጎ፤ ሐሹ"ዋቲ፥ ለኣጊፖቴ፤

15 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዔኔ፤ ያኦሲኮ ካኣቱም ናይ ማዒ ዔኩዋ ዓሲ ፔቴ"ታዖ ዒኢካ ጌሊንዲዋሴ!»

16 ዩሱሴ ዩካፓ ናኣቶ" ኮንቁ፥ ኩጮ ዑፆ ጌሢ ዓንጃኔ።

10:4 ለሚ. ዋማ 24፡1-4፤ ማቲ. 5፡31። 10:6 ማኸ. ማፃ 1፡27፤ 5፡2። 10:8 ማኸ. ማፃ 2፡24። 10:11 ማቲ. 5፡32፤ 1ቆሮ. 7፡10-11። 10:15 ማቲ. 18፡3።

ፔቴ" ዖርጎቹ ዓሲ
(ማቴ. 19፥16-30፤ ሉቃ. 18፥18-30)

17 ዩሱሴ ዩካፓ ከሰኪ ገንሣ ዓኣዳእና ፔቴ" ዓሲሰኬያ ጳሽኪ ሙኪ ቤርታ ጉሞዓታዎ፡- «ኮዠ ዔርዛሢዮ! ናንገና ናንገ ዴንቃኒ ዓይጎ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

18 ዩሱሴ ማሓዎ፡- «ዓይጎር ኮዠሢዮ ኔኤኒ ታና ጋዓይ? ፔቴ" ያኦሲዳፓ ዓቴሞ ሜሌ" ኮሺ ያኦኒያ ባኣሴ።

19 ኔኤኒ ዓይሢያንሢ ዔራኔ፤ ዩንሢያ፡- «ዓሲ ዎዲፖ፡ ላኣሊ ዒኢሲ"ፖ፡ ዉኡቁፖ፡ ሉኡዙሞና ማርካቲፖ፡ ጌሺፖ፡ ዓዶና ዒንጆና ቦንቹ» ጋዓዛንሢኬ።።»

20 ዓሢያ፡- «ዔርዛሢዮ! ዩያ ዓይሢያ ቢያ ናኣቶፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ካፓኔ» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ናሹሞና ዒዛ ዛጋዎ፡- «ፔቴ" ባኣዚ" ሌሊ ዓቴ"ኔ፤ ዴንዲ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ማንቆ ዓሶሞ ገሸኪ ዒንጌ፤ ዩካፓ ታ ገንዖ ሙኪ ሓንቲ፤ ጫሪንጮ ማኣራ ቡኪንቲ ቆሎ ኔኤኮ ዓኣያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዓሢ ዩያ ዎይዛዎ ዓኣፖ ካሮ" ቱኬ"ኔ፤ ኮሺ" ዒ ዖርጎቹታሢር ዎዩ ዎዩ ዴንዴኔ።

23 ዩሱሴ ገንዖ ሓንታ ናኣቶ" ባንሢ ሺራዎ፡- «ዖርጎቹ ዓሲሞ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌሊሢ ዎዘጉዲ ሜታንዳይ!» ጌዔኔ።

24 ገንዖ ሓንታ ናኣታ" ዩኖ ዩሱሴ ጌዔዛ ዎይዚ፡- «ሓያጉዴ ባኣዚ"» ጌዒ ዲቃቲኔ፤ ጋዓንቲ ዩሱሴ ላሚ፡- «ናይዎቴ! ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌሊሢ ዎዘ ሜታንዳይ!

25 ዖርጎቹ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላንዳሰካፓ ጋኣላ ናርፔ ዪኣናና ጌላኒ ሸሌዓንዳኔ» ጌዔኔ።

26 ገንዖ ሓንታ ናኣታ" ዩሱሴ ጌዔሢና ኮሺ" ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ያዒ ማዔቶ ማይ ያኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዓይ!» ዎሊ ኮራ ጌዔኔ።

27 ዩሱሴ ዔያቶ ባንሢ ዛጋዎ፡- «ጎኔና ዩይ ዓሲሞ ዳንዳዒንቱሞ፤ ጋዓንቲ ያኦሲሞ ዳዳንዳዒንታያኬ፤ ቢያ ባኣዚ" ያኦሲሞ ዳንዳዒንታኔ» ጌዔኔ።

28 ጳጳሮሴ ዒማ"ና፡- «ሃይሾ ኦኡኒ ቢያ ባኣዚ" ሃሺ" ኔ ገንዖ ሓንታንቱሞ» ጌዔኔ።

29 ዩሱሴ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡- «ጎኔ ታኣኒ ጋዓኔ፤ ታናንታ ታኣኮ ኮዠ ሓይሶንታሮ ጌዒ ፔኤኮ ማኣሮ፡ ጌርሲንሢ፡ ጌርንሢ፡ ዒንዳ፡ ዓዴ፡ ናኣቶ"ንታ ጎዠንታ ሓሻ"ሢ ባሺና ዴንቃንዳኔ።

10:19 ኬሲ. ማፃ 20፥12-16፤ ላሚ. ዎማ 5፥16-20።

30 ሐያ ዎድ"ይዳታቴያ ዒዲንቴ ዳኪንቴያና ፔኤኮ ማኣር፣
ጌርሲንሢ፣ ጌሮንሢ፣ ዒንደንሢ፣ ናኣቶ"ንታ ጎዠንታ ሐሼ"ቶ
ሚርጌ ያኤታ ጳንጩኖ ማሂ ዒካንዳኔ፤ ሙካ ዓጮ"ይዳ ናንጊና
ናንጊ ዴንቃንዳኔ።

31 ዬይ ያዲ ማዔቶዎ ቤርቲ ማዔ ጎኦቦ" ማላ ሚርጌ ዓሳ
ጊንሢጎም፤ ጊንፃ ዓቴ"፣ ላቤያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም
ማዓንዳኔ።»

ዬሱሴ ፔና ሄላንዳ ሜቶና ሓይቦ"ና ዛሎ" ሃሣ ኬኤዜሢ
(ማቴ. 20፡17-19፤ ሉቃ. 18፡31-34)

32 ዬሩሳላሜ ዴንዳ ጎይጎይዳ ዔያታ ዓኣንቴ ዬሱሴ ዔያቶኮ
ቤርታ ቤርታ ዴንዳኔ፤ ጊንፃ ሐንታ ናኣታ"፡- «ሐያጉዴ ባኣዚ"» ጌዒ
ዬኖ ሓይሶ ዲቃቴ ሄርሼኔ፤ ሐንጎ ዒዛና ዓኣ ዓሳ ዒጊጩኔ። ዒዚ
ጊንሣ ላሚ ዒዛ ሄላ"ንዳ ባኮ ኬኤዛኒ ታጰ ላምጎንሢ ፔ ባንሢ
ዔኤላ"ጎ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜኔ፡-

33 «ሐይሾ ኑኤኒ ዬሩሳላሜ ዴንዳይዳኬ፤ ዓሲኮ ናዓሢ
ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢናም ዓኣሢ
ዒንጊንታንዳኔ፤ ዔያታኣ ዒዚ ሓይቃንዳጉዲ ጌዒ ጌሰቴ
ኩንሣንዳኔ፤ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ዒዛ ዓኣሢ ዒንጎንዳኔ፤

34 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዴራ" ዒዛ ቦሃንዳኔ፣ ጩታንዳኔ፣ ዢራፓና
ጳርቃንዳኔ፤ ሐሣ ዎዳንዳኔ። ጋዓንቴ ሓይሣ ዓቢኮ ጊንፃ ሓይባ"ፓ
ዔቃንዳኔ።»

ያይቆኦቤና ዮሐንሴናኮ ጎኦጪያ
(ማቴ. 20፡20-28)

35 ዜብዲዮሴኮ ናኣታ" ያይቆኦቤና ዮሐንሴና ዬሱሴ ኮራ
ሙካዎ፡- «ኑና ዔርዛሢዮ! ኑኤኒ ጎኦጪ ባኮ ንኤኒ ማዳንዳጉዲ ኑ
ኮዓኔ» ጌዔኔ።

36 ዬሱሴ፡- «ዓይጎ ታኣኒ ማዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?» ጌዒ
ጎኦጪኔ።

37 ዔያታ ማሐዎ፡- «ኔኤኮ ቦንቺንቴ ካኣቴሞይዳ ዓኣ ቦንቺ ቤዛ፡
ኑጊዳፓ ፔቴ"ሢ ኔኤኮ ሚዛቃ፤ ፔቴ"ሢ ሻውሎ ዛላ" ኑና ማሂ
ዴይሢ» ጌዔኔ።

38 ዬሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዒንሢ ጎኦጪ ባኮ ዔሩዎሴ፤ ታኣኒ ዔካ
ሚታሢ ዒንሢ ዔካኒ ዳንዳዓ? ታኣኒ ጌላንዳ ሚታሰካ ዒንሢ ጌላኒ
ዳንዳዓ?» ጌዒ ዔያቶ ጎኦጪኔ።

10:31 ማቴ. 20፡16። 10:38 ሉቃ. 12፡50።

39 ያይቆኑቤና የሐኪሴና ማሐዎ፡- «ሂዮ ኑኡኒ ዳንዳዓንዳኔ» ጌዔኔ። ዩሱሴያ፡- «ጎኔኬ፤ ዒንሢ ታኣኒ ዔካ ማቶ" ዔካኒ፣ ታኣኒ ጌላ ማታሰካኣ ጌላኒ ዳንዳዓኔ።»

40 ጋዓንቴ ታኣከ ማዘቆና ሻውሎ"ናይዳ ዳዓንዳጉዲ ዓይሣሢ ታናቱዋሴ፤ ዩይ ቤዛ ዒንገንታሢ ዒዞ ቤዞም ፆኦሲ ገኢጊሺ ዒሰምኬ» ጌዔኔ።

41 ዓቴ" ታጸንሢ ዩያ ዋይዛዎ ያይቆኑቤና የሐኪሴናይዳ ዳጋዴኔ።

42 ዩሱሴ ቢያሢ ፔ ባንሢ ዔኤላ"ዎ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓይሁዴ ማዓባኣ ዓሰኮ ሱኡጋ ዴሮ"ኮ ዋይሣዞንሢ ጌይንቲ ዔኤላ"ንታያ ማዔሢና ሐሣ ዔያቶኮ ቢቶ" ማዔዞንሢኮ ዔያቶ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራኔ።»

43 ጋዓንቴ ዒንሢ ባኣካ" ያዒ ማዓኒ ኮይሱዋሴ፤ ዒንሢጋ ፔቴ" ዓሲ ፑኡፒ ማዓኒ ኮዔቶ ቢያሢም ማዳያ ማዎም፤

44 ዒንሢ ባኣካ"ጋ ዴጌ ማዓኒ ኮዓሢ ቢያሢም ዓይሌ" ማዎም፤

45 ዓሲኮ ናዓሢታዎ ቢያሢኮ ዴማ" ማዒ ማዳኒና ፔኤኮ ሸምጋሢ ማርጌዞንሢ ዛሎ" ዒንጊ ዳቂሻኒ ሙካንዳኣጋዓቴም ዓሲ ዒዞም ማዳንዳጉዲ ሙኪባኣሴ።»

ዩሱሴ ዓኣጋ ባይቄ ቤርፂሚዮሴኮ ዓኣፖ ፖዒሴሢ
(ማቴ. 20፡29-34፤ ሉቃ. 18፡35-43)

46 ዩካጋ ዩሱሴና ዒዞኮ ገንፆ ሐንታ ናኣቶ"ና ዋላ" ዒያርኮ ጌይንታ ካታም ሙኬኔ፤ ዔያቶና ዋላ" ማርጌ ዴሬ ዒያርኮ ካታማጋ ኬሰካንቴ ፔቴ" ፂሞሴ ናይ፣ ዓኣፒ ባይቄያ ቤርፂሞሴ ጎዎሰኬይ ጎይፆ ዓጫ ዴዒ ዔኤቢ ዒንጎም ሺኢቃኔ።

47 ዒዞኮ ኮርሲና ዴንዳሢ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዔሢ ዒ ዋይዛዎ፡- «ዳውቴ ናዓሢዮ! ዩሱሴ ሐዳራ ታና ሚጨንቲ ማኣዴቴራ» ጌዒ ዒላቲሢ ዓርቄኔ።

48 ማርጌ ዓሳ፡- «ዚቲዮ ጌዔ!» ጌይ ጎሬኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ «ዳውቴ ናዓሢዮ ታና ማኣሬ!» ጌዒ ሐቺም ዒላቴኔ።

49 ዩሱሴ ዔቃዎ፡- «ዒዛ ዔኤላ"ዋቴ» ጌዔኔ፤ ዔያታ ዓኣጋ ባይቄሢ ዔኤላ"ዎ፡- «ዔኤዛይ ዒጊጨፖ፣ ዔቄ! ዩሱሴ ኔና ዔኤላ"ኔ» ጌዔኔ።

50 ዒዚ ፔኤኮ ቃሲ" ዑፃ ማኣዔ ዓፒሎ ኬኤሪ፣ ጵሊ" ዔቃዎ ዩሱሴ ባንሢ ዓኣዴኔ።

51 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ዓይጎ ዎኦቶም ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዒ ዎኦጮኔ።

ዲዚ፡- «ዔርዛሢዮ! ሓዳራ ታኣኒ ዛጋንዳጉዲ ዓኣፖ ታኣሞ ፖዒሴ» ጌዒ ማሃኔ።

52 ዩሱሴ፡- «ሂዳቶ ዳንዳ፤ ኔ ጉሙርቂፃ ኔና ዓውሴኔ» ጌዔኔ።
ዓሢያ ቤዘማና ዛጌኔ፤ ጎይጾናኣ ዩሱሴ ጊንጾ ዓኣዳኔ።

11

ዩሱሴኮ ፑኡፒ ቦንቾና ዩሩሳላሜ ጌሊጾ
(ማቴ. 21፡1-11፤ ሉቃ. 19፡28-40፤ ዮሐ. 12፡12-19)

1 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንጾ ሓንታዘንሢና ዩሩሳላሜ ሙኪ ዑካጾ ዛይቶ ሪሚቶ ዱኮ" ኮይላ" ዓኣ ቤቴፓጌና ቢታኒያ ጌይንታ ካታሞንሢ ሙኪኔ፤ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንጾ ሓንታ ናኣቶ"ይዳፓ ላምጾሰኬንሢ ቤርታ ሂዚ ጌዒ ዳኬኔ፡-

2 «ሃኖ" ሴኮ ጉርዴሎ ዒንሢ ቤርታዲ ዓኣዲዋቴ፤ ዒኢካ ዒንሢ ሃሃላ"ጾ ጾኦኒያ ቶጊባኣ ሓሬ ናይ ቴኡቴ ዓኣንቴ ዳንቃንዳኔ፤ ቡሊ" ሃኒ ዔኪ ዩዑዋቴ፤

3 ጾኦኒያ ዒንሢ ዓይጎር ቡላ"ይ ጌዒ ጾኦጩቶ ሓዳሞ ኮይሳሢኮ፤ ዑኪና ዲዚ ማሂ ዳካንዳኔ" ጌዒ ኬኤዘዋቴ።»

4 ዔያታኣ ዳንዳጾ ሓሮ" ናጾማ ጎይጾ ዓጫ፣ ማኣሪ ካርካ ቴኡቴ ዓኣንቴ ዳንቂ ቡሊ"ኔ፤

5 ዒማ"ና ዒኢካ ዔቂ ዓኣ ዓሶፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ፡- «ሃሮ" ናጾ ዋዳ"ኒ ቡላ"ይ?» ጌዒ ጾኦጩኔ።

6 ዔያታኣ ዩሱሴ ጌዔሢ ጾኦጩ ዓሶሞ ማሂ ኬኤዛዛ ዓሳ ዔያቶ ሓሼ"ኔ።

7 ላምጾ ጊንጾ ሓንታ ናኣቶ"ንሢ ሃሮ" ናጾ ዔኪ ዩሱሴ ኮራ ሙካጾ፣ ዔያታ ፔኤኮ ዓፒሎ ሓሮ" ናጾ ዙላ" ጌሃዛ ዩሱሴ ቶጌኔ።

8 ሚርጌ ዓሳ ፔኤኮ ዓፒሎ ጎይጾ ሒኢሃዛ ዛሎ" ዓሳ ካያፓ ዋላሺ ማንሢ ማንሢ ጎይጾ ሂኢሃኔ።

9 ዩሱሴኮ ቤርቶና ጊንጾናይዳ ዓኣ ዳራ" ቢያ፡- «ጾኦሲ ጋላቴንቶም! ጎዳ ሱንጾና ሙካሢ ጾኦሲ ዓንጅንጎ፤

10 ሓጊ ሙካ፣ ኦኡኮ ዓዳሢ፣ ዳውቴ ካኣቴማ ዓንጅንቴያከ! ጋላታ ጫሪንጫይዳ ጾኦሲም ማጾንጎ!» ጌዒ ዒላቴኔ።

11 ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ሄሊ" ጾኦሲኮ ጌኡዥ ማኣሪ ጌላጾ ዓጫ ዓኣ ባኮ ቢያ ዛጌኔ፤ ሳዓ ዓሚሢሮ ታጾ ላምጾንሢና ዋላ" ዩሩሳላሜፓ ኬሰኪ ቢታኒያ ጎጾ ቤዘ ዓኣዳኔ።

ዩሱሴ ጋዳንቄ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ
(ማቴ. 21፡18-19)

11:9 ዓይኑ. 118፡25-26።

12 ጉቴ" ቢታኒያፓ ዔያታ ማዓኣና ዩሱሴ ናይዲንቴኔ።

13 ጉቴ" ዋርቂ ዓኣያ ቤሌሴ ጌይንታ ሚሢ ሃኬ ዴንቃዎ ጎዖንቴ ዒዘይዳ ዓኣፒ ናንጋንዳኔ ጌዒ ሚጻሎ ባንሢ ዓኣዴኔ። ጋዓንቴ ሚጻላ ዓኣፒዋ ዋዴ ማዔሢሮ ዒላሺፓ ዓታዛ ጉቴ"ታዎ ዓኣፒ ዒዚ ዴንቁባኣሴ።

14 ዩያሮ ዩሱሴ ሚጻሎ፡- «ሃይፓ ሴካ ዖኣኒያ ኔጊዳፓ ዓኣፒ ሙዖፓ» ጌዔኔ።

ዩያ ዒዚ ጋዓኣና ጊንዖ ሓንታ ናኣታ" ዋይዜኔ።

ዩሱሴ ጌኤዦ ማኣራ ኮርማ ዓሶ ዳውሴሢ
(ማቴ. 21፡12-17፤ ሉቃ. 19፡45-48፤ ዮሐ. 2፡13-22)

15 ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ሙካዖ ጌኤዦ ማኣሮ ጌሊ ዒኢካ ሻንቻ ዓሶና ሻንቃ ዓሶና ዳውሴሢሢ ዓርቄኔ። ሚኢሾ ላኣማ ዓሶኮ ሚኢሾ ጌሦሢና ዶኦሎ" ሻንቻ ዓሶኮ ዖይቶና ሃዒ ዶይሴኔ።

16 ዖኣኒያ ዓይጎ ባኣዚ" ኩዲ ጌኤዦ ማኣሮኮ ዲሮ ጋሮና ዓኣዳንዳጉዲ ዒ ኮዒባኣሴ።

17 ዩሱሴ ዴሮ" ሂዚ ጌዒ ዔርዜኔ፡- « ታኣኮ ማኣራ ዓሴ ዜርሢ ቢያኮ ሺኢጰሢ ማኣሪኬ» ጌዒንቴ ፃኣፒንቴባኣዓዳ? ዒንሢ ጋዓንቴ ዉሲ" ዓኣሺንታ ቤሴ ማሔኔ» ጌዔኔ።

18 ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴኮ ዓሶ ዋይሢ ዎጎ ዔርዛዞንሢና ዩሱሴ ዩያ ኬኤዛኣና ዋይዜኔ፤ ዒዚ ኬኤዛሢ ዴራ" ቢያ ዲቃቲ ሄርሻሢሮ ዔያታ ዒጊጫዖ ዎዲ" ዓርቂ ዒዛ ባይዘንዳቴያ ካራ ኮዔኔ።

19 ዩሱሴና ጊንዖ ሓንታ ናኣቶ"ና ሳዓ ዓማዛ ካታማፓ ኬሰኬኔ።

ቤሌሶ ሚጻሎኮ ሚሊዖ
(ማቴ. 21፡20-22)

20 ዚሮ ጉቴ"ሎ ጉቴ" ዓሚ" ጎይዖና ዔያታ ዴንዳዖ ቤሌሶ ሚጻላ ፃጰና ሚሊ ዓኣንቴ ዴንቄኔ፤

21 ጳጳሮሴ ዚጊሮ ዩሱሴ ጌዔሢ ጰቂሣዖ፡- «ዔርዛሢ! ኔኤኒ ጋዳንቁ ሚጻላ ሓይሾ ሚሌኔ» ጌዔኔ።

22 ዩሱሴ ዔያቶም ማሓዖ፡- «ዖኣሲ ጉሙርቁዋቴ፤

23 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዖኣኒያ ላምዖ ዒኔና ማይባኣዖ ታኣኒ ኮዓ ባካ ማዓንዳኔ» ጌዒ ጉሙርቁሢና ሓያ ዲኮ" «ሓይፓ ዔቂ ባዘ"ይዳ ኬኤሪንቴ» ጌዔቶ ኬኤሪንታንዳኔ።

24 ይህን ስራ ለማድረግ ዓይን ባላዎን "ታቶ ዓይንህ ስለቆየ
ዓይንህም ማዕዘን ገሙርቁዎት፤ ዓይንህ ስለቆየ ባካ ቢያ
ዓይንህም ዓይንህን ታንዳኔ።

25 ለሕይወትህ ዓላ ዓዳህ ዓይንህ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ዓይንህ
ስለቆየ ዓይንህን ገሙርቁዎት፤ ዓይንህ ስለቆየ ባካ ቢያ
ዓይንህም ዓይንህን ታንዳኔ። [

26 ዓይንህ ማለ። " ዓላ ገሙርቁዎት ዓቶም ገሙርቁዎት ለሕይወትህ ዓላ
ዓዳህ ዓይንህ ጎሞ ዓቶም ገሙርቁዎት።" ገሙርቁዎት።*]

ዮሴፍ ዓይን ቢታንቶና ማዳቴያ የኦሪገን ገሙርቁዎት
(ማቴ. 21፡23-27፤ ሉቃ. 20፡1-8)

27 ዓይን ታላሚ ዮሴፍ ለሚሰማ ማዕዘን ለዮሴፍ ገሙርቁዎት ማለ።
ገሙርቁዎት ለዮሴፍ ገሙርቁዎት ለዮሴፍ ገሙርቁዎት ለዮሴፍ ገሙርቁዎት
ገሙርቁዎት ለዮሴፍ ገሙርቁዎት ለዮሴፍ ገሙርቁዎት ለዮሴፍ ገሙርቁዎት።

28 «ሐያ ባኮ ቢያ ኔኔ ማዳህ ዓይን ቢታንቶናዳይ? ሐሣ ሐያ
ባኮ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ኔኔም ዓይንህን ያናዳይ?» ገሙርቁዎት።

29 ዮሴፍ ማለ። « ታኔያ ዓይንህ ገሙርቁዎት " ባካዎ " የኦሪገን ገሙርቁዎት፤
ዓይንህ ታኔያ ማህቶ ታኔያ ዓይን ቢታንቶና ሐያ ባኮ ማዳቴያ
ዓይንህም ከኤዛንዳኔ፤

30 የሐይወት ማሰኪያ የኦሪገን ገሙርቁዎት? ሐይወት ታኔያም
ከኤዛዎት። ገሙርቁዎት።

31 ዓይን ታ። « ለዓካሪ ኑ ዋዚ ጋዓንዳይ? ገሙርቁዎት " ዘርታዎ።
የኦሪገን ገሙርቁዎት ገሙርቁዎት ማህቶ ለዓይን ዓይንህ ዓይንህ ገሙርቁዎት
ከኤዛዎት ገሙርቁዎት ገሙርቁዎት? ዓይን ጋዓንዳኔ።

32 «ዓይንህ ከኤዛ ገሙርቁዎት?» ዓይንህ ዓይን ታ። ገሙርቁዎት
ደራ" ቢያ ማሰኪያ የሐይወት « ገሙርቁዎት የኦሪገን ማህቶ ከኤዛ ዓይንህ »
ጋዓንዳይ።

33 ዮሴፍ። « ከኤዛ ገሙርቁዎት » ገሙርቁዎት።

ዮሴፍ። « ያዎታቶ ታኔያ ዓይን ቢታንቶና ሐያ ባኮ ማዳቴያ
ዓይንህም ከኤዛ » ገሙርቁዎት።

12

ዎይና ቱካ" ዓላ ማህቶ ከኤዛና ከኤዛን
(ማቴ. 21፡33-46፤ ሉቃ. 20፡9-19)

11:25 ማቴ. 6፡14-15። * 11:26 ገሙርቁዎት " ገሙርቁዎት " ማህቶ ማህቶ ገሙርቁዎት. 26 ገሙርቁዎት " ታኔያ " ለዮሴፍ
ዮና ታኔያ ማቴ. 6፡15 ገሙርቁዎት " ዓይን ማህቶ።

1 ሄሊ "ሳጋ ዩሱሴ ዬኖ ኮኦኪንሢና ሂዚ ጌራ ከኤዚሢ ዓርቄ፡-
 «ፔቴ" ዓሲ ወይን ጌይንታ ሙዖ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሢዳ ባልጋ ባኣዚ"
 ቱኬኔ፤ ዓጮዋ ኮሺ" ዲርቄ ዬኖ ካፃዛ ሄርቄ ጨኦጲ ዑሺ
 ኮሺ"ንዶ ዔቴያ ላሌ ሹቸዳ ቆኦቄ ቦኦኪ ጊኢጊሼኔ፤ ሓሣ ወይንሎ
 ካፓ ዓሶም ዴግ ጌዔ ሴኤላ" ሴኤሊ"፣ ዩካፓ ዬኖ ቤዞ ጎሽኪ
 ጎሽኪ ታኣም ካቸዋቴ ጌራ ጎሽካ ዓሲም ዒንጊ ሓኬ ዓጪ ዴንዴ።

2 ወይኖ ማንጾ ወደ"ና ዒዛ ሄላ" ዛሎ" ዔኪ ሙካንዳጉዲ
 ዒዛኮ ዓይሢንቲ ማዳ ዓሲ ጎሽካ ዓሶ ኮራ ዳኬ።

3 ጎሽካ ዓሳ ዒዛ ዬያ ዓይሢንቲ ማዳሢ ዓርቄ ጳርቄሰካፓ ኩቸ
 ጉሪ ማሂ ዳኬ።

4 ጊንሣ ሓሣ ጎዡ ዓዴ ማሌ" ዓይሢንቲ ማዳያ ዳካዛ
 ጎሽካዞንሢ ዬያኮዋ ቶኦኮ" ዲይ ዑሪ፣ ቦርሲሲ ዳኬ፤

5 ሄሊ "ሲ ሓሣ ማሌ" ዳካዛ ዬያኣ ወዴኔ፤ ዬያጉዴያ ሚርጌ
 ዓሲ ዳካዛ ዛሎ" ጳርቄ ዛሎ" ወዴ።

6 ዓካሪ ጎዡ ዓዴ ማዳኒ ዓቴ" ባኣዚ" ፔኤኮ ናሽካ ናዓሢ ዳኪሢ
 ሌሊኬ፤ ዬያር ሳጋንቲ ታኣኮ ናዓሢ ዔያታ ቦንቻንዳኣናንዳኔ ሂዚ
 ጌራ ማላጾ ቢያሢኮ ጋፒንጾዳ ፔቴ" ናዓሢ ዳኬ።

7 ጋዓንቲ ጎሽካዞንሢ ወሊ ኮራ ሓይ ዒዛ ዳካላንዳሢታሢር
 ሃኒ ዬዑዋቴ፤ ኦ ዒዛ ወዴቶ ዒዛኮ ዓደኮ ዓኣ ባካ ቢያ ኦም
 ማዓንዳኔ ጌዔ።

8 ዬያር ናዓሢ ዔያታ ዓርቄ ወዲ ዬኖ ጎሽኮ ቤዜሎኮ ቲኢጾ
 ዙላ" ዔኪ ዓኣዲ ኬኤሬ።

9 ዓካሪ ዬኖ ጎሽካሎኮ ዓዳሢ ዓይጎ ወኦታንዳይ? ጌዔቶ ዒዚ
 ፔኤር ሙኪጋፓ ጎሽካ ዓሶ ወዳንዳኔ፤ ዬኖ ጎዡ ቤዜሎ ማሌ"
 ጎሽካ ዓሲም ዒንጋንዳ።

10 ጌኤዡ ማፃኣፖይዳ፡-
 ማኣር ማዡ ዓሳ ቦሂ ሃሺ" ሹጫሢ

11 ዬይ ሓሣ ጾኦሲ ማደኬ፤
 ኦኡኒ ዛጋዛ ዲቃሢ ሔርሺሳያኬ።»

ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ?

12 ዓይሁደኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሳ ዩሱሴ ዬያ ኮኦኪንሢና ዔያቶ ዛላ
 ከኤዜያ ማዔሢ ዔራጾ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔ፤ ጋዓንቲ ሚርጌ ዴሬ
 ዓኣያታሢር ዒጊጪ ዔያታ ዒዛ ሓሺ" ዴንዴ።

ጊኢራ ጪጊሢ ዛላ ጾኦጊንቲ ጾኦጊሢ
 (ማቲ. 22፥15-22፤ ሉቃ. 20፥20-26)

12:10 ዓይኑ. 118፥22-23።

13 ፔርሴ ዓሰና ሄሮዲሴ ዓሰና ዛላ"ፓ ማዕ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዩሱሱ ገሰታ ጌኤዘና ደቢንታቶ ቡኡዲ ዓርቃንዳጉዲ ዒዛ ኮራ ደኪንቴኔ።

14 ዩንሢያ ዒዛ ኮራ ሙካዖ፡- «ዔርዛሢዮ! ኔኤኒ ጎኔ ከኤዛያ ማዕሢ ኑኤኒ ዔራኔ፤ ዓሲ ዒጊጪሢሢና ዓሲ ታና ዋዚ ጋዓንዳይ? ጌዒ ኔ ማዳ ባኣዚ" ባኣሢሮ ያኦሲኮ ጎይያ ጎኑሞና ኔኤኒ ዔርዛኔ፤ ያዒ ማዓዛ ሮሜ ዓጮ" ካኣቲሞ ገኢራ ጪጊሢ ዋጋ" ዓይሣሞ? ዓይሠቀይ? ኑኤኒ ገኢሮንዶሞ? ሐሾ"ንዶይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

15 ዩሱሱ ዔያቶኮ ጌኖ ማሊያ ዔራዖ፡- «ዒንሢ ታና ዓይጎር ጌኤሲና ቡኡዳኒ ኮዓይ? ሂንዳ ሮሜ ዓጮ" ሚኢሾ ታና ዳውቀቴ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ሚኢሾ ዔኪ ሙካዛ ዒዚ፡- «ሐኖ ሮሜ ዓጮ" ሚኢሾሎይዳ ዓኣሢኮ ዓውካሮና ፃኣፒንቴ ሱንጎና ያኦርዳይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

ዔያታ ማሐዖ፡- «ሮሜ ዓጮ" ካኣቲሲኬ» ጌዔኔ።

17 ዩሱሱ፡- «ያዒ ማዕቶ ካኣቲሲ ካኣቲሞ፤ ያኦሲሲ ያኦሲሞ ዒንጉቀቴ» ጌዔኔ። ዔያታ ዒዛኮ ማሂያና ኮሺ" ዲቃቲ ሔርሼኔ።

ሐይቄ ዓሲኮ ዔቂሢ ዛላ ያኦጪንቴ ያኦጪሢ (ማቲ. 22፥23-33፤ ሉቃ. 20፥27-40)

18 «ሐይቄ ዓሲ ሐይባ"ፓ ዔቂንዲሞሴ» ጋዓ ሰዶቄ ዓሳ ዩሱሱ ኮራ ሙካዖ ሂዚ ጌዒ ዒዛ ያኦጮኔ፡-

19 «ዔርዛሢዮ! ሙሴ ዓሰ ዋይሣ ዋጎይዳ ኑሞ ፔቴ" ሞጌ ፃኣፒ ዒንጌኔ፤ ዩና <ፔቴ" ዓሲ ላኣሊ ዔካዖ ሾውሞዖ ሐይቄቶ ዒዛኮ ጌርሲ ላኣሌሎ ዔኪ ሐይቄሢሞ ፃጺ ጌሣኒ ናይ ሾዖንጎ" ጋዓያኬ።

20 ዓካሪ ሂንዳ ፔቴ" ዓሲኮ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ ኑ ጎዖም፤ ዔያቶኮ ቶይዳሢ ላኣሊ ዔካዖ ሾውሞ ሐይቄኔ፤

21 ሄሊ"ሴ ጌኤዚ ሐይቄሢኮ ዩኖ ላኣሌሎ ዔካዖ ሐሣ ሾውሞ ሐይቄኔ፤ ሐይሣሳሢሞ ሐሣ ዩያጉዲ ማዕኔ፤

22 ዩያይዴ ጎይሣ ላንኮ ጌርሲንሢ ሲያ ላኣሌሎ ዔካዖ ዳካላንዳ ናይ ሾውሞ ሐይቃዛ ሲያሢኮ ጋፒንፃ ላኣሌላ ሐይቄኔ፤

23 ላንኮ ጌርሲንሢ ሲያ ዒዘ ዔኬያታሢሮ ጋፒንፃ ሐይቄ ዓሳ ዔቃ ዋዶ"ና ዩና ላኣሌላ ዋያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

24 ዩሱሱ ዔያቶሞ ማሐዖ፡- «ዒንሢ ሐኣዒዲ ደቢንታሢ ፃኣፒንቴሢና ያኦሲኮ ዋልቆና ዔራቀኣሢሮቱዋይ?

12:18 ዳኪ. ማዳ" 23፥8። 12:19 ላሚ. ዋማ 25፥5።

25 ሐይቁ ዓሳ ዔቃዎ ጫሪገጫ ዓኣ ያኦሲኮ ኪኢታገኛጉዲ ማዓንዲገ ዓቴም ዔኩዋሴ፤ ሎዑዋሴ።

26 ሐይቁ ዓሳ ዔቃዎ ዛሎ" ማዔቶ ጋዓንቴ ያኦሲ ሙሴም ካዮ ባኣካ" ታምና ጴዲ ኬኤዜ ዎደ"ና ዓይጎ ኬኤዜቶዎ ሙሴ ማፃኣፖይዳ ዒንሣ ናባቢባኣዓዳ? ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቶ፡- <ያኦሲ፤ ታኣኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፤ ዩሳኣቁ ያኦሲ፤ ያይቆኦቤ ያኦሲኬ> ጌዔሣኬ።

27 ያኦሲ ሽምፖና ናንጋ ዓሳ ያኦሲ፤ ሐይቁቶዎ ናንገና ናንጋ ዓሳ ያኦሲኬ። ዒንሣ ጋዓንቴ ኮሺ" ዳቢንታኔ» ጌዔኔ።

ቢያገ ባሼ ማዔ ዓይሥሣ
(ማቴ. 22፥34-40፤ ሉቃ. 10፥25-28)

28 ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓሳይዳገ ፔቴ"ሰኬያ ማርማሣ ዔያቶኮ ዋይዜኔ፤ ዬሱሴ ፔ ኮራ ያኦጫ ዓሳም ቃራ ማሃሣ ማሐሣ ዋይዚ ዒና ዔኬኔ፤ ዬይ ዓሣ ዬሱሴ ባንሣ ሙካዖ፡- «ያኦሲ ዓይሣ ዓይሣያይዳገ ቢያ ባሼ ማዔ ዓይሣያ ዎኖዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

29 ዬሱሴ ዒዛም ማሐዖ፡- «ቢያገ ባሼ ማዔ ዓይሣያ ዒሰራዔኤሌ ዋይዜ! ያኦሲ ኑኡኮ ፔቴ" ያኦሲ ሌሊኬ፤

30 ኔኤኒያ ኔኤኮ ያኦሲ ጉቤ ዒናገ፤ ጉቤ ሽምፓገ፤ ጉቤ ማሊፃገ፤ ጉቤ ዎልቃገ ናሽኬ» ጋዓያኬ ጌዔኔ።

31 ሐሣ ዬያ ማሊያ ላምዓሳ ዓይሣያ «ሜሌ" ዓሲ ኔናጉዲ ማሃ ናሽኬ» ጋዓያኬ። ዬንሣ ላምዖ ዓይሣያንሣዳገ ሜሌ" ባሻያ ባኣሴ።»

32 ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘሣ ዬሱሴ ኮራ፡- «ሂዮ ፔኤሮ ኮሺኬ ዔርዘሣዮ! <ያኦሲ ፔቴ"ኬ፤ ዒዛይዳገ ዓቴም ሜሌ" ያኦሲ ባኣሴ> ኔኤኒ ጌዔሣ ጎኔኬ፤

33 ዬያሮ ዓሲ ጉቤ ዒናገ፤ ጉቤ ሽምፓገ፤ ጉቤ ማሊፃገ፤ ጉቤ ዎልቃገ ያኦሲ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ሐሣ ሜሌ" ዓሲያ ፔና ማሃ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ታሚና ሚቺ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንገረዖና ዬያ ጉዴያ ሜሌ" ዒንጎ ካኣዢይዳገ ዬንሣ ላምዖ ዓይሣያንሣ ካፒዮ ባሻያኬ» ጌዔኔ።

34 ዬይ ዎጎ ዔርዘሣ ዔራቶና ጳቂሣ ማሃሣ ዬሱሴ ዛጋዖ፡- «ኔኤኒ ያኦሲኮ ካኣቲማገ ሐኬያቲዋሴ» ጌዔኔ።

ዬካገ ዬሱሴ ኮራ ጫርቂ ያኦጩ ዓሲ ባኣሴ።

12:26 ኬሲ. ማፃ 3፥6። 12:28 ሉቃ. 10፥25-28። 12:30 ላሚ. ዎማ 6፥4-5።
12:31 ሉቂ. ዓኬ 19፥18። 12:32 ላሚ. ዎማ 4፥35። 12:33 ሆሴ. 6፥6።

ሚሲሔ ዛሎ" ያኑጪንቴ ያኑጪሢ
(ማቴ. 22፥41-46፤ ሉቃ. 20፥41-46)

35 ዩሱሴ ያኑሲኮ ጌኤዠ ማእሮይዳ ዔርዚቤቃ ሂዚ ጌዒ ያኑጪፎኔ፡- «ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ስሪሰቶሴ ዳውቴ ናይኬ» ዓይጎሮ ጋዓይ?

36 ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ዓያና ጌኤሺ ዒዛ ዒና" ማሊሢ ጌሣዛ፡-
ይያሲ፥ ታ ጎዳሢም * (ሚሲሔም)
ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ቢታንቶ ደማ"
ታኦኒ ማሓንዳያ ሄላ "ንዳኦና ታኦኮ ሚዛቆ ዛላ" ዴዔ
ጌዔኔ፤ ጌኤኔ።

37 «ዓካሪ ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ጎዳ» ጌዒ ዔኤሌቶ ሚሲሔ ዳውቴኮ ዋይቴ ናይ ማዓይ?» ዴያ ዒዚ ጋዓኦና ሚርጌ ዓሲ ዒዛሲ ዋዛና ዋይዛኔ።

ዩሱሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዳሲንቴ ዓሲታሢ ኬኤዜሢ
(ማቴ. 23፥1-31፤ ሉቃ. 20፥45-47)

38 ዩሱሴ ዔርዚቤቃ ሂዚ ጌዔኔ፡- «የዶሲ ዓፒላ ማኦሲ ሴካ ሓንጋ ሓንቲሢና ሓሣ ቦኦኮ"ይዳ ኮሺ ዔኤሊ"ሢ ዔካኒ ናሽካ ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዛ ዓሶይዳፓ ካፒንቴዋቴ፤

39 ዔያታ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ቦንቾ ያይታ፡
ሙኤዘም ዔኤሎ" ቤሰካ ቦንቾ ቤሲ ዴንቂ ዴዓኒ ሩኡራኔ።

40 ዓሲ ዛጎም ጌዒ ያዶሲ ሺኢቆ ሺኢጲሢና ዓኒንሢባኦ ላኦሎኮ ማእሮ ጌሺ ጌሺ ማንቂሳኔ፤ ዴያር ዔያቶይዳ ዴኤሢ ዋጌ ዋጊንታንዳኔ።»

ዜኤርይንዴሎኮ ያኑሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጊያ
(ሉቃ. 21፥1-4)

41 ያኑሲም ጌዒ ዓሳ ሚኢሾ ዒንጋ ሳኦዲኖኮ ዩሱሴ ቤርቶ ዛላ" ዴዒ ዓኦ ዳራ" ሳኦዲኖ ጋራ ሚኢሾ ዓጋንቴ ዛጌኔ፤ ዒማ"ና ያርጎጮ ዓሳ ሚርጌ ሚኢሾ ዓጋዛ፡

42 ፔቴ" ዜኤሪንዶሰኬና ሙካያ ዴኖ ዋዶ" ሚኢሾና ላምዎ ሲኪና ማዓ ኮሺ" ዳካ" ሚኢሾ ዓጌኔ።

43 ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሓንታ ናኦቶ" ዔኤላ"ዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ሳኦዲኖይዳ ሚኢሾ ዓጌ ዓሶይዳፓ ባሼ ዓጌዛ ሓኖ ዓኒ ሃይቄ፥ ማንቆ ላኦሎኮጌ ጌዔኔ፤

* 12:36 ጎዳ፡- ሃጊ ሙካንዳ ሚሲሔኬ። 12:36 ዓይኑ. 110፥1።

44 ዓይጎር ጌዔቶ ሜሌ" ዓሳ ቢያ ዒንገህ ዓኣ ቆሎ"ይዳፓ ዲቢ ዑሃ ዓኣዳህኬ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ማንቆጋጋጥ ፔኤኮ ዓኣማ ዓይሱዋግ ዓገኔ፤ ፔና ዋይሃንዳ ባኮንህ ቢያ ዒንገኔ።»

13

ዩሱሴ ጌኤዡ ማኣርኮ ሻሂንቴግ ዛሎ" ኬኤዘህህ (ማቴ. 24፥1-2፤ ሉቃ. 21፥5-6)

1 ዩሱሴ ጌኤዡ ማኣራፓ ከሰካንቴ ዒዛኮ ገንጾ ሓንታዘንህዳፓ ፔቴ"ስኬይ፡- «ዔርዛህሂዮ! ሓያ ማኣር ማዡር ገኢጊሾና ሹጮና ማዡርንቴ ማኣራ ዋዚጉዲ ኮሽካቴያ ሂንዳ ዘጌ!» ጌዔኔ።

2 ዩሱሴ ማሓዎ፡- «ሓያ ዳኤፖ ማኣር፣ ሹጮና ማዡርህ ኔኤኒ ዛጋ? ሃይ ማኣራ ደዓንዳኔ፤ ሹቺ ሹቺዳ ሃኣዒዲ ኬልቁንቴ ፔቴ"ታግ ዓታዓኬ» ጌዔኔ።

ጎዳ ሙኮኮ ቤርታ ዳውሲህሂና ሜቶና ሙካንዳህህ (ማቴ. 24፥3-14፤ ሉቃ. 21፥7-19)

3 ዩሱሴ ጌኤዡ ማኣርኮ ቤርቶ ዛሎ"ና ሪሚቲ ዲካ ጎጆ ዲኮ"ይዳ ከሰኪ ዳዒ ዓኣንቴ ጳጳርሴ፣ ያይቆኦ፤ ዮሐኒሴንታ ዒንዲራሴንታ ሌሊ ዒዛ ኮራ ሙካዎ፡-

4 «ዩይ ኔኤኒ ጌዔ ባካ ማዓንዳህህ ዓይዲዳይ? ዩይ ቢያ ማዓኒ ዑካኣና ዔርታህህ ዓይጎናዳይ? ሂንዳ ኑሞ ኬኤዘ» ጌዒ ያኦጩኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ማሓዎ፡- «ጎኦኒያ ዒንህ ዳቢሱዋጉዲ ዒንህሂና ዔሩዋቴ፤

6 ሚርጌህ፡- ታኣኒ ሜሲሔኬ» ጌዒ ጌዒ ታ ሱንጎና ሙኪ ሚርጌ ዓሲ ዳቢሳንዳኔ፤

7 ዒንህኮ ዑኬ ያልዚ ዔቁቶዋ ሓሃ ሓኬ ቤሰካ ዓኣ ያልዚ ሓይሴ ዋይዘግ ዲቃቴፖቴ፤ ዩይ ማዑዋግ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ጋፒንግ ሃጊኬ።

8 ፔቴ" ዜርፃ ሜሌ" ዜርጆይዳ፣ ካኣታ" ካኣቶ"ይዳ ያልዚ ዔቁሳንዳኔ፤ ዳማ ዳማ ቤሰካ ሳዓ ዓገዲህሂና ናይዚና ማዓንዳኔ፤ ዩይ ቢያ ሹይቺ ዓርቁህ ቆፂ" ሜታሳህጉዲ ሜቶ"ኮ ቢያ ቤርቶኬ።

9 «ዒንህያ ዒንህ ዛሎ" ኮሺ" ዔሩዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሳ ዒንህ ዋጌም ዓኣህ ዒንጋንዳኔ፤ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ጳርቁንቴ ታኣኮ ዒንህ ማርካ ማዓንዳጉዲ ታ ዛሎ"ና ዋይሃ ዓሶና ካኣቶ"ና ቤርታ ዒንህ ዋጌም ሺኢካንዳኔ።

13:9 ማቴ. 10፥17-20።

10 ጋፒንፃ ሙካንዳሢኮ ቤርታ ጋዓንቴ ኮዦ ሓይሳ ዳማ ዳማ ዜርፆም ቢያ ሄላ"ኒ ኮይሳኔ።

11 ዓሳ ዒንሢ ዓርቂ ዋጌም ሸኢሻኣና ሐኡኒ ዓይጎ ከኤዛንዳ ናንዳይ? ጌዒ ቤርታዲ ሜታዲፖቴ፤ ዒንሢ ሸኢኬ ዋዶ"ና ዒንሢኮ ዒና" ሙከሢ ከኤዙዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒማ"ና ከኤዛሢ ዓያና ጌኤሺ ማዓንዳፓ ዓቴም ዒንሢቴዋሴ።

12 ጌርሲ ፔኤኮ ጌርሲ፣ ዓዴ ፔኤኮ ናፆ ሓይቢም ዓአሢ ዒንጋንዳኔ፤ ናአታ" ሾዔ ዓሶ ዒፂ ዓአሢ ዒንጊሢና ዋዲሳንዳኔ።

13 ታ ዛሎሮ ዒንሢ ዓሲና ቢያ ዒፂንቴያ ማዓንዳኔ፤ ጋፒንፃ ሄላ"ንዳኣና ጊቢ" ዶዳሢ ጋዓንቴ ዳቃንዳኔ።»

ዬሩሳሌሜ ዓጮ"ይዳ ሄላ"ኒ ዓአ ፑርቶ ሜታሢ ዛሎ"
(ማቴ. 24፣15-28፤ ሉቃ. 21፣20-24)

14 ሓሣ ዓሲ ዒኢሳ ፑርታ ባኣዚ"ና ሻኣካ" ባኣዚ" ጴዳኒ ኮይሱዋ ቤሰካ ማዲንታንቴ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዬና ናባባሢ ዒና ዔኮንጎ፤ ዬና ዋዶ"ና ዪሁዳ ዓጮ"ይዳ ዓአ ዓሳ ቢያ ዲኮ" ባንሢ ቤቶንጎ። *

15 ሹጮና ማዦና ማኣሮኮ ዑፆይዳ ዓአ ዓሲ ከኤፃፓ ከዲ" ፔቴ" ባኣዚ" ዔካንዳኔ ጌዒ ኔጎፓ፤

16 ጎሺዳ ዓአዲ ዓአ ዓሲ ዓፒሎ ፔኤኮ ዔካኒ ጊንሣ ማፆፓ፤

17 ዬና ዋዶ"ና ጎጶይንዳሢና ናኣቶ" ዓኣሎ" ዒንዶንሢናም ባዴዔ፤

18 ዬይ ቢያ ባርጊ ዋዴና ማዑዋጉዲ ሸኢቁዋቴ።

19 ዬና ዋዶ"ና ፆኦሲ ጎፆ ማዦማፓ ዓርቃፆ ሙከሪ ዬና ከሎ" ሄላ"ንዳኣና ዛጊቤቂቦ ሜቶና ዋኣዮና ማዓንዳኔ፤ ሴካ ቤርቲም ማዔቶዋ ዬያጉዴ ሜቶና ዋኣዮና ማሊ ሄላ"ዓኬ።

20 ፆኦሲ ዬና ከሎ"ኮ ፓይዶ" ዳኪሲባኣያታቴ ዳቃኒ ፆኦኒያ ዳንዳዒንዳዋንቴኬ፤ ጋዓንቴ ዶኦሪንቴዘንሢሮ ጌዒ ዬይ ከላ" ቢያ ቃሚቃንዳኔ።

21 «ዬያሮ ዮና ማዔቶዋ <ሜሲሔ ሓይሾ ሓካኬ>፤ <ዬይሾ ያሶኬ> ጌዔቶ ጉሙርቂፖቴ።

22 ዋይቴይ ጌዔቶ ሉኡዚ ሜሲሔንሢና ሉኡዚ ፆኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ሙካንዳኔ፤ ዔያቶም ዳንዳዒንቴቶ ፆኦሲኮ

13:13 ማቴ. 10፣22። * 13:14 ዳኣኔ. 9፣27 ጊዳ" ዓአሢ ዛጌ። 13:14 ዳኣኔ. 9፣27፤ 11፣31፤ 12፣11። 13:15 ሉቃ. 17፣31። 13:19 ዳኣኔ. 12፣1፤ ዮሐ. ፆፕዳ 7፣14።

ዔርቲ ጉሙርቁንታ ዓሶታዎ ዳቢሳኒ ዓኪ ዲቃሣ ባአዚ "ና ማላታና ዔያታ ማዳንዳኔ።

23 ዒንሢና ኮሺ" ዔሩዋቲ! ሃያ ባኮ ቢያ ዬይ ዋደ" ሄላ"ንዳሢኮ ቤርታሲ ታ ዒንሢሞ ኬኤዛኔ።»

ዓሲ ናዓሢኮ ሙኮ (ማቲ. 24፥29-31፤ ሉቃ. 21፥25-28)

24 ዬኖ ዋደ"ና ዬያ ሜቶ"ኮ ቢያ ጊንፃ ዓባ" ዲማንዳኔ፥ ዓጊናአ ፖዒንዲዋሴ፤

25 ዠኦጋሢያ ጫሪንጫፓ ኬደ"ዛ ጫሪንጫይዳ ዋልቄና ዓአ ባካ ቢያ ዓጊፃንዳኔ።

26 ዬካፓ ዓሲኮ ናዓሢ ዴኤፒ ዋልቄና ቦንቲንቲ ሻአሪና ሙኪ ጴዳንዳኔ፤

27 ፔኤኮ ኪኢታንቸ ዒዚ ዳካዛ ዔያታ ጆይዶ ዛሎ" ቢያ ዴንዲ ዓጫ"ኮ ጋፓፓ ጫሪንጫ ጋፖ ሄላ"ንዳኣና ዓአ ዒዛኮ ደኦሪንቴዘንሢ ቡኩሳንዳኔ።

ዋደ"ኮ ጋፓፓ ዔርዛ ቤሌሶ ሚፄሎ (ማቲ. 24፥32-35፤ ሉቃ. 21፥29-33)

28 ዬሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ቤሌሶ ሚፄሎኮ ኮአኪንሣ ዒንሢሞ ዔርዛያ ማዓንዳጉዲ፤ ዒዘኮ ካኣፓ ዲሊ፥ ዒላሺ ኬሳ" ዋደ"ና ጆሣ ሰኩሢ ዒንሢ ዔራኔ።

29 ዬያጉዲ ዒንሢያ ዬይ ባካ ቢያ ማዓዛ ዛጋዎ ዓሲኮ ናዓሢ ሙካ ዋደ" ዐኩሢና ሙኪ ካራ" ዓአሢ ዔሩዋቲ፤

30 ጎኔ ታኣኒ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ሓይ ሸይንታ ዓአዳንዳሢኮ ቤርታ ዬይ ቢያ ማዓንዳኔ።

31 ጫሪንጫና ሳዎና ዓአዳንዳኔ፤ ታኣኮ ቃኣላ" ጋዓንቴ ናንጊና ደዲ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ጋፓፓ ኬሌሎና ዋደ"ና ጆኦኒያ ዔሩዋያ ማዒዎ (ማቲ. 24፥36-44)

32 ዬሱሴ ሃሣ፡- «ጋዓንቴ ዬኖ ኬሌሎና ዋደሎና ዛላ ዓዳሢፓ ዓቴሞ ጆኦኒያ ዔራፖ ባኣሴ፤ ጫሪንጫይዳ ዓአ ኪኢታንቸታቶዋ ሓሣ ናዓሢያ ዔሩዋሴ።

13:24 ዒሲ. 13፥10፤ ሃዚ. 32፥7፤ ዒዲ. 2፥10፤ 3፥15፤ ዮሐ. ጆፕዳ 6፥12። 13:25 ዒሲ. 34፥4፤ ዒዲ. 2፥10፤ ዮሐ. ጆፕዳ 6፥13። 13:26 ዳኣኔ. 7፥13፤ ዮሐ. ጆፕዳ 1፥7። † 13:28 ጆሣ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓጪና ዒኣካ ዓአ ሚፃዒሊ ዒላሺ ኬሳ" ዋደኬ። 13:32 ማቲ. 24፥36።

33 ይና ዎዳ" ዓይዲ ሙካንዳቴያ ዒንሢ ሴሩዋአሢሮ ኮሺ" ደዲዎቴ።

34 ይና ዎዳ" ማኣሮ ፔኤኮ ሃሺ" ሓኬ ዓጪ ዓኣጳ ዓሲሰኬያ ማላኔ፤ ዒዚ ፔቴ" ፔቴ" ዒዛም ማዳ ዓሶም ደማ ደማ ማዳ ዒንጋዎ ካፓ ዓሢም ኮሺ" ደዲ ካፓንዳጉዲ ዓይሣኔ።

35 ይናሮ ማኣሮኮ ዓዳሢ ሙካንዳ ዎዳ" ዒንሢ ሴሩዋያታሢሮ ዒንሢና ኮሺ" ሴሩዎቴ፤ ጎዎንቴ ዒዚ ሴካ ዒባኒ፥ ዓቴቶ ሳዎኮ ጊዲሚሺ፥ ማዒባኣቶ ኮይዳ ቁኢቃኣና፥ ዔይዔ ጌዔቶ ጉቴ" ዲቡርታ ሙካንዳኣናንዳኔ፤

36 ዔሩዋዎ ዒንሢ ጊንዒ ዓኣንቴ ዒዚ ሙኪ ዒንሢ ዴንቁዋጉዲ ደዲዎቴ፤

37 «ዒንሢም ታኣኒ ኬኤዛሢጉዲ ሓንጎ ዓሶማኣ ደዲዎቴ ታ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

14

ኪሪሰቶስ ባይዛኒ ዓሶኮ ዎላ" ዞርቲዎ (ማቴ. 26፥1-5፤ ሉቃ. 22፥1-2፤ ዮሐ. 11፥45-53)

1 ዓይሁዴ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲዎንታ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ"ንታ ማሊ ቦንቻኒ ላምዎ ዓቢ ዓታዛ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዎጎ ኮሺ" ዔራ ዓሳ ጌኔ ማሊሢና ዬሱሴ ዓርቁ ዎድንዶ ጎይሢ ኮዔኔ።

2 ጋዓንቴ ዴራ" ዑራ ዔቁሳንዳኔ ጌዒ፡- «ኑኤኒ ቦንቾ ኬሎ"ና ዬያ ማዳዓ» ዔያታ ጌዔኔ።

ሳውቃ ቲዦና ዬሱሴኮ ዑዎ ቲሽኬ ላኣሌሎ (ማቴ. 26፥6-13፤ ዮሐ. 12፥1-8)

3 ዬሱሴ ቢታኒያ ጎዎ ጉርዶይዳ ዑፃ ኬሰካ ፑርቶ ዶርዓሢና ዓርቁንቴዎ ፖዔ፥ ሲሞኦኔ ጎዎሢ ማኣራ ዓኣዎ ካሣ ሙዒኒ ጊኢጊ ዴዒ ዓኣንቴ ፔቴ" ላኣሊሰኬና ሹቺ ቢልቃዔይዳ ናርዶሴ ጎዎያ ቦንቻንቴያ ሓሣ ሻንቾዛ ሚርጌ ሚኢሺ ዔካ፥ ሳውቃያ ዎኣሢ ማዔ ቲሺ ኩንሢ ዔኪ ሙካዎ ዬኖ ቢልቃዔሎ ዎዲ ሳውቃ ቲዦሎ ዬሱሴኮ ቶኦካ" ዎሣኔ።

4 ዬያ ዒዛ ማዳኣና ዒኢካ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ጎሪ"ንታዎ፡- «ሓይ ሳውቃ ቲዦ ጉሪ ዓታሢ ዓይጎርዳይ?

5 ሓያ ሳውቃ ቲዠፍ ፔቴ" ዓሲ ፔቴ" ሌዔ ማዶ ማዶም ዲንጎንዶ ሚኢሽይዳፓ ዑሣ ሻንቸ፣ ዔኤቢ ባኣ፣ ዓሶ ማንቆም ዲንጎናቴ ዓይጌ ዓኣይ?» ጌዒ ለኣሌሎዎ ዔያታ ፓሴ።

6 ዩሱሴ ማሓዎ፡- «ሓሹ"ዎቴ፤ ዒዛ ዲንሣ ዓይጎር ሜታሳይ? ዒዛ ታኣም ኮሺ ባኣዚ" ማዶ፤

7 ማንቆ ዓሳ ቢያ ኬሊ" ዲንሣና ዎላ" ዓኣሣር ኮዔ ዎዶና ዔያቶ ዲንሣ ማኣዳ"ኒ ዳዳንዳዓ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ቢያ ኬሊ" ዲንሣና ዎላ" ሓይካቴዎሴ፤

8 ሓና ለኣሌላ ፔኤም ዳንዳዲንቴሣ ጉዴያ ማዶ፤ ዓሸካ ታኣኮ ዲኡኪንቴዎንቴ ቤርታሲ ሳውቃ ቲሺና ዲዛ ታኣኮ ዑዎ ቲሸኪ ዲኡፎፖም ገኢጊሼ፤።

9 ጎኔ ታ ዲንሣም ጋዓኔ፤ ዓጮ" ቢያይዳ ሓይ ኮዠ ሓይሳ ኬኤዚንታ ዎዶ"ና ዓንካ ማዔቶዎ ሓይ ዲዛ ማዶ ባካ ዲዛ ጳቂሥሣ ማዒ ኬኤዚንታንዳ፤» ጌዔ።።

ዪሁዳ ዩሱሴ ጌሺሣና ዓኣሣ ዲንጋኒ ዓሶና ዎላ" ገኢጌሣ (ማቲ. 26፡14-16፤ ሉቃ. 22፡3-6)

10 ታጳ ለምዓሣዳፓ ፔቴ" ዓሰቆሮንቶ ዪሁዳ ጎሥሣ ዩሱሴ ጌሺሣና ዓኣሣ ዲንጋኒ ቄኤሶኮ ሱኡጎ ኮራ ዓኣዳ።።

11 ዔያታ ዲዛኮ ጎዳ ሻንቸሮ ሙኪዎ ዔራዎ ኮሺ" ዎዛዲ ሚኢሽ ዲዛም ዲንጋኒ ዎላ" ጌሰቴ ገኢጌ።። ዩካፓ ዲዚ ዩሱሴ ዓኣሣ ዲንጋኒ ዲዛም ገኢጋንዳ ጎይሣ ኮዔ።።

ዩሱሴ ዑሣ ዓኣዲዎ ኬሎ" ካዎ ዳኪንቴዘንሣና ዎላ" ሙዔሣ (ማቲ. 26፡17-25፤ ሉቃ. 22፡7-14፤ 22፡21-23፤ ዮሐ. 13፡21-30)

12 ዩሱሴኮ ጊንዎ ሓንታዘንሣ ዓይሁዴ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲዎ ቦንቾ ኬሎ" ማራቶ ሹኪ ለኣዶዎ ሙዒ ቦንቻ ኬሎ"ኮ ዓይይይዳ ዲዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ዑሣ ዓኣዲዎ ኬሎ" ማሊ ሙዎ ካዎሣ ሙዒና ዎካ ዓኣዲ ገኢጊሻንዳጉዲ ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዒ ያኣጩ።።

13 ዲዚያ ዲዛኮ ጊንዎ ሓንታዘንሣዳፓ ለምዎንሣም ሂዚ ጌዒ ዳኤ፤- «ሴኬ ካታዎ ዳንዲዎቴ፤ ዲኢካ ዲንሣ ዎኣሣ ጉሲ ኬዴ ዓሲ ዳንቃንዳ፤ ዩያ ዓሣኮ ጊንዎ ዓኣዲዎቴ፤

14 ዲዚ ዳንዲ ጌላ ኬኤዎማ ጌሊጋፓ ማኣሮኮ ዓዳሣ ኮራ ራዔርዛሣ፡ ታኣኮ ጊንዎ ሓንታዘንሣና ዎላ" ታኣኒ ዑሣ ዓኣዲዎ ኬሎ" ሙዎ ሙዒንዳ ኬኤዎ ዎካዳይ? ጋዓ፤ ጎዑዎቴ።።

14:7 ለሚ. ዎማ 15፡11።

15 ዲዚያ ኩቦ ጋራ ዓኣ ሂኢሂ ገኢገንቴ ዳልጎ ቤዞ ዲንሂሞ ደውጥንዳኔ፤ ዲኢካ ኑሞ ገኢገሹዋቴ።»

16 ለምያ ገንጾ ሐንታዞንሂ ኬሰኪ ካታሞ ዴንዲ ዩሱሴ ጌዔማጉዲ ቤዞዋ ዴንቂ ዑሂ ዓኣዲያ ኬሎ" ካሞሂ ሙዓኒ ዲኢካ ገኢገሹኔ።

17 ሳዓ ዓማዛ ዩሱሴ ታጾ ለምያንሂና ዋላ" ሙኬኔ፤

18 ካሦ ሸኢሸ ዔያታ ሙዓኣና ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታኣኒ ዲንሂሞ ጋዓኔ፤ ሐሂ ታኣና ዋላ" ካሦ ሙዓያ ዲንሂዲፓ ፔቴ"ይ፡ ታና ዓኣሂ ዲንገንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዔያታ ዩኖ ጌኤዘና ያያያ፡- «ጎኔ ታናቴዋሴ፤ ኔ ታናኬ ጋዓ?» ጌዒ ጌዒ ፔቴ" ፔቴ"ሂ ዲዛ ያኦጩኔ።

20 ዩሱሴ ማሐያ፡- «ዩይ ዓሂ ሐሂ ታኣና ዋላ" ሃኖ ጎንጋ ኩጮ ዳካያ፡ ዲንሂ ታጾ ለምዓሂዲፓ ፔቴ"ሂኬ፤

21 ዓሲኮ ናዓሂ ቤርታዲ ዲዛ ዘሎ" ፃኣፒንቴ ጎይያና ሐይቂሂ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሂ ጌሺሂና ዓኣሂ ዲንገ ዩያ ዓሂሞ ባዴዔ፤ ዩይ ዓሂ ቤርታዲ ሾይንቴባኣቴ ቃራታያኬ» ጌዔኔ።

ጎዳኮ ማደ" ካሞሂ

(ማቴ. 26፡26-30፤ ሉቃ. 22፡14-20፤ 1ቆሮ. 11፡23-25)

22 ዔያታ ሙያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ካሂ ዔካያ ጋላቲ ቡንዲጋፓ ዲዘኮ ገንጾ ሐንታ ናኣቶ"ሞ፡- «ሐኣዘጉዋቴ፡ ሐይ ታናኬ» ጌዒ ዲንጌኔ።

23 ሐሂ ዑሸኮ ባኮዋ ዔካያ ጋላቲ ዔያቶም ዲንጌኔ፤ ቢያሂ ዑሸኮ ባኮይዲፓ ዑሸኬኔ።

24 ዲማ"ና ዲዚ ዔያቶም፡- «ሐይ ታኣኮ ሚርጌ ዓሰም ለኣለንታንዳ ጫኣቁሞ ሱጉያኬ፤

25 ጎኔ ታ ዲንሂሞ ጋዓኔ፤ ያኦሲ ካኣቴሞይዳ ዓኮ ታኣኒ ዑሸካንዳያ ሄላ"ንዳኣና ሐኖ ዋይኖ ዑዙ ለሚ ታኣኒ ዑሸካዓኬ» ጌዔኔ።

26 ዩካፓ ዔያታ ያኦሲ ቡንቶም ማዓ ዓይኑሞ ዓይናዳያ ሪሚቲ ዲካ ዓኣዳኒ ኬሰኬኔ።

ጳዕርሴ ዲዛ ዔሩዋሴ ጋዓንዳኔ ጌዒ ዩሱሴ ኬኤዘሂ

(ማቴ. 26፡31-35፤ ሉቃ. 22፡31-34፤ ዮሐ. 13፡36-38)

27 ዩሱሴ ዲዛኮ ገንፆ ሐንታ ናኦቶ"ም፡- « ሄንቃሢ ታኣኒ ዋዳንዳኔ፤ ማራታኦ ዣኦላንዳኔ» ገይንቲ ፃኦፒንቴሢግጉዲ ታ ዲንሢኮ ዲቆ ማዕም ዲንሢ ሲያ ታና ሐሻ"ንዳኔ፤

28 ጋዓንቴ ሐይባ"ፓ ታኣኒ ዔቁሰካፓ ጌለላ ጎዖ ዓጮ" ሲሪ ታ ዲንሢ ዓኦዳንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ጳዲሮሴ፡- «ሜሌ" ዓሳ ኔ ዛሎ"ና ዲቁንቴታቶዋ ታኣኒ ማሊ ዲቁንታዓኩ» ጌዔኔ።

30 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ኔኤም ጎኔ ጋዓኔ፤ ሐሮ" ዲባኒ ኮይዳ ላሚ ቁኢቁዋንቴ ኔኤኒ ታና ሐይሢ ማይንቴ ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

31 ጳዲሮሴ ጋዓንቴ፡- «ሐይቁ ሐይቆቴያ ታኣኒ ኔኤና ሐይቃንዳኦፓዓቴም ማሊ ታ ኔና ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ዶዲሺ ከኤዛኦና ሐንጎ ዓቴ" ገንፆ ሐንታዘንሢያ ያዒ ጌዔኔ።

ዩሱሴ ጌኤቴሴማኔ ጎዖ ቤዛ ሺኢቁ ሺኢጲዖ (ማቲ. 26፡36-46፤ ሉቃ. 22፡39-46)

32 ዩማፓ ጌኤቴሴማኔ ጎዖያ፡ ቱኮ"ና ሚሢ ሚርጌ ዓኦ ቤሲ ዔያታ ዓኦዳዖ ዩሱሴ ፔኤኮ ገንፆ ሐንታ ናኦቶ"ም፡- «ታኣኒ ሺኢቃኦና ዲንሢ ሃካ ዴዑዋቴ» ጌዔሰካፓ፡

33 ዲዛና ዋላ" ጳዲሮሴንታ ያይቆኦቤንታ ሐሣ ዮሐኒሴንታ ዔከ ዓኦዳዖ ዲኢካ ዲዚ ኮሺ" ማሊ ያዩሢ ዓርቄኔ።

34 ዔያቶ ኮራ ዲዚ፡- «ሼምፓሢ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሐይቃኒ ዑኩኔ፤ ዲንሢ ሐይማካ ዴዒ ዶዲ ካፑዋቴ» ጌዔኔ።

35 ዲዚ ዔያቶይዳፓ ዳካ" ሐኪ ዓኦዳዖ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ዳንዳዒንታያ ማዔቶ ዩና ፑርቶ ሜቶ ዋዳላ ዲዛ ሄሌ"ዋጉዲ፡

36 ሂዚ ጌዒ ሺኢቄኔ፡- «ዓዳሢዮ! ሲያ ባኦዚ" ኔኤም ዳንዳዒንታያታሢሮ ሃሮ" ታኣኒ ዔካኒ ገኢጌ ሜቶ" ታጌዳፓ ሐኪሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ማሊያጉዲ ማዓንዳኦፓዓቴም ታ ማሊያጉዲ ማዖፓ።»

37 ዩካፓ ሐይሃ ዲዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሢ ኮራ ማዒ ሙካዖ ዔያታ ገንዒ ዓኦንቴ ዴንቁ ጳዲሮሴ ኮራ፡- «ሲሞኦኔ! ኔኤኒ ገንዒዳ? ዳካ" ዋዳታዖ ጴጪ ዶዲ ዴዒ ኔኤኒ ዳንዳዒባኦዳዮ?» ጌዔኔ።

38 ሄሊ" ሳዖ ቢያሢም፡- «ዲንሢ ዳቢሳኒ ጌሾ ባኦዚ"ዳ ዲንሢ ጌሉዋጉዲ ጴጪ ሺኢቁዋቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ገኢጌያኩ፤ ጋዓንቴ ዓሻኪ ላቤያኩ» ጌዔኔ።

39 ሐሣ ገንሣ ዓኣዲ ቤርታ ዒዚ ሸኢቁሣ ጎይቶ ለሚ ዒማ ጌዒ ሸኢቁኔ።

40 ዩካፓ ዒዚ ማዒ ሙካንቴ ገንዓሣ ዔያቶ ማርጌና ባሽሣር ገንዒ ዓኣንቴ ዳንቄኔ፤ ዔያታ ዒዛም ማሂ ከኤዛኒያ ዳንዳባኣሴ።

41 ሐይሣሲ ዔያቶ ኮራ ማዒ ሙካፆ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሐሣ ሄለ"ንዳኣና ዒንሣ ለሂ ሐውሸሣዳዳ? ማይ ዓካሪ ጌዔኔ፤ ዎዳ"ኣ ሄሌ"ኔ፤ ሐይሸ ዓሲኮ ናዓሣ ጎሞ ዓሶ ኩጫ ጌሸሣና ዓኣሣ ዒንገንታንዳኔ።

42 ሂዮ ማይ ዔቁዋቴ ኑኡኒ ዓኣዶም! ታና ጌሸሣና ዓኣሣ ዒንገሣ ሐይሸ ሙከኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ሞርኮ ኩጫ ዓርቂንቴሣ

(ማቴ. 26፥47-56፤ ሉቃ. 22፥47-53፤ ዮሐ. 18፥3-12)

43 ዩሱሴ ሂዚ ጌዒ ከኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ዒዛኮ ገንቦ ሐንታ ታጳ ለምዓሣዳፓ ፔቴ" ዪሁዳ ጎይሣ ሙከኔ፤ ዒዛና ዎለ" ዓፓርና ኮኣሎ"ና ዓርቁ ማርጌ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያታ ዳኪንቴሣ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶንታ ጨሞንታይዳፓከ።

44 ጌሸዮና ዓኣሣ ዒንገ ዪሁዳ ዓሶም፡- «ዒንሣ ዓርቃንዳሣ ዎያዳይ ጌዔቶ <ኮሸዳ?> ጌዒ ታኣኒ ሄርቃንዳሣከ፤ ዒዛ ዘገ ዓርቁ ዔኪ ዓኣዳዎቴ» ጌዒ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ቤርታዲ ከኤዜኔ።

45 ዪሁዳ ሙሙካፆ ዩሱሴ ኮራ ዶጪ፡- «ዔርዛሣዮ!» ጌዒ ሄርቄኔ።

46 ዩማፓ ዓሳ ዩሱሴ ቶሊ"ንዳዎ ጎይሣ ዓርቄኔ።

47 ዩማና ዒኢካ ዔቁ ዓኣ ዩሱሴኮ ገንቦ ሐንታዞንሣዳፓ ፔቴ"ሰከይ ጨንቻ ቱጊ ቄኤሶ ሱኡገሣ ዓይለ"ሣኮ ዎዮ ቆፃ" ተቄኔ።

48 ዩሱሴያ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጨንቻና ኮኣሎ"ና ዒንሣ ዔኪ ሙከሣ ሱላጉዲ ታና ዓርቃኒዳ?

49 ቢያ ከሊ" ጌኤዮ ማኣርይዳ ታኣኒ ዔርዜ ዔርዜ ናንገኣና ዒንሣ ታና ዓርቁባኣሴ፤ ገዓንቴ ሐይ ማዔሣ ፃኣፒንቴሣ ኩማንዳጉዲከ።»

50 ዩማፓ ዒዛኮ ገንቦ ሐንታ ናኣታ" ቢያ ዒዛ ሃሺ" ፑኒንቴኔ።

51 ዒማ"ና ማሌ" ባኣዚ" ዑፃ ባኣያ ፓሎ ዓፒላ ማኣዔ ዳጌሰከይ ሌሊ ዩሱሴኮ ገንቦ ገንቦ ዓኣዳንቴ ዓሳ ዩያ ዳጌሣ ዓርቃዛ።

52 ዩዮ ፓሎ ዓፒሌሎ ከኤሪ፡ ዑሣ ጉሪ ጳሽኪ ቶሊ"ኔ።

ዩሱሴ ዓይሁደኮ ወይህ ዓሶ ቡኪንቶ ቤርቶ ሺኢኬህሂ
(ማቴ. 26፥57-68፤ ሉቃ. 22፥54-55፤ 22፥63-71፤ ዮሐ.
18፥13-14፤ 18፥19-24)

53 ዩሱሴ ዔያታ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃህሂ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒኢካ
ቄኤሶኮ ሱኡጎና ጨሞና ሓህ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ቢያ
ቡኪንቲኔ።

54 ጳጳርሴያ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃህሂ ዲሮ ጋሮ ሄላ"ንዳኣና ሓኬ
ሓኬ ዩሱሴኮ ጊንፆ ዓኣዳፆ ዒኢካ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሶና ዎላ" ዴዒ
ታሚ ካሸታኔ።

55 ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁደኮ ቡኪንቶ ቢታ" ቢያ ዩሱሴ
ሓይቃንዳጉዲ ዎጊሳንዳ ማርካ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ
ዴንቁባኣሴ።

56 ሚርጌህ ሉኡቂ ማርካቲንቲ ዔያታ ኬኤዜ ጌኤዛ ፔቲ"
ማዒባኣሴ።

57 ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ ዔቃፆ ሂዚ ጌዒ ሉኡቂ ማርካቲኔ፡-

58 « ታኣኒ ሓያ ዓሲ ኩቻ ማዠና ጌኤዠ ማኣሮ ሻሂ፥ ሓይሆ
ኬሊ"ዳ ማሌ" ዓሲ ኩቻ ማዠንቲባኣያ ማዠንዳኔ» ዒ ጋዓንቲ
ኑኤኒ ዎይዜኔ።»

59 ያዒ ዔያታ ጌዔንቲያ ማርካታ ዔያቶኮ ዎላ" ካኣሚባኣሴ።

60 ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃህሂ ዔያቶ ባኣካ" ዔቃፆ ዩሱሴ ኮራ፡- «ፔቲ"
ባኣዚ"ታፆ ማሂ ኔ ኬኤዠዎዓዳ? ሓይ ዓሳ ኔጊዳ ጋዓ ባካ
ዓይጎዳፆ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

61 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዚቲ ጌዔያፓዓቲም ፔቲ" ባኣዚ"ታፆ ማሂ
ኬኤዚባኣያ ማዓዛ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃህሂ ዩሱሴ ኮራ ላሚ፡-
«ዓንጂንቲ ያኦሲኮ ናኣዚ" ሚሲሔ ኔናዳ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

62 ዩሱሴያ ማሓፆ፡- «ሂዮ ታናኬ፤ ዓሲኮ ናዓህ ዴኤፖ ያኦሲኮ
ሚዛቆ ዛላ" ዴዒ ዓኣንቲ ሓህ ጫሪንጮ ሻኣሮና ማዒ ሙካንቲ
ዒንህሂ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

63 ዒማ"ና ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃህሂ ዳጋዲ ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዘፆ፡-
«ማሌ" ማርካ ኑም ማይ ዓይጎ ኮይሳይ?

64 ሓያ ዎይዠዎቲ፤ ያኦሲ ዒዚ ጫሽካንቲ ዒንህሂ ዎይዜኔ፤
ዓካሪ ሓይ ዒንህሂም ዓይጎ ማላይ?» ጋዓዛ፤ ቢያህሂ ፔቲ"
ዑኡሲና፡- «ሓይቢ ዒዛም ኮይሳኔ!» ጌዒ ዎጌኔ።

65 ፔቲ" ፔቲ" ዓሳ ዒዛይዳ ጩቲ" ጩቲ" ዓኣፓ ዒዛኮ
ዛጉዎጉዲ ቱርጫና ቱሲ"፡- «ሂንዳ ኔኤኒ ያኦሲ ማሊህ
ኬኤዛያታቲ ኔና ያኦኒ ዲሌ"ቶዎ ዔሬ» ጌዒ ጌዒ ዔያታ ዒዛ ኩቺ

ሙሊ ዱሌ"ኔ። ሐንጎ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሳ ሐሣ ዒዛ ባዒ ባዒ ዒኪ ዓኣዴኔ።

ጳጳሮሴኮ ዩሱሴ ታኣኒ ዔሩዋሴ ጌይዖ
(ማቴ. 26፥69-75፤ ሉቃ. 22፥56-62፤ ዮሐ. 18፥15-18፤
18፥25-27)

66 ጳጳሮሴ ቄሌሶኮ ቢያ ዑፃሣ ማኣሮኮ ደኣሌ" ዲሮ ጋራ ዓኣንቴ ቄሌሶኮ ቢያ ዑፃሣም ዓይሣንቴ ማዳ ፔቴ" ዉዱሮ ናይሰኬና ሙካዖ።

67 ጳጳሮሴ ዒኢካ ታሚ ካሸታንቴ ዴንቁ ኮሺ" ዛጋዖ፡- «ኔኤኒያ ናዚሬቶ ዓሣ ዩሱሴና ዎላ" ዓኣያቴ» ጌዔኔ።

68 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ኔኤኒ ጋዓ ባካ ታኣም ዔሮቱዋሴ» ጌዔኔ። ዩማ ዒዚ ጌዒ ካሮ" ባንሣ ኬኬሰካኣና ኮይዳ ቁኣቄኔ።

69 ዉዱሮ ናዔላ ጳጳሮሴ ዛጋዖ ዒኢካ ዔቁ ዓኣ ዓሶም፡- «ሐይያ ዔያቶ ባኣካ" ዓኣያኬ» ጌዒ ላሚ ኬኤዚሣ ዓርቄኔ።

70 ዒዚ ጋዓንቴ ሐሣ ጊንሣ «ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ።

ዳካ" ናገጉዲ ጋዓዖ ዒኢካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ጳጳሮሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ጌሌላ ዓሲታሣሮ ጎኔ ኔ ዔያቶ ባኣካ" ዓኣያኬ» ጌዔኔ።

71 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ዒንሣ ዩያ ጋዓ ዓሣ ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ታና ባይዘም» ጌዒ ፔና ጋዳንቁ ጫኣቁሣ ዓርቄኔ።

72 ዩማፓ ኔጉዋዖ ኮይዳ ላሚሣ ቁኣቃዛ ጳጳሮሴም፡- «ኮይዳ ላሚ ቁኣቁዋንቴ ሐይሣ ማይንቴ ኔኤኒ ታና (ዔሩዋሴ) ጋዓንዳኔ» ጌዒ ዩሱሴ ኬኤዜ ቃኣላ" ጳቃዛ ዒናፓ ዖዪ ዩኤኬኔ።

15

ዩሱሴኮ ጲላዖሴ ቤርቶ ሺኢኪዖ
(ማቴ. 27፥1-2፤ 27፥11-14፤ ሉቃ. 23፥1-5፤ ዮሐ. 18፥28-38)

1 ጉቴ" ዎንፃ ቤዘና ቄሌሶኮ ሱኡጋ ጨሞንታ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶንታ ሐሣ ዓይሁዶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎንታ ዎላ" ካኣሚ ዘርቴሰካፓ ዩሱሴ ዔያታ ቱኪ" ዔኪ ጲላዖሴም ዓኣሣ ዒንጌኔ።

2 ጲላዖሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዶኮ ካኣቲዳ?» ጌዒ ዖኦጩኔ።

ዒዚ፡- «ኔኤኒ ጌዔሣ ጉዴያኬ» ጌዔኔ።

3 ቄሌሶኮ ሱኡጋ ጋዓንቴ «ሚርጌ ዳሶ ዓኣኔ» ጌዒ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛኔ።

4 ዴያር ጲላዎሴ፡- «ዋኣዒ ባኣዚ" ዔያታ ኬኤዛቴያ ሂንዳ ኮሺ" ዛገ፤ ኔኤኒ ፔቴ"ታዎ ማሂ ኬኤዛ ባኣዚ" ማሊ ባኣዓዳ?» ጌዒ ላሚ ያኦጩኔ።

5 ጲላዎሴ «ሃያጉዴ ዓሲ» ጌዒ ዲቃቲ ማላንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዩሱሴ ሓሣ ፔቴ" ባኣዚ" ማሂ ኬኤዚባኣሴ።

ዩሱሴ ሓይቃንዳጉዲ ዎጊንቴህ
(ማቴ. 27፡15-26፤ ሉቃ. 23፡13-25፤ ዮሐ. 18፡39-40፤
19፡1-16)

6 ጲላዎሴ ለዓ ለዓ ዓይሁዶኮ ዑሣ ዓኣዲያ ማሊ ቦንቾ ዎድ"ና ዓሳ ቡሊ"ንቶንጎ ጌዒ ያኦጩ ዓሲ ፔቴ" ሌሊ ቴኡዞ ዓሶይዳፓ ቡላ"ያኬ።

7 ዓሚ"ና ዑራ ዔቂሲ ዓሲ ዎዳ ዓሲና ዓይህንጉ ዒዓ ዓሲ ቴኡሲ ማኣሪ ጌሌያ ዓኣኔ፤ ዩና ዓሶይዳፓ ፔቴ"ህ ሳርባኔ ጎዎሰኬያኬ።

8 ዓሳ ጲላዎሴ ኮራ ሙካዎ ዎንዴ ዔያቶኮ ለዓ ዔርቴ ጎይዎ ቴኡዞ ዓሶም ማዲንታንዳጉዲ ያኦጩኔ።

9 ዒዚያ ዔያቶ ኮራ፡- «ዓይሁዶ ካኣቲ ታኣኒ ዒንህሞ ቡላ"ንዳጉዲ ዒንህ ኮዓ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

10 ዩያ ዒ ጌዔህ ቄኤሶኮ ሱኡጋ ዩሱሴ ዓኣህ ዒንጌህ ቄኢሩሞና ማዔህ ዔራያታህሮኬ።

11 ቄኤሶኮ ሱኡጋ ጋዓንቴ ዓሳ ጲላዎሴ ኮራ፡- «ሳርባኔ ኑም ቡሊ"ንቶንጎ፤ ዩሱሴ ቡሊ"ንቶፓ» ጋዓንዳጉዲ ዓሶ ዓይህኔ።

12 ጲላዎሴያ፡- «ሂዴቶ ሓያ ዓይሁዶ ካኣቲ ዒንህ ጋዓህ ታኣኒ ዎድ"ንደይ?» ጌዒ ዓሶ ላሚ ያኦጩኔ።

13 ዔያታ፡- «ዒዛ ሱሱዌ!»* ጌዒ ጌዒ ጊንሣ ዒላቴኔ።

14 ጲላዎሴ ዓሶ ኮራ፡- «ዒዚ ፑርቴሴ ባካ" ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ። ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ዒዛ ሱዌ! ሱሱዌ!» ጌዒ ሃቾም ዒላቴኔ።

15 ጲላዎሴ ዓሶ ዎዛሳኒ ሳርባኔ ቡላ"ዎ ዩሱሴ ዓሶና ጳርቂሲ ሱዓንዳጉዲ ዓኣህ ዒንጌኔ።

ፖኦሊሳ ዩሱሴ ቦሂ ዓማሊ" ሺሬህ
(ማቴ. 27፡27-31፤ ዮሐ. 19፡2-3)

16 ፖኦሊሳ ዩሱሴ ዔኪ ዓጮ" ዎይህ ጲላዎሴ ማኣሪ ዓኣዲ ማርሾ ጋሮ ጌልዛዎ ዓቴ" ሜሌ" ፖኦሊሶዎ ቢያ ዔኤሌ"ኔ፤

* 15:13 ሱሱዌ፡- ጋዓዛ ሱዎህ ሱሲና ሆላ"ቴዎንቴ ፑርቴሴ ዓሲ ሱዎ ሚህዳ ላምዎ ኩጮና ቶኮና ሚሰማሬና ጳርቂኬ።

17 ዲማና ዲንኪ ዘቄ ያደሲ ዓፒላ ዔያታ ዒዛ ማይሲ ሓሣ ካኣቶ"ኮ ቶኦካ ዓጎያ ዓክሊሌ ጎዖ ባኮ ማሊሲ ዓንገሢ ጉኡሪ ማሃ ቶኦካ" ዓገጋጋ፡-

18 «ዓይሁዶ ካኣቲዮ! ኮሺ ኔኤም ማዖንጎ» ጌዒ ጌዒ ቦሃኔ።

19 ዎኦሺጉዳ ሚሢናኣ ቶኦካ" ዒዛኮ ጳርቂ ጳርቂ ጨቺያ ዑፃ ዒዛኮ ጨቲ" ጨቲ" ሓሣ ዒዛኮ ቤርታ ጎኔ ጉምዓታያ ማሊ ጌሺሢ ጎምዓቶ ጉምዓቲ ጉምዓቲ ዚጌኔ።

20 ዩያይዲ ዒዛ ዔያታ ቦሃ ሺሬሰካፓ ዲንኮ ዘቄ ዓፒሎ ዒዛ ዑፃፓ ኬሲ" ዒዛኮ ቤርታ ማኣዖ ዓፒሎ ማይሲ ሱፃኒ ዔኪ ዓኣጳኔ።

ዩሱሴ ሱፃንጉሢ

(ማቲ. 27፡32-44፤ ሉቃ. 23፡26-43፤ ዮሐ. 19፡17-27)

21 ዔያታ ዓኣጳ ጎይሣ ዓኣዖ ቁሬና ጎዖ ዓጨ ዓሲ ማዔያ ዒሰከንዲሬና ሩፖሴ ጎዖሰከንሢኮ ዓዶ ሲሞኦኔ ጎዖሢ ካታሞኮ ዙላ"ፓ ካታሞ ጌላንጌ ካኣማዖ ዩሱሴ ሱፃንጉንዳ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዖ ሚዖ ዓሢ ዎልቁና ኬዲሴ።

22 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያታ «ቶኦኪ ማጌሢ» ጌይንታ፡ ጎልጎታ ጎዖ ቤዘ ዔኪ ዓኣጳኔ።

23 ዒኣካ ዒዚ ሄሊ"ሰካፓ ፔቴ" ካርቤ ጎዖ ጫንቺ ባኣዚ"ና ሲኢሪንጌ ዑሺ ዎይኔፓ ኮሾ"ናያ ዑሸካንዳጉዲ ዔያታ ዒንጋዛ ዒዚ ዑሸኪባኣሴ።

24 ዩካፓ ዔያታ ዒዛ ሱፃዖ ዓፒሎ ዒዛኮ ዲማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚ" ዎለም ዓገ ፓቂንቲ ዔኬኔ።

25 ዩሱሴ ዔያታ ሱፃ ዎዳ" ጉቶኮ ሶኦፓ ዎዳ ማዓኣናኬ።

26 ዩሱሴኮ ዳቢንቶ ዔርዛንዳጉዲ «ዓይሁዳ ካኣቲ» ጌይንቲ ፃኣፒንጌ ባኣዚ" ፑርቲሴ ዓሶ ሱዖ ሚዖ ዑፃ ዓኣኔ።

27 ዲማና ላምዖ ሱላ ዩሱሴና ዎላ" ዔኪ ሙኪ ፔቴ"ሢ ዩሱሴኮ ሚዛቆ ዛላ"፣ ፔቴ"ሢ ሻውሎ" ዛላ" ሱፃኔ። [

28 ያዒ ማዒዖና «ዎይዘ ዒፃ ዓሶና ዎላ" ፓይዲንጌ» ጌይንቲ ቤርታ ኬኤዘና ያኦሲ ማሊፃ ኩማኔ።]†

29 ኮይሌና ዓኣጳ ዓሳ ቶኦኮ" ቦሃሢና ዓገሢ ዓገሢ፡- «ዓኣህ! ኔኤኒ ጌኤዢ ማኣር ሻሃ ሓይሦ ኬሊ"ዳ ማዢሦ!

15:21 ሮሜ 16፡13። 15:24 ዓይኑ. 22፡18። † 15:28 ፔቴ"ፔቴ"ማፃኣፖይዳ ፓይ. 28ይዳ ዓኣ ቃኣላ" ፃኣፒንታኔ፤ ዩና ቃኣላ" ሉቃ. 22፡ 37 ጌዳ" ዓኣዘ ማላኔ።
15:28 ዒሲ. 53፡12። 15:29 ዓይኑ. 22፡7፤ 109፡25፤ ማር. 14፡58፤ ዮሐ. 2፡19።

30 ሂንዳ ሐሣ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዖ ሚፃፓ ኬዲ" ኔና ዳቂሽ!»
ጌዔኔ።

31 ዬያጉዲ ሐሣ ቄኤሶኮ ሱኢጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ
ዎሊ ኮራ፡- «ሜሌ" ዓሶ ዒ ዳቂሽኔ፤ ፔና ጋዓጎቴ ዳቂሻኒ
ዳንዳዑዋሴ።

32 ዒዚ ጎኔ ሜሲሔ፥ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲታቶ ሂንዳ ሐሣ ዒዛ
ሱዖና ሚፃፓ ኬዲ"ጎጎ፤ ኑኡኒ ዛጊጋፓ ጉሙርቆም!» ሂዚ ጌዒ
ጌዒ ዒዛ ቦሃኣና ዬኖ ጎይዖ ዒዛና ዎላ" ሱዒንቴ ሱላ ማዔ ዓሳኣ
ዒዛ ቦሂ ቦሂ ጫሽኬኔ።

ዬሱሴኮ ሓይቂዖ

(ማቴ. 27፡45-56፤ ሉቃ. 23፡44-49፤ ዮሐ. 19፡28-30)

33 ዒማ"ና ሮኦሮኮ ዓባ" ሳዛ ማዔማፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ማሢ
ደንቦልሳ ዎዴ ሄላ"ንዳኣና ሳዓ ቢያ ዲሜኔ።

34 ማሢ ደንቦልሳ ዎዴ ማዓዛ ዬሱሴ፡- «ዔሎሄ! ዔሎሄ!
ላማሳባቂታኒ!» ጌዒ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ። ዬኖኮ ቡሊ"ዓ፡-
«ዖኦሲዮ! ዖኦሲዮ! ኔኤኒ ታና ዓይጎሮ ሓሽ"ይ?» ጌይሢኬ።

35 ዒኢካ ዔቂ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዒዛኮ ዒላቶ
ዎይዛዖ፡- «ሓይሾ ዒዚ ዔኤሊያሴ ዔኤላ"ኔ!» ጌዔኔ።

36 ዔያቶይዳፓ ፔቴ"ሰኬይ ጳሽኪ ዴንዲ ዎይኔይዳፓ ኮሾ"ና
ሶልኪ ኮሽኩዋ ዑሺዳ ዓፒላ ቱርጫጉዴ ባኣዚ" ዓጊ ዎኦሽ
ሚሢና ዬሱሴ ዑሽካንዳጉዲ ዒንጋዖ፡- «ጫክ ዔኤሊያሴ ሂንዳ
ሙኪ ዒዛ ኬሣቴ ኑኡኒ ዛጎም» ጌዔኔ።

37 ዬካፓ ሐሣ ዬሱሴ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ፤ ሽምፓሢያ
ዒዛኮ ዲዔኔ።

38 ዒማ"ና ጌኤዦ ማኣሮኮ ጋርይዳ ዲማሲሢ ማሂ ጎኦቢ ጌሦና
ዓፒላ" ሎፓ ሉ ሄላ"ንዳኣና ዳርዒ ላምዖ ፓቂንቴኔ።

39 ፑርቲሴ ዓሶ ሱዖ ሚፃፓኮ ቤርቶ ዛላ" ዔቂ ዓኣ፥ ፔቴ" ፖኦሊሶ
ዓይሣሰኬይ ዬሱሴ ዬያይዲ ዒላቴ ሓይቄሢ ዛጋዖ፡- «ሓይ ዓሢ
ጎኔና ዖኦሲ ናይታዖኬ» ጌዔኔ።

ጎልጎታ ጎዖ ቤዛ ዓኣ ላኣሎንሢ

(ማቴ. 27፡55-56፤ ዮሐ. 19፡25-27)

40 ዒማ"ና ሓኬ ዔቂ ዛጋ ፔቴ" ፔቴ" ላኣሊ ዓኣኔ። ዬያቶይዳፓ
ሚግዴላ ዓጮ" ማይራማ፥ ዳኮ" ያይቆኦቤና ዮሳ ጎዖዘንሢኮ ዒንደ
ማይራሞ ጌይንታዘንታ ሴሎሜ ጎዖዘንታ ቢያ ዓኣኔ።

15:34 ዓይኑ. 22፡1። 15:36 ዓይኑ. 69፡21። 15:38 ኬሲ. ማ፡26፡31-33።

41 ዩሱስ ጌሊላ ዓጮ"ይዳ ዓኣ ዋደ"ና ዔያታ ዒዛኮ ጊንዖ
ሓንታያ ሓሣ ዒዛ ማኣዳ"ያኬ። ዔያቶጉዳያ ዩሱስና ዋላ"
ዩሩሳላሜ ሙኬ ሚርጌ ሜሌ" ላኣሊ ዓኣኔ።

ዩሱስ ዲኡኪንቴሣ
(ማተ. 27፥57-61፤ ሉቃ. 23፥50-56፤ ዮሐ. 19፥38-42)

42 ሳዒ ዓሜያታሣረ ዓይሁዶኮ ሓውሾ ኬላ" ዑኬም ዓሶኮ
ጊኢጊንቴ ጊኢጊንቶያ ማዔኔ፤

43 ዒማ"ና ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎይዳፓ ፔቴ" ዮሴፔ
ጌይንታያ ቦንቺንታ ዓሲ ዓርማቲያሴ ጎዖ ዓጨዳፓ ሙኬኔ።
ዒዚያ ጎኦሲኮ ካኣቱሞ ዋዛና ካፓ ዓሲኬ። ዒዚ ዒጊጌጩሞ
ጸሊላዖሴ ቤርቶ ሙኪ ዩሱሴኮ ሌዘ ዒንጋንዳጉዲ ሺኢቄኔ።

44 ጸሊላዖሴያ፡- «ዋይቲ ዩያይዲ ዑኬና ዒ ሓይቄይ» ጌዒ ዲቃቲ
ማላዖ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ፔ ባንሣ ዔኤሊ"፡- «ጎኔ ዒዚ ሓይቄንቴ
ናጊያ?» ጌዒ ጎኦጩኔ።

45 ዩሱሴኮ ሓይቄዖ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ኮራፓ ዋይዛዖ ዮሴፔ
ሌዘ ዔካንዳጉዲ ዒ ዓይሣኔ።

46 ዮሴፔ ዓኪ ኮይዘንታንዳ ዓፒላ ሻንቃዖ ዩሱሴኮ ሌዘ ፑርቲሴ
ዓሶ ሱዖ ሚፃፓ ኬሣ ሱኡዲ፡ ሹጮ ዶዶ ጳሊ" ቦኣኪ ኮሾ"ና
ቆኦፖይዳ ዲኡኬሰካፓ ዴኤፒ ሹቺ ኮላሲ ዲኡፖ ዔቶ ካሮ"
ዋዴኔ።

47 ሚግዳላ ዓጮ" ማይራሞና ዮሳ ዒንዶ ማይራሞና ዩሱሴ ዓሳ
ዋካ ዲኡኬቴያ ዛጌኔ።

16

ዩሱሴ ሓይባ'ፓ ዔቄሣ
(ማተ. 28፥1-8፤ ሉቃ. 24፥1-12፤ ዮሐ. 20፥1-10)

1 ዓይሁዶኮ ሓውሾ ኬላ" ጋፔሰካፓ ሚግዳላ ዓጮ" ማይራማ፡
ያይቆኦሴ ዒንዳ ማይራማ፡ ሴሎሜንታ ዋላ" ዩሱሴኮ ሌዘ
ቲሻካኒ ሳውቃ ቲሻ ሻንቄኔ፤

2 ዉዴ ጉቴ" ዓባ" ጎጎርቃኣና ዲኡፖ ዔቶ ቤዘ ዔያታ ዓኣዴኔ።

3 ዔያታ ዋላ ኮራ፡- «ሹጫሣ ዲኡፖ ዔቶ ካራ"ፓ ጎኦኒ ኦሞ
ኮላሲ ሺኢሻንዳይ?» ጌዒ ዋላ" ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዴኔ።

4 ዔያቶ ዩያ ጌይሴሣ ዲኡፖ ዔቶ ካሮ" ዋዶና ሹጫሣ ኮሺ"
ዴኤፒታሣረኬ። ዩካፓ ዔያታ ዴግ ጌዒ ዛጋዖ ሹጫሣ ኮላዲ
ዓኣንቴ ዴንቄኔ።

15:41 ሉቃ. 8፥2-3።

5 ደኡጉን ዓቶ ዓይነታ ጌላዛ ቦኦሪ የደሲ ዓጥላ ማኣዔ ዳጌ ሚዛቆ ዛላ" ደዒ ዓኣንቴ ዳንቃየ ዲቃቴኔ።

6 ዒዚ ጋዓንቴ ዓይነታ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ደደዋቴ፥ ዲቃቴጉጉቴ፤ ዒንሂ ኮዓሂ ሱዒንቴ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዔሂ ታኣኒ ዔራኔ፤ ዒዚ ዔቄኔ፥ ሓይካ ባኣሴ፤ ደኡኪንቴ ቤዘ ሓይሾ ሓኣዘጉዋቴ፤

7 ሓሂ ዓኣዲጋጋ ጳዒርሴንታ ሓንጎ ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታ ናኣቶ"ንታም ሓያኮ ቤርታ ዒዚ ዒንሂም ኬኤዜሂጉዲ ጌሊላ ዒንሂ ቢሪ ዓኣዲንዳኔ፤ ዒኣካ ዒዛ ዒንሂ ዛጋንዳኔ ጌዒ ኬኤዘጉዋቴ» ጌዔኔ።

8 ላኣሎንሂያ ዒጊቹሞና ጎጋይቂ ጎጋይቂ ደኡጉን ዓታጋ ኬሰኪ ጳሽኬኔ፤ ዓይነታ ኮሺ" ዒጊጩያታሂር ፔቴ"ታየ የኦማኣ ኬኤዚባኣሴ። *

ዩሱሴ ማግደላ ዓጮ" ማይራሞም ጴዳሂ
(ማቴ. 28፥9-10፤ ዮሐ. 20፥11-18)

[

9 ዩሱሴ ዉዴ ጉቴ" ሓይባ"ጋ ዔቄሰካጋ ቤርታዲ ላንካይ ፑርታ ዓያና ዒዚ ኬሴ" ማግደላ ዓጮ" ማይራሞም ጴዳኔ፤ †

10 ዒዛኣ ዳንዲ የዩሂና ዩኤፒናይዳ ዓኣ ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታ ናኣቶ"ም ኬኤዜኔ፤

11 ዒዛ ዓይነታም፡- «ዩሱሴ ሓይባ"ጋ ዔቂ ሓሂ ሳዛና ዓኣንቴ ታኣኒ ታ ዓኣፒና ዛጌኔ» ጌዒ ኬኤዛዛ፥ ዓይነታ ጋዓንቴ ዒዛሲ ጎኔኪ ጌይ ጉሙርቂባኣሴ።

ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታ ናኣቶ"ይዳጋ ላምዖንሂም ጴዳሂ
(ሉቃ. 24፥13-35)

12 ዩካጋ ሓሂ ላሚ ካታማጋ ዙሎ" ዓኣዲያ ላምዖ ዒዛኮ ጊንፆ ሓንታሰኪንሂም ዩሱሴ ደማ ጎይሂና ጴዳኔ።

13 ዓይነታ ሓሂ ዳንዲ ዓቴ" ዩሱሴኮ ጊንፆ ሓንታ ናኣቶ"ም ኬኤዛዛ፥ ጊንፆ ሓንታ ናኣታ" ጋዓንቴ ዩንሂሲያ ጉሙርቂባኣሴ።

16:7 ማቴ. 26፥32፤ ማር. 14፥28። * 16:8 ፔቴ"ፔቴ" ሚናኣ ማፃኣገኮገይ. 8ይዳ ሂዚ ጋዓ ቃኣላ ዓኣኔ፡- «ላኣሎንሂ ጳዒርሴና ላጎንሂና ኮይላ" ዓኣዲ ኪኢጉንቻሂ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ዓይነታም ኬኤዜኔ፤ ዩካጋ ዩሱሴ ፔኤር ናንገና ዳቂንታ ማዔ፥ ላኣሚንቴዋ ኮዦ ሃይሶ ዓባ"ኮ ኬዛጋ ዳንዲ ጌሎ ሄላ"ንዳኣና ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሂ ዛሎ"ና ዳኔኔ።» † 16:9 ፔቴ"ፔቴ" ሚናኣ፥ ጉሙርቂንታ ማፃኣጋ ገይ. 9-20 ዓኣ ገይደ" ቃሱ"ዋሴ።

ዩሱሴ ታጾ ፔቴ" ዲዛኮ ዳኪንቴዞንሢሞ ጴዳሢ
(ማቴ. 28፥16-20፤ ሉቃ. 24፥36-49፤ ዮሐ. 20፥19-23፤ ዳኪ.
ማዳ" 1፥6-8)

14 ዩካፓ ታጾ ፔቴ"ዞንሢ ካሣ ሺኢሺ ዳዒ ሙዓንቴ ዩሱሴ
ዔያቶም ጴዳጋ ዔያቶኮ ጉሙርቂያ ዓተያና ሐሣ «ዩሱሴ ሐይባ"ፓ
ዔቂ ሳዛና ዓኣንቴ ኑኡኒ ኑ ዓኣፒና ዛጌኔ» ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ
ዓሶኮ ሐይሶ ዔኪባኣሢሮ ዒና"ኣ ዔያቶኮ ዒፂ ዶዳሢሮ ዔያቶ
ቦሄኔ።

15 ሂዚያ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ዓጮ" ቢያ ዳንዲዎቴ፤ ዓሶ
ቢያሢሞ ሐያ ኮዡ ሐይሶ ዔርዙዎቴ።

16 ጉሙርቂ ጎናሲ ያኦሲ ዔከሢሢና ዎኣሢና ማሰቴሢ ጳቃንዳኔ፤
ያኦሲ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኩዎኣሢ ጋዓንቴ ፑርታና ዎጊንታንዳኔ።

17 ታና ጉሙርቂ ጎናሲ ዔካዞንሢሞ ቢያ ሐንሢ ዲቃሣ
ማዳ"ንሢ ማዳንዳ ቢታንቶ ዒንጊንታንዳኔ፤ ታ ሱንያና ፑርቶ ዓያኖ"
ዔያታ ኬሳ"ንዳኔ፤ ዓኪ ሙኡቺና ጌሰታንዳኔ፤

18 ሸኦዡ ዔያታ ኩቻ ዓርቂቶ ሐሣ ዓሲም ዶርጋ ማዒ ዎዳ
ባኣዚ"ታጋ ዔያታ ዑሽኬቶ ዔያቶም ዶርጋ ማዓዓኬ፤ ኩጮ ዔያታ
ሐርጊንቴ ዓሶ ዑፃ ጌሣዛ ሐርጊንቴ ዓሳ ጳቃንዳኔ።»

ዩሱሴኮ ጫሪንጮ ዓኣዲያ
(ሉቃ. 24፥50-53፤ ዳኪ. ማዳ" 1፥9-11)

19 ጎዳ ዩሱሴ ዩያ ቢያ ኬኤዜሢኮ ጊንፃፓ ጫሪንጮ ዓኣዲ
ያኦሲኮዎ ሚዛቆ ዛላ" ዳዔኔ፤

20 ዩሱሴኮ ጊንፃ ሐንታ ናኣታ" ቢያ ቤዛ ዓኣዲ ዓኣዲ ዔርዜኔ፤
ጎዳሢያ ዔያቶና ዎላ" ማዳኔ። ዲቃሣ ማዳ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ
ዔያቶም ዒንጊ ዔርዚያዎ ዔያቶኮ ዒ ዶዲሸኔ።]

Maale New Testament
The New Testament in the Maale language of Ethiopia
copyright © 2007 Bible Society of Ethiopia

Language: (Male)

Contributor: Bible Society of Ethiopia

Maale New Testament

by Bible Society of Ethiopia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source files dated 13 May 2025

48f5fdf1-90d6-5bff-b666-a2b8b5d20de1